Shubhodayam-Telugu

(Life of the Prophet-Cradle to Cave)

శుభోదయం

రచన

అబుల్ ఇర్ఫాన్

ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్, సహారా కాంప్లెక్స్
ఫ్లాట్ నెం.106, పత్తర్‌గట్టి, హైదరాబాద్ -2,
ఫోన్ నెం. 66710795, 9441515414

వెల.........................రూ. 25/-లు

Name of the Title: Shubhodayam-Telugu
(Life of the Prophet-Cradle to Cave)

Compilation : **ABUL IRFAN**
Hyderabad-2

All rights reserved with: Islamic Resource Centre

First Edition: December, 1999

Copies: 2000

Published by: Islamic Resource Centre
Sahara Complex, Pathargatti,
Hyderabad-2, Ph: 66710795

Type set by: Alifain, I.R.C. Graphics
Sahara Complex, Pathargatti,
Hyderabad-500002

Printed at: Front Line Offset
Opp.Kamat Hotel, Kothi.
Hyderabad-500095

Price: Rs. 25/-

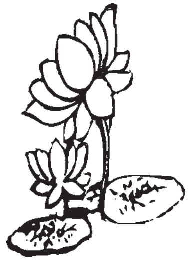

తొలి పలుకులు

దివ్యఖుర్ఆన్‌ని పూర్తిగా అర్థం చేసుకోవడానికి మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) జీవిత చరిత్రను గురించి కూడా తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. కారణం దివ్యఖుర్ఆన్ ఆ మహనీయుని హృదయఫలకంపై అవతరించడమే.

ఖుర్ఆన్ అవతరణకు పూర్వం (నలభై ఏళ్ళ వయస్సు వచ్చేవరకు) దైవగ్రంథం అంటే ఏమిటో, 'విశ్వాసం' అంటే ఏమిటో ఆయనకు తెలియదు. పైగా హిరా గుహలో దైవదూత జిబ్రీల్ (అలైహి) ప్రత్యక్షమై మొట్టమొదటి దైవసందేశం అందజేసేవరకు, తాను సృష్టికర్త చేత దైవప్రవక్తగా నియమించబడతానన్న అణుమాత్రం ఆశ కూడా ఆయన హృదయంలో జనించలేదు. ఈ విషయాలను ఖుర్ఆన్ కూడా వెల్లడిస్తోంది. అంతేకాదు, ఆయన నిరక్షరాసి కూడా. ఇహలోకం వీడిపోయేదాకా ఆయన నిరక్షరాసిగానే ఉన్నారు. అలాంటి వ్యక్తి నోట మహా మహా కవులు సైతం విస్తుబోయేలా అసాధారణ శైలిలో హఠాత్తుగా దైవవాణి వెలువడ నారంభించిందంటే, ఆయన దైవదౌత్యానికి ఇంతకంటే ప్రబల నిదర్శనం మరొకటి లేదు.

ముహమ్మద్ మహనీయు (స)ని దైవదౌత్యానికి ఖుర్ఆన్ శైలి ఒక ప్రబల నిదర్శనమైతే, కారుచీకటిలో కాంతిరేఖ లాంటి ఆయన సద్గుణసంపత్తిని మరొక ప్రబల నిదర్శనంగా పేర్కొనవచ్చు. అనేక చెడుగులలో కూరుకుపోయిన ఆనాటి అరబ్‌సమాజంలో ఆయన సత్యసంధుడి (సాదిఖ్)గా, నిజాయితీపరుడి (అమీన్)గా వేనోళ్ళా కీర్తించబడ్డారు. వేరొకవైపు ముహమ్మద్ (స) జీవనశైలి, ప్రవర్తనలను గమనించిన అనేకమంది పండితులు, ఋషులు ఆయన దైవప్రవక్తగా ప్రభవించనున్నారని భవిష్యత్ ప్రకటనలు కూడా చేశారు.

అలాంటి మహామనీషి జీవిత విశేషాలను తెలియజేయడానికి చేసిన తొలి ప్రయత్నమే ఈ విరచితం. ఇందులో మహనీయ ముహమ్మద్ (స) పుట్టుపూర్వోత్తరాల నుండి ఆయన దైవప్రవక్తగా నియమించబడే ఘట్టం వరకు జరిగిన సంఘటనలను మాత్రమే వివరించడం జరిగింది. దైవచిత్తమైతే సంపూర్ణ జీవితచరిత్ర త్వరలోనే వెలువడుతుంది. పాఠకులు నవలా రూపంలోని ఈ చిరు పుస్తకాన్ని ఆదరించి సమగ్ర గ్రంథరచన కోసం ఈ అల్పుడిని ప్రోత్సహిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

హైదరాబాద్-2 అబుల్ ఇర్ఫాన్
తేది: 8.12.'99 (అనువాదకుడు)

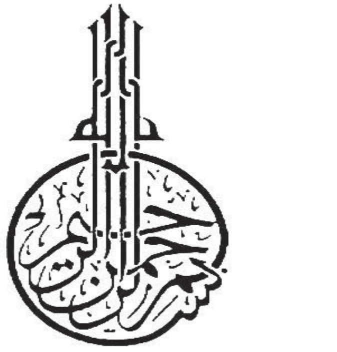

"మానవులారా! ఈ ప్రవక్త మీ ప్రభువు నుండి మీ దగ్గరకు సత్యం తీసుకొచ్చాడు. దాన్ని విశ్వసించండి, మీకు మేలు జరుగుతుంది. దాన్ని విశ్వసించడానికి నిరాకరిస్తే గుర్తుంచుకోండి, భూమ్యాకాశాల్లోని సమస్తం దేవునిదే. ఆయన సమస్తం తెలిసినవాడు. ఎంతో వివేకవంతుడు. (కనుక మీరు ఆయన పట్టునుండి ఏవిధంగానూ తప్పించు కోలేరు.)"- (ఖుర్ఆన్-4:170)

"దైవాజ్ఞలను, ఆయనప్రవక్త హితవుల్ని పాటించండి. వాటిని పాటించకుండా ముఖం తిప్పుకుంటే మాత్రం (మీకే నష్టం), ఆదేశాన్ని యధాతథంగా అందజేయడమే మా ప్రవక్త బాధ్యత."- (ఖుర్ఆన్-5:92)

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

శుభోదయం

ప్రభాత కాంతులతో నలుపు వీడి నిర్మలంగా ముస్తాబైన నీలాంబరంపై హఠాత్తుగా అరుణరేఖలు ప్రత్యక్షమయ్యాయి.

ఆ వెనువెంటనే బాలభాస్కరుడు బంగారు కిరణాలు విరజిమ్ముతూ ప్రాక్దిగ్మండలం నుంచి బరబరా పైకి రాసాగాడు.

అప్పటికే మక్కా పట్నం మేల్కొన్నది. ప్రజలు కాలకృత్యాలు తీర్చుకొని తమతమ దైనందిన కార్యకలాపాలలో లీనమైపోయారు.

పక్షుల కలకలరావం, ఒంటెల గంటల సవ్వడి, మేకల మ్యామ్యా అరుపులు, కోడి పుంజుల కూతలు, పిల్లల కేరింతలతో వీధులు ఎంతో సందడిగా ఉన్నాయి.

అయితే బనూహాషిం ఇంటి ముందు గోడకానుకొని కూర్చున్న వ్యక్తికి ఇవేవీ పట్టనట్లు ఉంది. అతను ఎటో చూస్తూ తీవ్రమైన ఆలోచనల్లో నిమగ్నుడై వున్నాడు.

అతని ముఖ కవళికలు క్షణక్షణానికి మారుతున్నాయి. ఒక్కొక్కప్పుడు అతని కళ్ళలో ఏదో కాంతి కన్పించినట్లే కన్పించి అంతలోనే అదృశ్యమై పోతున్నది.

కొంచెం దూరంలో అతని కుటుంబసభ్యులు కూడా ఏదో ఆలోచిస్తూ నిల బడ్డారు. అతనిముందు మాట్లాడే ధైర్యంలేక వారు మౌనంగా ఓపక్కన నిల్చున్నారు.

సూర్యుడు మరికాస్త పైకి వచ్చాడు. అబ్దుల్‌ముత్తలిబ్ మధ్యమధ్యలో మాటిమాటికి పిడికిళ్లు బిగించి వదిలేస్తూ ఉన్నాడు. కాస్సేపటికి నుదుటి మీది చెమట తుడుచుకొని ఏదో నిర్ణయానికి వచ్చినవాడిలా తల పైకెత్తాడు.

“ఏడి, అబ్దుల్లా? ఎక్కడికి పోయాడు? అతడ్ని కాబా దగ్గరికి పిలుచుకు రండి. ఈరోజు అతడ్ని హుబల్ దేవతకు బలిచ్చి నా మొక్కుబడి తీర్చుకోవాలి” అన్నాడు అతను దిగ్గున పైకి లేస్తూ.

అతని దృఢనిర్ణయం విని అతని కుటుంబీకులు తీవ్రంగా ఆందోళన చెందారు. ఏమీ పాలుపోక ఒకరి ముఖాలు ఒకరు చూసుకోసాగారు.

ఆ ఇంట్లో గోడకున్న ఓ గూటిలో రకరకాల తాళ్ళు, కత్తులు, ఖాళీగోతాలు, విరిగిన కవచాలు, పాతవస్తువులు చిందరవందరగా పడివున్నాయి. ఆ వ్యక్తి ఇంట్లోకెళ్ళి గూట్లో ఉన్న ఆ వస్తువుల్లో నుంచి ఓ కత్తి తీసుకున్నాడు. తర్వాత సరాసరి కాబా మందిరానికెళ్లాడు.

కాస్సేపటికి అతని కుటుంబ సభ్యులు కూడా అతని వెనకాలే కాబా వైపు నడిచారు.

వారిలో కొందరు ఆ వ్యక్తికి నచ్చజెప్పడానికి ఎంతగానో ప్రయత్నించారు. కాని వారి మాటలు ఖాతరుచేయకుండా అతను విరిగిపోయిన ఓ ఉక్కు కవచంపై కత్తిని పదును పెట్టనారంభించాడు.

అంటే అతని నిర్ణయానికి తిరుగులేదన్నమాట! అబ్దుల్లాను బలివ్వక తప్పదన్నమాట!!

అంతే, ఈమాట క్షణాల్లో దావానలంలా పట్టణమంతా వ్యాపించిపోయింది. జనం తండోపతండలుగా వచ్చి కాబా మందిరం దగ్గర గుమిగూడటం మొదలెట్టారు.

సర్వత్రా దుఃఖచ్ఛాయలు అలుముకున్నాయి. జనంలో అబ్దుల్లా మీద అమితమైన సానుభూతి పెల్లుబికింది. ఏ నోట విన్నా ఒకటే మాట---

“వద్దు వద్దు. అబ్దుల్లాను బలివ్వకండి అతనికి బదులు పరిహారంగా ఏదైనా ఇవ్వండి. ఎన్ని ఒంటెలు బలివ్వడానికైనా లేదా ఎంత డబ్బు కానుకగా సమర్పించుకోవడానికైనా సరే మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం” అన్నారు ప్రజలు.

కానీ ఆ మొండిమనిషి ఎవరి మాటా వినేటట్లు లేదు. అబ్దుల్లా తల్లి తరపు బంధువులు ఎలాగైనా ఈపని నుండి అతడ్ని వారించాలని ప్రయత్నించారు.

“అబ్దుల్ ముత్తలిబ్! ఆపండి. అబ్దుల్లాను బలివ్వడానికి ఎంతమాత్రం వీల్లేదు. కావాలంటే ముందు మా మెడలపై కత్తి పెట్టండి. ఆ తరువాతే అబ్దుల్లా జోలికి పోండి” అన్నారు వారు ఈసారి గట్టిగానే.

“లోకం తల్లకిందులైనా సరే నా నిర్ణయం మారదు” అన్నాడు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ గంభీరంగా కత్తికి మరింత సానబెడ్తూ.

బంధువులు కూడా పట్టుబట్టారు. ఉభయుల్లో ఏ ఒక్కరూ వెనక్కి తగ్గడానికి సిద్ధంగాలేరు. మరోవైపు జనం కూడా అబ్దుల్లాను బలివ్వవద్దని వత్తిడి చేస్తున్నారు.

అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ ఇప్పుడు సందిగ్ధంలో పడిపోయాడు. అతను ఓసారి గతంలోకి తొంగి చూశాడు....

బలిదానం

తనకు ఒకేఒక సంతానం ఉన్నప్పుడు దేవుడు తనకు పదిమంది కొడుకులు ప్రసాదించాడు. దేవుని దయవల్ల అందరూ పెరిగి పెద్దవారై తనకు తోడ్పడుతున్నారు. కనుక మొక్కుబడి ప్రకారం ఇప్పుడు వారిలో ఒకడ్ని దేవునికి సమర్పించుకోక తప్పదు. హుబల్ దేవతకు అందరిలో చిన్నవాడైన అబ్దుల్లా ఇష్టమయ్యాడు. అందుకే మొక్కుబడి రీత్యా అబ్దుల్లానే హుబల్ దేవుడికి అర్పించాలి.

కాని ప్రజలంతా అబ్దుల్లాను బలివ్వ వద్దని వారిస్తున్నారే! ఇప్పుడెలా? అంతలో.....

"ఖురైష్ నాయకా! ఓ మాట చెబుతా వింటావా?" అన్నాడు ఓ వృద్ధుడు నడుం కట్టు వదులు చేసుకుంటూ.

"నేనిప్పుడు ఎటువంటి మాటా ఇవ్వలేను. నువ్వు చెప్పదలచుకున్నదేమిటో చెప్పు వింటాను" అన్నాడు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్.

"బనూఆమిర్ వాడలో ఉంటున్న మంత్రగత్తె తెలుసుకదా?" అడిగాడు వృద్ధుడు.

"తెలియకేమి! పట్టణ ప్రజలందరికీ తెలుసు. యమన్, నజద్ ప్రాంతాల నుంచి కూడా జనం ఆమె దగ్గరకు వస్తుంటారు జ్యోతిష్యం చెప్పించుకోవడానికి".

"అంతేకాదు గస్సాన్, సైమానీ రాజులు కూడా ఆమెకు కానుకలు పంపిస్తుంటారు".

"అయితే ఏం చేద్దామంటావు?" అడిగాడు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ అసహనంగా.

"ఆమె దగ్గరికెళ్ళి దీనికి పరిష్కారం అడుగుదాం. ఆమె ఎలాంటి భయ ప్రలోభాలకు లోనయ్యే మనిషి కాదు. ఆమె చెప్పినదానికి తిరుగుండదు" అన్నాడు వృద్ధుడు.

అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ మెత్తబడ్డాడు. మంత్రగత్తె దగ్గరకు వెళ్ళేందుకు అంగీకరించాడు. దాంతో జనం కాస్తంత చల్లగా ఊపిరి పీల్చుకున్నారు.

కాని అతని చేతిలో కత్తి ఇంకా అలాగే ఉంది.

"ఇక ఆ కత్తి తీసి ఇంట్లో పెట్టేయండి" అన్నాడు ఓ బంధువు.

"మంత్రగత్తె పరిష్కారం చూపేదాకా ఈ కత్తి వదలి పెట్టేదిలేదు. ప్రతి విషయంలో నాపై వత్తిడి తేకండి" అన్నాడు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కాస్త చిరుకోపంతో.

మొత్తం మీద ఎలాగో ప్రజలు అతడ్ని మంత్రగత్తె దగ్గరికి తీసికెళ్ళారు.

భక్తులు, అభిమానుల మధ్య తైలసంస్కారంలేని జుట్టు విరబోసుకొని కూర్చున్నది మాంత్రికురాలు. ఆమె ముఖం దుమ్ము కొట్టుకొనిఉంది. శరీరంపై బట్టలు నామమాత్రం గా ఉన్నాయి. మెడలో ఓ పొడుగాటి ఎముకల దండ ఉంది. కాళ్లకు, చేతులకు పెద్దపెద్ద ఇనుప కడియాలు ఉన్నాయి. చేతిలో నల్లటి పట్టుకర్ర ఉంది. ముడివడిన భృకుటి, నిప్పుకణాల్లాంటి ఎర్రటి కళ్ళు, నల్లటి పెదాలతో ఆమె ఎంతో భయానకంగా ఉంది.

అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ రాగానే కూర్చోమన్నట్లు కర్రతో సైగచేసింది. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కత్తిని నేలపై గుచ్చి ఓ పక్కన కూర్చున్నాడు.

ఆయన బంధువుల్లో ఒకతను ముందుకొచ్చి విషయం పూర్తిగా విన్పించాడు.

మాంత్రికురాలు అంతా విని ఓ క్షణంపాటు కళ్ళు మూసుకున్నది. అంతా నిశ్శబ్దం!

ఆమె కళ్ళు తెరవగానే ఓ వ్యక్తి నిశ్శబ్దాన్ని చీల్చుతూ అన్నాడు:

"ఎలాగైనా సరే అబ్దుల్లాను కాపాడి...."

"వీరి మాటలేవీ పట్టించుకోకండి. మీ జ్ఞానం, అంతరాత్మ ఏది చెబుతాయో అదే చెప్పండి" అన్నాడు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ అతని మాటలకు అడ్డు తగులుతూ.

మంత్రగత్తె ఓ భయంకరమైన నవ్వు నవ్వింది.

"మొక్కుబడి మరోవిధంగా కూడా తీర్చుకోవచ్చు" అన్నది ఆమె.

"ఏమిటది?"

"అబ్దుల్లా పేరుకు, పది ఒంటెలకు పాచికలు వేసి చూడండి. అందులో ఒంటె పేరు వస్తే సరి. దానికి బదులు అబ్దుల్లా పేరు వస్తే మరో పది ఒంటెల్ని ఎక్కువ చేయండి. అప్పటికీ అబ్దుల్లా పేరే వస్తే ఇంకో పది పెంచండి. ఇలా మీ దేవత ప్రసన్నమయ్యే వరకూ పదేసి చొప్పున ఒంటెల్ని పెంచుతూ పాచికలు వేయండి. అప్పుడు అబ్దుల్లాకు బదులు ఆ ఒంటెల్ని బలివ్వండి" అన్నది మాంత్రికురాలు.

ఆమె చెప్పినట్లే పాచికలు వేశారు. అందులో ఒంటెలసంఖ్య వందైన తర్వాత అబ్దుల్లా పేరుకుబదులు ఒంటెలపేరు వచ్చింది. దాంతో జనం సంతోషంతో గంతులేశారు.

అబ్దుల్‌ముత్తలిబ్ కూడా తన ముద్దులకొడుకు దక్కినందుకు సంతోషించాడు. ఆ తరువాత అతను వెంటనే హుబల్ దేవతకు నూరు ఒంటెలు బలిచ్చాడు.

ఈ సంఘటనతో అబ్దుల్లా పేరు పట్నంలో మార్మోగి పోయింది. ఏ ఇంట్లో విన్నా అబ్దుల్లా గురించిన చర్చలే. నలుగులు అమ్మలక్కలు గుమికూడిన చోటల్లా ఆయన్ని గురించిన గుసగుసలే.

యువతుల సంగతయితే చెప్పనవసరం లేదు. ఇరవై నాలుగు వసంతాలు నిండి నవయౌవనంతో మిసమిసలాడుతున్న అబ్దుల్లాకోసం వారి హృదయాలు తహతహ లాడ సాగాయి. ఆయన సౌందర్యం, శరీర సౌష్ఠవాలు యువతుల్ని అమితంగా ఆకట్టుకున్నాయి.

మరి ఈ అందాల రేడు ఏ అదృష్టతారకు దక్కుతాడో!!

ఆనంద కుసుమాలు

కొడుక్కు సంబంధం కోసం అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ అన్వేషణ ప్రారంభించారు. చివరికి బనీజహ్రా నాయకుని ఇంటిపై ఆయన దృష్టి పోయింది. వెంటనే అతనికి కబురు పంపారు.

ఆరోజు.... బనీ జహ్రా ఇంటికి వేట మాంసం వచ్చింది. ఓ వృద్ధ మహిళ మాంసం కడిగి పొయ్యి మీద పెట్టి ఉడకబెట్టడం ప్రారంభించింది. ఇంట్లో వాళ్ళంతా భోజనం కోసం ఎదురుచూడ సాగారు. ఈలోగా పెద్దవాళ్ళు కబుర్లలోకి దిగారు.

"ఇంతకూ మీరు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్‌కు ఏం సమాధానం పంపారు?" ఓ నడికారు వ్యక్తి అడిగాడు తల మీది వస్త్రం సరిచేసుకుంటూ.

"ఈ సంబంధం నాకిష్టమే. రెండు రోజుల్లో మా బాబాయి వస్తాడు. ఆయనతో కూడా సంప్రదిద్దామని ఉంది. పెద్దలమాట చద్దిమూట కదా?" అన్నాడు మరొకడు.

"శుభకార్యం విషయంలో ఆలస్యం చేయడం మంచిది కాదు. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కొడుకు అబ్దుల్లా కోసం మక్కాలో అమ్మాయిలకు కొదవ లేదు. అబ్దుల్లాలాంటి అబ్బాయి అరేబియాలో కాగడా పెట్టి వెతికినా కన్పించడు. పైగా అతను గొప్పింటి బిడ్డ. అతని తండ్రి మొత్తం ఖురైష్‌జాతికే అగ్రనాయకుడు. అంచేత ఇక ఏమాత్రం ఆలస్యం చేయకుండా వెంటనే మన ఆమినాను అబ్దుల్లాకిచ్చి పెళ్ళి చేసెయ్యి" అన్నాడు నడికారు వ్యక్తి.

ఈ సలహా ఆమినా తండ్రికి నచ్చింది. ఆయన తక్షణమే ఈ సంబంధం తమకు సమ్మతమేనని అబ్దుల్ ముత్తలిబ్‌కు సమాధానం పంపాడు. ఈ విధంగా ఆమినా సంబంధం ఖాయమయింది.

అబ్దుల్లాకు ఆమినాయే అన్నివిధాల ఈడైన జోడు. ఆమినా అందంలో అపరంజి బొమ్మ. శీలంలో సుగుణాల రాసి. మానమర్యాదల్లో మహిళా లోకానికే మణిపూస.

ఈ ప్రత్యేకతల కారణంగానే ఆమినా కుటుంబ సభ్యులు ఆమెను ఎంతగానో అభిమానించేవారు. ఆమెకు అమితమైన గౌరవం కూడా ఇస్తుండేవారు. ఇప్పుడు అబ్దుల్లా లాంటి యువకునితో సంబంధం ఖాయమయినందున వారు ఆమినా అదృష్టానికి పరమ సంతోషంతో పొంగిపోయారు.

పెళ్ళి ముహూర్తం సమీపించింది. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ బంధుమిత్ర సపరివారంగా మక్కా నుండి పెళ్ళికూతురింటికి తరలి వచ్చారు. మేళతాళాలు మొదలయ్యాయి. బాలికలు పాటలు పాడి సభికులకు వీనుల విందు చేశారు. అరబ్ సంప్రదాయం ప్రకారం వివాహం అతి నిరాడంబరంగా జరిగిపోయింది.

పెళ్ళయిన మూడు రోజుల తరువాత నూతన వధూవరులకు వీడ్కోలు చెప్పారు. ఆమినా అత్తవారింట్లో అడుగుపెట్టింది. అత్తవారి తరఫు బంధువులు కొత్త కోడలికి ప్రేమ పూర్వకమైన స్వాగతం చెప్పారు.

ఆ తరువాత కొన్నాళ్ళకు అబ్దుల్లా వ్యాపారం నిమిత్తం ఒక వాణిజ్య బృందంతో కలసి పరదేశానికి పోవాల్సి వచ్చింది. వర్తక బిడారాలు సిద్ధమయ్యాయి. బంధు మిత్రులు అబ్దుల్లాకు వీడ్కోలు చెప్పడానికి వచ్చారు.

అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కొడుకును గాఢంగా కౌగలించుకున్నారు. క్షేమంగా తిరిగి రప్పించమని దైవాన్ని వేడుకున్నారు.

అబ్దుల్లా ఒంటె ఎక్కారు. అన్నయ్య అబ్బాస్ ఒంటె పగ్గం పట్టుకున్నాడు. తమ్ముడు హమ్జా కూడా ఆయన్ని అనుసరించాడు.

ఆమినా నిలబడి మౌనంగా చూస్తుండి పోయారు.

పెళ్ళయి ముచ్చటగా మూణ్ణెల్లయినా కాలేదు. అంతలోనే ఈ ఎడబాటు! ఆమె నయనాలు అప్రయత్నంగా అశ్రుపూరితాలయ్యాయి.

ఏదో చెప్పాలనుకున్నా చుట్టుముట్టిన సిగ్గుదొంతరలు ఆమె పెదవుల్ని బంధించి వేశాయి. అనిర్వచనీయమైన ఆవేదన ఏదో ఆమె హృదయాన్ని కలచివేయసాగింది.

“ఆమినా! ఎందుకంత బాధపడి పోతావు? నీ భర్త యుద్ధానికైతే పోవడం లేదుకదా! వ్యాపారం కోసం సిరియా వెళ్తున్నాడు. అంతేగా! ఇలా ప్రతియేడూ ఖురైషీయులు వ్యాపారం కోసం విదేశాలకు వెళుతూనే ఉంటారు. అబ్దుల్లా కూడా అంతే. ఆ మాత్రానికే కంటతడి పెట్టుకోవాల్నా?

చూడు, ఆయన క్షేమంగా, లాభంగా, నీ కోసం బోలెడు కానుకలతో తిరిగి వస్తారు. కాకపోతే ఓ అయిదారు నెలలు ఓపిక పట్టాలి. అంతేగా! ఈ అయిదారు నెలలు పెద్ద విషయం కాదు. మనస్సు దిటవు చేసుకుంటే చాలు, కాలం ఇట్టే అయిదారు రోజుల్లో చకచకా గడిచిపోతుంది. ఆ తరువాత మళ్ళీ నీ ముంగిట ఆనంద కుసుమాలే!!” ఆమినా మనస్సు ధైర్యం చెప్పింది.

“అప్పటి సంగతి తరువాత ఆలోచిద్దువుగాని, ఇప్పుడు నీ భర్త నీనుంచి కనుమరుగయి పోతున్నాడు. ఓసారి ఆయన్ని ఆపాదమస్తకం చూసుకో. మళ్ళీ చూసే భాగ్యం లభిస్తుందో లేదో ఇప్పుడే బాగా చూసుకో! మళ్ళీ మళ్ళీ చూసుకో!! తనివితీరా చూసుకో!!!” ఎవరో తన చెవి దగ్గరకొచ్చి చెప్పినట్లు అన్పించింది ఆమినాకు.

తన హృదయేశ్వరుడు వెళ్ళిపోతున్నాడు. తన సమస్త జగత్తే వెళ్ళిపోతోంది. అశ్రుధారలు కట్టలు తెంచుకొని చెక్కిళ్ళపై జాలువారాయి.

అబ్దుల్లా కూడా అర్ధాంగి వైపు మూగబాధతో కడసారి చూసి కదలి వెళ్ళారు.

తోటి వర్తకులతో పాటు అబ్దుల్లా పట్నం వీధుల గుండా ఒంటె మీద వెళ్తుంటే ఒక చోట కొందరు యువతులు నిల్చొని గుసగుసలాడుకోసాగారు:

“చూశావటే! ఆమిర్ ముద్దుల కొడుకు ఒంటెల్ని తీసుకొని వ్యాపారానికి వెళ్తున్నాడు!!” అన్నది ఒక యువతి

“ఆమిర్ ఏమిటే! అతని తండ్రి పేరు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ అయితేను?”

“ఇక చాల్లే ఊరుకో. పొద్దస్తమానం పాటలు పాడుకోవడం, బొమ్మలతో ఆడుకోవడం తప్పించి ఇంకేం తెలుసు నీకు! అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ అసలు పేరు ఆమిరే, ఆమిర్. అతనికి షైబా అని కూడా మరో పేరుంది”.

“ఓ... అలాగానా! పెద్ద విశేషమే చెప్పావీరోజు”

“అంతేకాదే పిచ్చిమొహమా! మరో విషయం గమనించావా?”

“ఏమిటదీ?”

“పెళ్ళవక ముందు అబ్దుల్లా నుదుటిపై ఓ కాంతికిరణం మెరుస్తుండేది, చూశావా?”

“ఆ... ఔనౌను చూశాను. కాని అదిప్పుడు కన్పించడం లేదేమిటీ?”

“అదేనే విశేషం! తెలుసుకోవాల్సిన అసలు విషయం!! పెళ్ళయిన తరువాత ఆ కాంతికిరణం అదృశ్యమయింది”.

“ఏమయి ఉంటుందబ్బా.....”

“నువ్వొత్త అమాయకురాలివిలా ఉన్నావు. లోకజ్ఞానం బొత్తిగా లేదు. ఓసారి ఆమినా ముఖం చూసిరా, తెలుస్తుంది”.

ఈ గుసగుసలు వినీ విననట్లు అబ్దుల్లా ముందుకు సాగాడు. ఒంటెలు వడివడిగా నడుస్తున్నాయి.

ఆమినా మేడ మీదెక్కి ఒంటెల పంక్తిని కనుమరుగయ్యే దాకా చూసి ఆ

తరువాత బరువెక్కిన హృదయంతో భారంగా అడుగులు వేస్తూ క్రిందికి దిగి యథాప్రకారం తన దైనందిన కార్యకలాపాల్లో లీనమయి పోయారు.

గజరాజు గారడి

మక్కా పట్నం కాలచక్రంతోపాటు ఎలాంటి ఒడిదుడుకులు లేకుండా చరిత్ర పుటలు దాటుకుంటూ నిశ్చింతగా ముందుకు సాగిపోతోంది. చిన్న చిన్న సంఘటనలు మినహా భావితరాలు చెప్పుకోదగ్గ ప్రత్యేక ఉదంతాలేవీ సంభవించడం లేదు. అందువల్ల పట్టణ ప్రజలు ప్రశాంతజీవితం గడుపుతున్నారు. కాని ఈ ప్రశాంత పరిస్థితి ఎంతో కాలం సాగలేదు. ఉన్నట్లుండి ఓరోజు పిడుగు లాంటి వార్త విన్పించింది!

“యమన్ రాజు అబ్రహా మక్కాపై దాడి చేయడానికి వస్తున్నాడట!!”

ఈవార్త క్షణాల్లో పట్నమంతా కార్చిచ్చులా వ్యాపించిపోయింది. జనం తీవ్రమైన ఆందోళనకు గురయ్యారు. వారి గుండెల్లో గుర్రాలు పరుగెత్తడం మొదలయింది.

కాబా మందిరం కారణంగా మక్కా పట్టణం గొప్ప ఆధ్యాత్మిక కేంద్రంగా, వాణిజ్య కేంద్రంగా భాసిల్లుతూ పట్టణ ప్రజలకు యావత్తు అరేబియాలో మంచి పేరు ప్రతిష్ఠలతో పాటు, ఆర్థిక ప్రయోజనాలు కూడా చేకూర్చుతోంది. దీంతో అసూయచెందిన అబ్రహా తన రాజధాని నగరంలో కాబాను పోలిన ఓ మందిరం నిర్మించి అరబ్బుల్ని దానివైపు తిప్పుకోవడానికి ప్రయత్నించాడు.

అదీగాక అరబ్బుల మతభావాలను రెచ్చగొడ్తూ నూతన మందిర నిర్మాణం గురించి ఓ బహిరంగ ప్రకటన కూడా చేయించాడు. దాంతో కొందరు అరబ్బు యువకులు రెచ్చిపోయి ఆ చర్చికి నిప్పంటించారు. అంతే, అబ్రహా ఆగ్రహోదగ్రుడయి పోయాడు. తీవ్రమైన ప్రతీకారంతో మక్కా ప్రజలపై మండిపడుతూ పెద్ద ఎత్తున సైన్యాన్ని సమాయత్తపరిచాడు.

అరవై వేలమంది యోధులతో కూడిన ఈ సైనిక వాహిని నురుగులు కక్కుతూ ముందుకు సాగింది. కాల్బలం, అశ్వబలం, గజబలాలతో కాలనాగులా బుసలు కొడుతూ దూసుకొస్తోంది. సంఖ్యాబలంతో బలుపెక్కిన యమన్ రాజు దారిలో కన్పడిన ఒంటెలన్నిటినీ దోచుకుంటూ మక్కా శివార్లలోకి వచ్చి విడిది చేశాడు.

ఆ ప్రాంతం సైనిక కోలాహలంతో మార్మోగిపోయింది. అక్కడ వందలాది గుడారాలు వెలిశాయి. అబ్రహా తనకోసం వేసిన ప్రత్యేక శిబిరంలో కూర్చొని ఆజ్ఞలు జారీచేయ సాగాడు. అతను కష్టపడకుండా తన సైనికుల రక్తం చిందకుండా ఖురైషీయులను మాటలతో బెదిరించి వారి కాబా మందిరాన్ని కూలగొట్టడానికి నిర్ణయించుకున్నాడు. అది ఫలించకపోతే యుద్ధజ్వాలలు రగిలించి మక్కాను మట్టుపెడ్దామని భావించాడు. వెంటనే అతను హనాతా హుమైరీ అనే ఓ దండనాయడ్ని పిలిచి ఇలా చెప్పాడు:

“హుమైరీ! నువ్వు తక్షణమే మా ప్రత్యేక ప్రతినిధిగా మక్కా వెళ్ళి అక్కడి ప్రధాన నాయకుడ్ని కలుసుకో. అతనితో మా మాటలుగా ఇలా చెప్పు: ‘మేము మీ కాబా మందిరం పడగొట్టడానికి వచ్చాం. మమ్మల్ని మీరు ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ ఎదుర్కోలేరు. మీ దగ్గర అంతటి సైనికశక్తి లేదు. ఒకవేళ మా మాటలు పెడచెవిన పెట్టి దుస్సాహసానికి ఒడిగడ్తే మీరు సర్వనాశనమవుతారు. మా ఉద్దేశ్యం కాబాను పడగొట్టడం మాత్రమే. మీరు మా దారికి అడ్డురాకపోతే మేము మక్కా ప్రజల ధన మాన ప్రాణాలకు ఎలాంటి హాని కలిగించమని హామీ ఇస్తున్నాం”.

హుమైరీ ఈ ఉత్తర్వు తీసుకొని మక్కా బయలుదేరాడు.

మక్కా ప్రజలు అబ్రహా సైన్యం వచ్చిందని విని ఇంతకు ముందునుంచే ఆందోళన చెందుతూ ఉన్నారు. ఇప్పుడు హుమైరీ పట్నంలో ప్రవేశించడం చూసి వారు మరింత ఆందోళన పడసాగారు. హుమైరీ మక్కా నాయకుడి నివాసం ఎక్కడుందో ప్రజలను అడిగి నేరుగా అక్కడికి చేరుకున్నాడు. అతను అబ్దుల్ ముత్తలిబ్‌ని కలుసుకొని తాను యమన్ రాజు అబ్రహా ప్రత్యేక దూతగా వచ్చానని తెలియజేశాడు.

“రండి, కూర్చోండి” అన్నారు అబ్దుల్‌ముత్తలిబ్ అతడ్ని సాదరంగా ఆహ్వానిస్తూ.

“నేను మా రాజుగారి నుండి ఒక సందేశం తెచ్చాను” అన్నాడు హుమైరీ.

“చెప్పండి ఏమిటో ఆ సందేశం”

“మా రాజుగారు కాబా మందిరం పడగొట్టడానికి అరవై వేలమంది సైనికులతో వచ్చారు. మీరీ సైన్యాన్ని ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ ఎదుర్కోలేరు. మక్కా ప్రజల పట్ల మా రాజుకు ఎలాంటి ద్వేషం, విరోధం లేవు. కాబాను కూలగొట్టడమే

ఆయన లక్ష్యం. అంచేత మీరు ఆయన దారికి అడ్డురాకండి. మా దారికి అడ్డురామని మీరు మాటిస్తే మక్కా ప్రజల ధన మాన ప్రాణాలకు నేను హామీ ఇవ్వగల్గుతాను" అన్నాడు రాజదూత.

"మాకు మీ రాజును ఎదుర్కొనే శక్తి లేదు. ఎదుర్కోవడానికి ప్రయత్నించం కూడా. కానీ కాబా దేవుని ఆలయం. ఆయనే తలచుకుంటే తన ఆలయాన్ని కాపాడుకుంటాడు" అన్నారు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ నిర్భయంగా.

"సరే, మీరు మా రాజుగారి దగ్గరికి రండి. మీరు చెప్పదలచుకున్నదేమిటో ఆయన ముందు చెప్పుకోండి" అన్నాడు రాజదూత.

అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ తన సహచరులతో సంప్రదించి హుమైరీ వెంట బయలుదేరారు. అబ్రహా ఆయన ముఖ వర్చస్సు, ఠీవి, దర్పం, హుందాతనాలు చూసి ఎంతో ప్రభావితుడయ్యాడు. వెంటనే ఆసనం మీద నుండి లేచి ఎదురెళ్ళి స్వాగతం చెప్పాడు. అంతేకాదు, ఆయన్ని తన పక్కన కూర్చో బెట్టుకున్నాడు.

"చెప్పండి. మా నుండి మీరేం కోరుతున్నారు?" అడిగాడు అబ్రహా.

"ఏముంది చెప్పడానికి ప్రత్యేకంగా. మీరు పట్టుకున్న నా ఒంటెలు తిరిగి ఇప్పించండి చాలు" అన్నారు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ నిర్లక్ష్యంగా.

ఈ మాట విని అబ్రహా నిర్ఘాంతపోయాడు. అతని ముఖ కవళికలు మారి పోయాయి.

"ఏమిటీ! ఒంటెల్ని ఇవ్వాలా!! మిమ్మల్ని గురించి నేను ఏదేదో అనుకున్నాను. మీ రూపురేఖలు చూసి ప్రభావితుడై మీరెంతో గొప్ప నాయకుడని భావించాను. కాని మీరిప్పుడు ఒంటెలు అడిగి నా దృష్టిపథం నుండి జారిపోయారు. మీ తాతముత్తాతల ఆరాధనా కేంద్రం, శాంతినిలయమైన కాబా గురించి ఒక్కమాట కూడా ప్రస్తావించలేదు. మీ ఒంటెల్ని తిరిగి ఇచ్చెయ్యమని మాత్రం అడుగు తున్నారు!" అన్నాడు అబ్రహా ముఖం చిట్లించుకొని.

"నేను నా ఒంటెలకు మాత్రమే యజమానిని. అంచేత వీటిని గురించే నేను మిమ్మల్ని అభ్యర్థిస్తున్నాను. ఇక కాబా సంగతంటారా? దానికి దాని యజమాని, ప్రభువు అయిన దేవుడు ఉన్నాడు. ఆయనే దాన్ని కాపాడుకుంటాడు" అన్నారు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్.

"ఊ...ఆ దేవుడు కూడా కాబాను నాపట్టు నుండి కాపాడలేడు" అన్నాడు అబ్రహా హూంకరిస్తూ. "ఆ సంగతి మీకూ, ఆయనకే తెలియాలి. మధ్యలో నాకెందుకీ గొడవ" అన్నారు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్.

అబ్రహా ఒక సైనికుడ్ని పిలిచి ఆయన ఒంటెల్ని ఆయనకు ఇచ్చివేయమని ఆజ్ఞాపించాడు. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ ఒంటెల్ని తోలుకొని అక్కడ్నుంచి పట్నానికి బయలుదేరారు.

పట్నంలో ప్రజలు ఊపిరి బిగబట్టి ఆయన రాకకోసం వేయి కళ్ళతో ఎదురుచూడ సాగారు. ఆఖరి క్షణంలోనైనా ఏదైనా మహత్యం జరిగి యుద్ధ నివారణ కృషి ఫలిస్తుందేమోనని కూడా కొందరు ఆశలు పెట్టుకున్నారు. అయినా వారి గుండెలు ఎందుకో కీడెంచుతూ దడదడా కొట్టుకో సాగాయి.

అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ ఇంటికి తిరిగొచ్చారు. ఆయన తన సహచరులకు విషయం తెలియజేసి తరువాతి కార్యక్రమం గురించి వారితో చర్చించారు. ఆ తరువాత పట్నంలోని వారంతా తక్షణమే తమ తమ భార్యాపిల్లల్ని తీసుకొని కొండగుహల్లోకి పారిపోయి దాక్కోవాలని ఓ బహిరంగ ప్రకటన గావించారు.

ఈ ప్రకటన వినగానే ప్రజలు భీతావహులయి ఇళ్ళూ, వాకిళ్ళూ వదిలేసి కట్టు బట్టలతో కొండ గుహల్లోకి పారిపోయారు. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్, కొందరు ఛోటా నాయకులతో కలిసి కాబా మందిరంలో ప్రవేశించారు.

మందిరంలో వందలాది దేవతావిగ్రహాలు భక్తుల నుండి పూజలు అందుకోవ డానికి తహతహలాడుతున్నట్లు కన్పిస్తున్నాయి. కాని పూజారులు కూడా ప్రాణం మీది తీపుతో కొండల్లోకి పారిపోయారు. అందువల్ల నిత్యం ధూపదీపాలతో కళకళలాడే ఈ దేవతలు ఆరోజు ఏ నైవేద్యానికి నోచుకోలేక వెలవెలపోయాయి.

మందిరంలో మొత్తం మూడు వందల అరవై విగ్రహాలున్నాయి. వాటిలో ఇబ్రాహీం (అలైహి), ఇస్మాయీల్ (అలైహి), ఈసా (అలైహి) విగ్రహాలు కూడా ఉన్నాయి. ఈసా మాతృమూర్తి హజ్రత్ మర్యం (అలైహి) విగ్రహం కూడా ఉంది. గర్భగుడి కప్పుపై హుబల్ దేవతా విగ్రహం ఉంది. ఇది అన్నిటికంటే పెద్ద విగ్రహం. దీని ఎడమ చేయి విరిగిపోతే ఆ స్థానంలో బంగారపు చేయి చేయించి తగిలించారు. జమ్‌జమ్ బావి ఒడ్డు మీద ఇరుపక్కలా రెండు విగ్రహాలున్నాయి.

ఒకటి పురుష విగ్రహం, మరొకటి స్త్రీ విగ్రహం. ఇవిగాక జంతువుల ఆకారాలుగల విగ్రహాలు కూడా ఎన్నో ఉన్నాయి.

అబ్దుల్ ముత్తలిబ్, ఆయన సహచరులు ఈ విగ్రహాలన్నిటిని వదిలేసి గర్భగుడిపై కప్పిన గలేబు పట్టుకొని నిల్చున్నారు. వారికి తాము రోజూ పూజిస్తున్న విగ్రహాలు, ఇతర మిథ్యాదైవాలు గాకుండా అందర్నీ సృష్టించిన నిజదేవుడు గుర్తుకొచ్చాడు. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కాబా గలేబు పట్టుకొని ఇలా ప్రార్థించారు:

"దేవా! నీ దాసుడు తనగృహాన్ని కాపాడుకుంటాడు. నీవు కూడా నీగృహాన్ని కాపాడుకో. రేపు నీగృహాన్ని నీశత్రువులు నాశనం చేయడానికి వస్తున్నారు. వారి ప్రయత్నాల్ని వమ్ము చేయి. ఒకవేళ నీవు వాళ్ళను, ఇటు మా జాతిప్రజల్ని ఎవరి మానాన వారిని వదిలేయ దలచుకుంటే నీఅభీష్టానికి అడ్డుపడేవారుండరు. దేవా! నేను నిన్నే నమ్ముకున్నాను. శత్రువుల నుండి కాబాను రక్షించు. మాపట్టణం నాశనం కానివ్వకుండా వాళ్ళను అడ్డుకో".

ఇలా ప్రార్థించి సహచరులతో కలసి కొండగుహల్లోకి వెళ్ళి దాక్కున్నారు.

మరుసటి రోజు ఉదయాన్నే అబ్రహా రాజు సైన్యాన్ని తీసుకొని మదపుటేనుగుపై అట్టహాసంగా ముందుకు సాగాడు. అలా ముజ్దలిఫా దాటి మహస్సిర్ లోయలో ప్రవేశించగానే అబ్రహా కూర్చున్న ఏనుగు హఠాత్తుగా ఆగి చతికిలబడింది. దాన్ని లేపి కాబా దిశగా నడపడానికి ప్రయత్నిస్తే అటువైపు ఒక్క అడుగు కూడా వేయనని మొరాయించింది. కాబా ఉన్న దిశకు గాకుండా మరో దిక్కుకు మళ్ళించి అదిలించగానే అది లేచి హుషారుగా పరుగెత్తసాగింది. తిరిగి కాబా వైపు మళ్ళించగానే కూలబడి పోయేది.

అంతలో ఎటునుంచో ఓ పక్షులగుంపు వచ్చిపడింది. ఆ మరుక్షణమే సైన్యం మీద పక్షుల కాళ్ళు, ముక్కుల నుండి కంకర్రాళ్ళు పడనారంభించాయి. ఆ చిన్న రాళ్ళతోనే సైనికుల శరీరాలు తూట్లు పడసాగాయి. దాంతో వారు బెంబేలెత్తి పోయి పెడబొబ్బలు పెడుతూ ఎటుబడితే అటు పారిపోవడానికి ప్రయత్నించారు.

కొన్ని క్షణాల్లోనే ఏనుగుల ఘీంకారాలతో, గుఱ్ఱాల సకిలింపులతో, సైనికుల అరుపులతో సర్వత్రా భీతావహ వాతావరణం నెలకొంది. తీవ్రమయిన తొక్కిసలాట ఏర్పడింది. శవాలు గుట్టలు గుట్టలుగా పడసాగాయి.

ఈ పరిస్థితి చూసి అబ్రహా గగ్గోలు పెట్టాడు. అతను కూడా కంకర్రాళ్ళ దెబ్బలతో రక్తసిక్తుడై పారిపోయాడు. కాని దారిలోనే అతని వళ్ళు హూనమయి పోయింది. అతని చేతివ్రేళ్ళు తోటకూర కాడల్లా వ్రేలాడపడ్డాయి. రాజధాని నగరం చేరుకునేటప్పటికి మొండిచేతులు, మొండికాళ్ళయి పోయాయి. రొమ్ము మీది మాంసంతో సహా చర్మం ఊడిపోయి గుండెకాయ బయటికి వచ్చింది. దాంతో అతను దభేలున నేలమీద పడి ఊపిరి విడిచాడు.

"నీ ప్రభువు ఏనుగుల వాళ్ళను ఏం చేశాడో తెలియదా? ఆయన వారి (దుష్ట) యత్నాలను వమ్ముచేయలేదా? వారి మీదికి ఆయన పక్షుల్ని గుంపులు గుంపులుగా పంపాడు. అవి వారి మీద కంకర్రాళ్ళు విసరి పడేశాయి. దాంతో వారు పశువులు తిని ఆగం చేసిన మేతలా (సర్వనాశనం) అయ్యారు." (దివ్య ఖుర్ఆన్ > 105:1-5)

కొండగుహల్లో దాక్కొని ఇదంతా గమనిస్తూ ఉండిన మక్కా పౌరులు చల్లగా ఊపిరి పీల్చుకొని తమ తమ ఇండ్లకు తిరిగొచ్చారు.

అటు అబ్రహా చనిపోగానే సైఫ్ బిన్ జీయజన్ అనే అతను యమన్ రాజ్యాన్ని హస్తగతం చేసుకున్నాడు. ఈ వార్త అందగానే అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ అతడ్ని అభినందించడానికి కొందరు పెద్దలను వెంటబెట్టుకొని యమన్ రాజధాని 'సనా' చేరుకున్నారు.

యమన్ కొత్తరాజు ఖురైష్ నాయకులకు ఘనంగా స్వాగతం చెప్పి సత్కరించాడు. ఆ సందర్భంలో అతను మాట్లాడుతూ "యావత్తు అరేబియా ప్రజలతోపాటు అనేక జాతులు ఎదురుచూస్తున్న అంతిమ దైవప్రవక్త మీ సంతతిలో ఉద్భవిస్తాడ"ని తెలియజేశాడు.

సైఫ్ క్రైస్తవ, యూద మతాలను బాగా అధ్యయనం చేసిన గొప్ప పండితుడు కూడా. అందువల్ల ఈ శుభవార్త విని ఖురైష్ నాయకులు ఎంతో సంతోషించారు.

యూదపండితులు, క్రైస్తవ తత్వవేత్తలతోపాటు అనేకమంది జ్యోతిష్కులు త్వరలోనే అరేబియాలో అంతిమ దైవప్రవక్త ప్రభవించబోతున్నాడని ప్రకటించారు. ఈ భవిష్యత్ ప్రకటనల మధ్య కాలచక్రం ముందుకుసాగుతూ తన విధినిర్వహణలో యాభై రోజులు దాటింది.

శుభోదయం

ఆ తరువాత ఓరోజు రాత్రి మిలమిల మెరిసే నక్షత్రాల విశేష కాంతి పుంజాలతో మక్కా పట్నం మెరిసిపోవడం ప్రారంభించింది.

ఆ రాత్రి అనంతకోటి కాంతులతో అందాల జాబిలి ఎవరి కోసమో స్వాగత గీతిక పాడుతూ పరవశించిపోతోంది. మరోవైపు కొండగుహల నుండి వీస్తున్న వింత వాయువులు మధుర ధ్వనులతో మనసుల్ని రంజింపజేస్తున్నాయి.

ఎంతో ఆహ్లాదకరమైన ఆ వాతావరణంలో మక్కా పట్నం తియ్యటి స్వప్న జగత్తులో మైమరచి పోయింది. అలా చీకటితెరల కింద అంతా సద్దుమణిగి నప్పటికీ అక్కడక్కడ కొందరు స్త్రీలు ఆదరాబాదరాగా లేచి అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ ఇంటికి చేరుకుంటున్నారు.

ఆ రాత్రి అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ స్వగృహం నలువైపులా చిత్రవిచిత్ర కాంతి కిరణాలు విరజిమ్ముతూ మనోహర సౌందర్యంతో వెలిగిపోతూ మానవాళికేదో మూగ సందేశం ఇస్తోంది. లోపల అనేకమంది ఆడవాళ్ళు ఆమినా చుట్టూ గుమికూడారు.

ఆ ఇంటిపై దివ్యకాంతులు క్షణక్షణానికి తేజోవంతమై పోతున్నాయి.

ఏమిటీ ఈ తేజస్సు? ఎక్కడ్నుంచీ ఈ కాంతిపుంజాలు??

అదిగో! దైవగృహంపై కూడా అచ్చం అదే తేజస్సు!! అవే కాంతిపుంజాలు!!!

ఆశ్చర్యం! అత్యంతాశ్చర్యం!! కాబా మందిరం నుంచి అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ ఇంటిదాకా రత్నాలు వెదజల్లిన రహదారిలా ఏమిటీ ఈ వింత వెలుగు? దివి నుండి దేవదూతలు, దేవతా కన్యలేమైనా దిగి వస్తున్నారా??

ఆ తేజస్సు ముందు పండువెన్నెల కూడా పటాపంచలై పోయింది. మిలమిల మెరిసే నక్షత్రాలు కూడా వెలవెల పోయాయి.

కనువిందు చేస్తున్న ఆ కాంతులేమిటో అర్థం గాక మక్కా ప్రజలు మంత్ర ముగ్ధులై చూడసాగారు. ఘడియలు, గంటలు గడచిపోతున్నాయి. ఉషఃకాంతులతో నక్షత్రాలు క్రమంగా పల్చబడుతున్నాయి. చూస్తుండగానే ప్రాక్దిగ్మండలంలో అత్యంత ప్రకాశవంతమైన నక్షత్రం వెలిసింది.

అసాధారణమైన నక్షత్రం అది. నిన్నటిదాకా లేని ఈ నవతార నేడెక్కడ్నుంచి వచ్చింది? ఏ శుభ సందేశం అందజేయడానికి వచ్చిందో?!

కోడికూతలతో కొందరు మేల్కొన్నారు. దైనందిన కార్యకలాపాలు ప్రారంభించడానికి ముందు వారు తమ ఇష్టదైవాలను పూజించుకోవడానికి సమాయత్త మయ్యారు. కాని పూజాగదుల్లోకి వెళ్ళి చూస్తే విగ్రహాలు బోర్లాపడి ఉన్నాయి.

బహుశా ఏదో గాలి దుమారం వచ్చి పడేసి ఉంటుందని తలచి వారు ఎంతో భక్తిశ్రద్ధలతో వాటిని లేపి నిలబెట్టేందుకు ప్రయత్నించారు. కాని అదేమిటో గాని, ఎంత ప్రయత్నించినా అవి నిలబడమని మొండికేశాయి.

“ఏమయింది ఈరోజు నా దేవత కింద పడిపోతోంది? నిద్రొస్తోంది కాబోలు! కాని విగ్రహాలు నిద్రపోవడం ఏమిటీ నా మతిమండ! కొంపదీసి నా మీద కోపమేమైనా రాలేదు కదా! పోనీ మరోసారి నిలబెడతా” అంటూ ఓ వృద్ధుడు విగ్రహాన్ని గోడకానిచ్చి నిలబెట్టాడు.

తరువాత అతను దానికెదురుగా సాగిలబడి సాష్టాంగ ప్రణామం చేశాడు. కాని లేచి చూస్తే ఆ విగ్రహం మళ్ళీ కిందపడి ఉంది.

అంతలో అక్కడికి ఓ యువతి వచ్చింది. “తాతా! చూశావా ఎంత ప్రయత్నించినా ఆ విగ్రహాలు నిలబడటంలేదు. నువ్వే చూద్దువుగాని రా” అన్నది ఆమె అతని చేయి పట్టుకుంటూ.

అంతకుముందే విసిగిపోయివున్న ఆ ముసలోడు చిరాగ్గా ఆ యువతి చేయి విదిలించి “కన్పడ్డంలా ఇక్కడి పరిస్థితి? వీటినే నిలబెట్టలేక నేనిక్కడ చస్తున్నా” అన్నాడు.

అబ్దుల్‌ముత్తలిబ్ ఇంట్లో ఆమినా చిత్రవిచిత్ర అనుభూతులకు లోనవుతూ ఉంది. అంతలో ఆమె కర్ణపుటాలకు అకస్మాత్తుగా కొన్ని మృదువచనాలు తాకాయి:

“ఆమినా! ఇదిగో ఈమె ఇస్మాయీల్ జబీవుల్లా తల్లి హాజిరా (రజి)”

“ఈమె ఈసా రూహుల్లా మాతృమూర్తి మర్యం (అలైహి)”

కాస్సేపటికి భళ్ళున తెల్లవారింది. ఆరోజు దినకరుడు కూడా చల్లని కాంతి కిరణాలతో ప్రత్యక్షమయ్యాడు చిరునవ్వులు చిందిస్తూ.

వాతావరణం హృదయాల్ని ఉల్లాసపరుస్తోంది. మలయ మారుతం మందహాసం చేస్తోంది. చిగురుటాకులపై పడిన మంచు బిందువులు ముత్యాల్లా మెరిసి పోతున్నాయి.

ఎటునుంచో చల్లని పవన వీచికలు వీస్తూ ఎదలను గిలిగింతలు పెడ్తున్నాయి.

ఏవో అవ్యక్త మంజుల మధుర భావనలు శూన్య జగతిని చైతన్యవంతం చేస్తున్నాయి. ఆ చైతన్య స్రవంతిలో కుసుమ కన్యలు తేలియాడుతూ, తన్మయత్వం చెందుతూ సుగంధ పరిమళాలు వెదజల్లుతున్నాయి.

అంతటా ఆనందమయం! సర్వత్రా శోభాయమానం!! దివి అంతా ఏకంగా భువికే దిగి వచ్చినట్లుంది.

అలాంటి శుభతరుణంలో ఉన్నట్లుండి అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ ఇంట్లో ఒక్కసారిగా ఆనంద కుసుమాలు వెల్లివిరిశాయి. పట్టలేని సంతోషంతో ఓ పడతి లోపల్నుంచి బయటికి పరుగెత్తు కొచ్చింది.

"అబ్దుల్ ముత్తలిబ్‌కు శుభవార్త చెప్పండి. ఆయనకు మనమడు పుట్టాడు" అని చెప్పి ఆమె మళ్ళీ తుర్రున లోపలికి పరుగెత్తింది.

ఈ శుభవార్త వినగానే అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ సంతోషంతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అయిపోయారు. ఆ సంతోషంతో ఆయన ఒక్క ఊపులో వచ్చి ఇంట్లో వాలారు. మనవడ్ని వెయ్యి కళ్ళతో చూసుకొని ఎంతో మురిసిపోయారు.

ఆమినా ఒడిలో అనిర్వచనీయమయిన కాంతులు వెదజల్లుతున్న ఆ అందాల బాలచంద్రుడ్ని చూసి ఆనందించని వారే లేరు. స్త్రీలయితే సంతోషాతిశయంతో పాటలు పాడటం ప్రారంభించారు.

ఆ తరువాత నామకరణం కోసం ఆ నారీమణులలో గుసగుసలు బయలుదేరాయి.

ఆ సంగతి గ్రహించిన అబ్దుల్‌ముత్తలిబ్ "నా ముద్దుల మనవడికి ఏంపేరు పెడతారో అని ఆలోచిస్తున్నారా? మా యీ రతనాల మూటకు ఎప్పుడో పేరు పెట్టేశాం" అన్నారు.

"ఏం పేరు పెట్టారు?"

"అహ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం)"

"అహ్మద్....! ఎంత చక్కని పేరు!!"

"ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) కూడా. భువి పైనేకాదు, దివిపై కూడా నా మనవడి పేరు వెలిగిపోవాలి మరి".

ఈ పేరు వినగానే ఆమినా పెదవులపై చిరునవ్వు తొణికిసలాడింది. తన మనసులోని మాటే మామయ్య నోట వెలువడినట్లు ఆమె మనసులోనే సంబరపడి పోయారు.

ఈ కొత్తపేరు గురించి జనం చోద్యంగా చెప్పుకోసాగారు. "అబ్దుల్లాకు కొడుకు పేరు చాలా విచిత్రంగా ఉంది". ఎవరి నోట విన్నా ఇవే మాటలు. బంధువులు, మిత్రులు, అభిమానులు జట్లుజట్లుగా వచ్చి అబ్దుల్ ముత్తలిబ్‌ని అభినందనలలో ముంచెత్తసాగారు.

ఈ శుభవార్త విన్న సౌబియా అనే బానిస మహిళ పరుగు పరుగున వెళ్ళి దాన్ని తన యజమాని అబూలహబ్‌కు తెలియజేసింది.

అబులహబ్ సంతోషిస్తూ "సౌబియా! నా తమ్ముడు అబ్దుల్లాకు కొడుకు పుట్టాడని శుభవార్త విన్పించావు నాకు. దీనికి ప్రతిఫలంగా నేను నిన్ను బానిసత్వం నుంచి విముక్తం చేస్తున్నా" అన్నాడు.

"ఏవిటీ తమరు నాకు సేచ్ఛ ప్రసాదించారా! ధన్యురాలిని. నేను మీ రుణం ఎలా తీర్చుకోవాలో అర్థంకాడం లేదు" అన్నది సౌబియా సంతోషంతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతూ.

అయితే ఆమినా తన కొడుక్కు ఆయాను పెట్టుకునే వరకు అతనికి నువ్వు పాలిస్తూ ఉండు" అన్నాడు అబూలహబ్.

"మహా ప్రసాదం. దాని కోసరం ఇప్పుడే వెళ్తున్నా" అంటూ వెళ్ళిపోయింది సౌబియా.

ఈ వార్త మక్కా శివార్లలోని ఓ లోయలో ఉంటున్న అయిస్ అనే ఓ క్రైస్తవ సన్యాసి చెవుల్లో కూడా పడింది. అతను ఆ లోయలో సర్వసంగ పరిత్యాగి అయి నిరంతరం దైవధ్యానంలో గడుపుతున్న గొప్ప మతపండితుడు కూడా.

అందువల్ల ప్రజలు తరచుగా అతని దగ్గరకెళ్ళి భక్తితో కానుకలు సమర్పించుకుంటారు. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కూడా అతని దగ్గరకు పోయి వస్తుంటారు. మనవడు పుట్టగానే ఈ శుభవార్త చెప్పడానికి ఆయన అయిస్ దగ్గరకు వెళ్ళారు.

క్రైస్తవసాధువు ఆయన్ని చూడగానే "ఏమిటీ విశేషం, ఈరోజు మీరు చాలా ఉత్సాహంగా వున్నారు?" అని అడిగాడు చిరునవ్వుతో.

"విశేషమే మరి. ఓ శుభవార్త తెచ్చాను. మీరేమో భార్యాపిల్లల బాదరాబందీ లేకుండా ఇక్కడ ఒంటరిగా కూర్చుంటే సంగతులెలా తెలుస్తాయి?" అన్నారు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్.

"సరే చెప్పండి ఆ శుభవార్త ఏమిటో?"

"ఈరోజు మా అబ్దుల్లాకు కొడుకు పుట్టాడు. ఎంతో అందమైన పిల్లాడు. ఈ బాలుడి సౌందర్యం యావత్తు మక్కా పట్నంలో సంచలనం సృష్టించింది. ప్రజల అభినందనలు స్వీకరించలేక ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతున్నానంటే నమ్మండి".

"ఇంతకూ అబ్బాయి పేరు ఏం పెట్టారు?"

"ముహమ్మద్ (సల్లం)" గర్వంగా చెప్పారు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్.

"శుభం శుభం" ఈ పిల్లవాడ్ని గురించే నేను మీకు ఇంతకాలం నుంచి చెబుతూ వచ్చాను. మూడు కారణాలతో నేనీ బాలుడ్ని గుర్తించాను".

"ఏమిటా మూడు కారణాలు?"

"ఒకటి, ఇదివరకెన్నడూ చూడని ఒక నక్షత్రం రాత్రి ఉదయించింది. రెండు, పిల్లవాడు పుట్టిన రోజు సోమవారం. మూడు, అతని పేరు ముహమ్మద్ అని పెట్టారు. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్! మీరు ఎంతో అదృష్టవంతులు. చరిత్ర మీ వంశాన్ని ఎన్నటికీ మరచిపోదు" అన్నాడు క్రైస్తవ సాధువు, అబ్దుల్ ముత్తలిబ్‌ని అభినందిస్తూ.

అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ అమితమయిన సంతోషంతో తన్మయత్వం చెందుతూ ఇంటికి తిరిగొచ్చారు. అసాధారణ వంశాంకురం, అపురూప సౌందర్యవంతుడైన మనుమడు పుట్టిన తరువాత ఆయన కోడలు ఆమినాను మరింత అభిమానించసాగారు.

విషాదసాగరం

అసామాన్య తేజస్సుతో వెలిగిపోతున్న బాలుడ్ని చూసుకొని ఆమినా అమితానందంతో పొంగిపోయారు. ఈ సమయంలో భర్త వుంటే ఎంత బాగుండేది!

బాబు ముఖంలో ఆమెకు, ఒంటెక్కి తన వైపు కడసారిగా చూస్తున్న భర్త ఛాయలు కన్పించాయి. "కొడుకును చూసుకొని ఎంత మురిసిపోతారో ఆయన!"

"ఆయన సిరియా నుంచి ఎప్పుడు తిరిగొస్తారు? అసలు వ్యాపారం కోసం పోతే సిరియాలో ఆయన ఎన్నాళ్ళు ఉంటారో!"

"ఆయన్ని చూట్టానికి తానే సిరియా బయలుదేరితే.......? వడిగా నడిచే ఒంటెక్కి వెళ్తే మక్కా నుంచి ప్రయాణం ఎన్ని రోజులు పడ్తుంది.....?"

ఇలా ఆమినా, మనసులో పరిపరి విధాలా అలోచించుకుంటూ భర్త రాక కోసం వేయికళ్ళతో ఎదురు చూడసాగారు. భర్త గురించి సిరియా నుంచి వచ్చే ప్రతి వాణిజ్య బృందాన్ని ఆమె అడగడం ప్రారంభించారు.

"ఎవరు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కొడుకు అబ్దుల్లానా? అతడ్ని ఫలానా కొండ ప్రాంతం గుండా తోటి వర్తకులతో కలసి పోతుంటే చూశాం".......“ఫలానా చోట విడిది చేసి ఒంటెలకు మేత వేస్తుంటే చూశాం"......“ఆయన్ని ఫలానా ఊళ్లో ఒంటె మీదెక్కి పోతుంటే చూశాం...."

"అంతేనా! సిరియా నుంచి తిరిగొస్తుంటే ఎవరూ చూడలేదా?" ఆమినా కాస్తంత నిరుత్సాహ పడ్డారు.

"ఏమైనప్పటికీ తన హృదయేశ్వరుడు ఈపాటికి సిరియా నుంచి బయలుదేరి ఉండవచ్చు. ఎరుపు ఒంటెపై రాజదర్పంతో ఠీవిగా కూర్చొని భుజానికి తన స్వహస్తాలతో కట్టిచ్చిన నీటి తిత్తితో ఆయన ఎప్పుడో అకస్మాత్తుగా వస్తారు".

"ఔనౌను, ఆయన అకస్మాత్తుగా వచ్చి తనను ఆశ్చర్యంలో ముంచెత్తుతారు. ఖర్జూరపు చెట్ల మధ్య నుంచి పున్నమి చంద్రుడిలా ప్రకాశిస్తూ ప్రత్యక్షమవుతారు. బంధుమిత్రులు ఎదురెళ్ళి ఆయనకు ఘనంగా స్వాగతం చెప్తారు".

"అప్పుడు తాను.....తాను సిగ్గుతో తల వంచుకొని....." ఆమినా ఆలోచనా స్రవంతిలో రోజులు, వారాలు, నెలలు గడచిపోతున్నాయి.

కొడుకు రాక విషయమై అబ్దుల్‌ముత్తలిబ్ కూడా ఆందోళన పడసాగారు. ఓరోజు సాయంత్రం మదీనా నుంచి వాణిజ్య బృందం వచ్చిందని తెలిసింది.

వర్తకులు సుదీర్ఘప్రయాణం వల్ల బాగా అలసిపోయారు. అంచేత తెల్లవార గానే వచ్చి అబ్దుల్ ముత్తలిబ్‌కు కొడుకు గురించి సమాచారం అందజేస్తారు.

కాని అబ్దుల్ ముత్తలిబ్‌కు అప్పటిదాకా ఆగే ఓపిక లేదు. తానే వాళ్ళను కలుసుకొని కనుక్కుందామని వెంటనే ఇంటి నుంచి బయలుదేరారు.

వర్తకులు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్‌ని చూడగానే ఆయన ఉద్దేశ్యం గ్రహించారు. మాటామంతీ అయింది. విషయం తెలియజేశారు.

అబ్దుల్లా సిరియా నుంచి మదీనా వచ్చి ఆగాడట. తాము మదీనా నుంచి బయలుదేరినప్పుడు అతను జ్వరంతో ఉన్నారని వారు తెలియజేశారు.

ఈమాట విని అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ మరింత ఆందోళన పడసాగారు. కోడలు ఈ సంగతి వింటే ఇంకా దిగులేసుకుంటుందని ఆయన విచారం పైకి కనబడ నీయకుండా లోలోన అణచివుంచారు.

"అమ్మాయ్! మన అబ్దుల్లా సిరియా నుంచి మదీనా వచ్చి ఉన్నాడటమ్మా! వంట్లో కాస్త నలతగా ఉందట" అన్నారు ఆయన మెల్లిగా.

"ఏమిటీ, వంట్లో నలతగా ఉందా?" తడబడుతూ అడిగారు ఆమినా.

"ఆందోళన పడాల్సినంత నలతేమీ లేదు. సుదీర్ఘ ప్రయాణం కదా, వళ్ళు కదలి కాస్త జ్వరం వచ్చిఉంటుంది. మన బంధువుల ఇంట్లో బస చేశాడట. వాళ్ళు అన్ని విధాలా అతనికి సేవలు చేస్తూ ఉండవచ్చు. రేపే నేను మదీనాకు హారిస్‌ని పంపిస్తాను. అతను పోయి అబ్దుల్లాను తీసుకొస్తాడు" అన్నారు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్.

"శ్రీవారికి జ్వరం వచ్చిందా! మదీనాలో ఆగిపోయారా!! ఓహ్ దైవమా! ఏమిటీ ఈ అగ్ని పరీక్ష!" ఆమె హృదయం బాధగా మూల్గింది.

ఆమినా చుట్టూ విచార మేఘాలు ఆవరించాయి. మనసు కకావికలమయి పోయింది. ఒక్కోసారి ఉండి, ఉండి భయంకరమైన ఆలోచనలు వచ్చేవి. అంతలోనే అనిర్వచనీయమైన ఆశాకిరణంతో ఆమె కళ్ళు మెరిసిపోయేవి.

కాని ఆ మెరుపు ఎంతోసేపు ఉండేది కాదు. మేఘమాలికల మధ్య కలువరేడు పరుగిడుతున్నప్పుడు కన్పించే జిలుగు వెలుగుల్లా మారిపోయేది వాతావరణం. ఆమె ఆశావనంలో వెలుగునీడలు, ఒకదాన్ని మరొకటి తరుముతున్నాయా అన్నట్లు తిరుగుతున్నాయి.

"అమ్మగారూ! తమరీ స్థితిలో అంత విచారంగా ఉండకూడదు. మీ ఆరోగ్యం దెబ్బ తింటుంది". ఆమినా ఆందోళన గమనించి సేవకురాలు సలహా ఇచ్చింది.

"కాని.....కాని ఆయన అనారోగ్యంగా ఉన్నారు. పైగా పరదేశంలో......?"

"అయితే ఏమవుద్దీ అంటా?" అన్నది సేవకురాలు మధ్యలోనే మాటను తుంచివేస్తూ.

"అసలు ఆరోగ్యమంతులకే గదమ్మగారూ! రోగాలు వచ్చేది. అందులో అంత బాద పడాల్సిన విశేషం ఏముంది? బయపడకండమ్మా! ఈ ఊళ్లో మా అన్న ఒకడున్నాడు. వాడికి రోగం పోగొట్టే మంత్రం తెల్సు. ఇప్పుడే వాడి దగ్గర్కి వెళ్తా. వాడు ఇక్కడ మక్కాలో కూర్చొని మంత్రం ఊదాడంటే, అమ్మగారూ! ఇక చూస్కోండి..... అయ్యగారి జరం గిరం దెబ్బకు పారిపోతాది" అన్నది ఆమె ఆమినాకు ఊరట కలిగిస్తూ.

అబ్దుల్‌ముత్తలిబ్ ఏదో పనుండి బయటికి వెళ్ళిపోయారు. పనిగత్తె వంటపనిలో లీనమైపోయింది. ఇంట్లోని ఇతర స్త్రీలు కూడా తమ తమ పనుల్లో మునిగి పోయారు. కాని ఆమినా మనసు మాత్రం మదీనాలోనే ఉండిపోయింది.

మాటిమాటికి అవే ఆలోచనలు!

కళ్ళముందు గాలికి రెపరెపలాడుతున్న ఆశాదీపం!!

"అదిగో! ఆయన వచ్చేశారు. ఎన్నెన్నో అనురాగ కుసుమాలు తెచ్చారు. విచార వర్షం వెలసిన తన మానసాకాశంలో ఆనందోత్సాహాల హరివిల్లు సంధించారు......."

"అబ్బ! కొడుకు మీద ఎంత ప్రేమో!! ఆయన బాబును తనివి తీరా చూసుకొని మనసారా నుదుటిని ముద్దాడారు...."

"ఆమినా! బాబుకు ఏం పేరు పెట్టారు?" అడిగారు ఆయన.

"అహ్మద్.....ముహమ్మద్" తను చెప్పింది సిగ్గుతెరల నుంచి తేరుకొని.

కొత్తపేరు విని ఆయన ఎంతో సంతోషించారు. ఇద్దరి మధ్య కొన్ని క్షణాలు మౌనంగా ఆనంద కెరటాలు పరవళ్ళు తొక్కాయి.

"తోటి వర్తకులు సిరియా నుంచి ఎప్పుడో తిరిగొచ్చారు. కాని మీరు మాత్రం ప్రయాణంలో చాలా రోజులు గడిపారు" అన్నది తాను చిరుకోపం వెలిబుచ్చుతూ.

"ఏం చెయ్యను ఆమినా! మదీనా దాకా వచ్చానో లేదో జ్వరం వచ్చిపడింది. మీ బంధువుల ఇంట్లోనే గడిపాను. జ్వరం తగ్గిపోగానే బయలుదేరి నీ దగ్గర వాలాను".

"మీ ఆరోగ్యం గురించి విని నేనెంత ఆందోళన పడ్డాననుకున్నారు! రెక్కలు గనక ఉంటే ఎగిరొచ్చి మీ దగ్గర వాలుదామా అన్పించింది అప్పుడు. కాని హాషిం వంశపు స్త్రీలు ఒంటరిగా ప్రయాణం చేయకూడదు కదా! లేకపోతే నేను వడివడిగా నడిచే ఒంటెక్కి అయినా తొందరగా మదీనా చేరుకునేదాన్ని".

.....ఇంట్లో ఏదో అలికిడి అయింది. దాంతో ఆమినా ఆలోచనాచయని తెగిపోయింది.

ఒక్కసారిగా మళ్ళీ అంధకారం అలుముకుంది. వికసించిన పూలన్నీ ముడుచుకు పోయాయి. తన ముందు ఆయన లేరు. ఆయన నీడ కూడా లేదు.

ఆమినా మనస్సు మరోసారి మూగగా రోదించింది. శరీరం ఢీలా పడి పోయింది. ఊహలు నీరుగారిపోయాయి.

అయినా ఆమె ఆశాజీవి. ఆ ఆశతోనే ఆమె కళ్ళు అలసిపోకుండా అబ్దుల్లా కోసం అనుక్షణం నిరీక్షిస్తూనే ఉన్నాయి.

"ఆయన వస్తారు. తప్పక వస్తారు. బహుశా పట్టణ శివార్లలోకి వచ్చేసి ఉంటారు".

"అమ్మా ఆమినా.....!"

ఈ పిలుపుతో ఆమినా వెనక్కి తిరిగి చూశారు, ఏమిటీ అన్నట్లు.

"మదీనా నుంచి వర్తకబిడారం వచ్చిందట. మీ మామగారు వర్తకుల్ని కలుసుకొని వస్తున్నారు" అన్నది ఓ నడికారు మహిళ.

ఆమినా గుండెలు క్షణం పాటు దడదడలాడాయి.

అంతలో అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కాళ్ళీడ్చుకుంటూ ఇంట్లో ప్రవేశించారు.

ఆయన ముఖం బాగా వాడిపోయింది. నుదుటి నుంచి చెమట చుక్కలు రాలుతున్నాయి. తలవెంట్రుకలు చిందరవందరగా పడివున్నాయి. తలపాగ సగం జారి మెడ మీద వేలాడుతోంది.

"అమ్మా... ఆమినా......!" ఆ తరువాత ఆయన ఇక చెప్పలేక పోయారు.

"ఏమిటి మామయ్యా! ఏమయింది? ఆయనేరి??" ఆమినా గుండెలు అతివేగంగా కొట్టుకో సాగాయి.

"ఆమినా....! అబ్దుల్లా మనకిక లేడమ్మా....!! ముహమ్మద్ అనాథ అయ్యాడు తల్లీ...!!!" అంటూ అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ భోరున విలపిస్తూ రెండు చేతుల్లో ముఖం దాచుకున్నారు కోడలికి తన ముఖం చూపించలేక.

అంతే....ఆమినా కాళ్ళ కింద భూమి చీలిపోయింది! అగ్నిపర్వతం బద్దలై పోయింది!! ఒక్కసారిగా ప్రపంచమంతా అంధకారమయింది! ఆకాశం ఫెళఫెళా విరిగిపడింది!!

అయిపోయింది.....అంతా అయిపోయింది.......మనసే ముక్కచెక్కలయి పోయింది ..... మనుగడకే అర్థం లేకుండా పోయింది.

ఆమినా చంటిపిల్లలా హృదయవిదారకంగా విలపించారు. ఆమె కళ్ళు సెలయేరులై పారసాగాయి.

ఇరుగుపొరుగు స్త్రీలు వచ్చి ఆమెను ఓదార్చడానికి వృథాప్రయాస పడసాగారు. కొందరైతే ఆమెను ఓదార్చడానికి వచ్చి, తామే కంటతడి పెట్టుకున్నారు.

ఆ శోకమూర్తిని చూసి ఆమె స్నేహితురాళ్ళు మరింత చలించిపోయారు.

"అబ్దుల్లా! ఆమినాను ఒంటరిదాన్ని చేసి పోయావా! నీ ముసలి తండ్రిని చూడు ఎలా కన్నీరు మున్నీరుగా దుఃఖిస్తున్నాడో!!"

"అబ్దుల్లా! ఇక కాబా యాత్రికులకు నీలాగా ఎవరు ఆతిథ్యమిస్తారయ్యా!!"

"అయ్యయ్యో! ముద్దుల మూటకట్టే కొడుకునైనా చూసుకోలేక పోయావే!!"

......ఏడ్పులు, ఎక్కిళ్ళతో ఇల్లు ప్రతిధ్వనించసాగింది.

మక్కా పూర్ణచంద్రుడు మదీనాలో అస్తమించాడు. దాంతో ఆమినా హృదయ వీణ శాశ్వతంగా మూగబోయింది. ఆమె అనురాగ నందనవనం మాడి బీడుగా మారిపోయింది.

భయంకరమైన ఈ విషాద సాగరంలో నుంచి నావికుడు వీడిన ఆమె జీవిత నౌక ఇక ఏ తీరానికి ఎప్పుడు చేరుతుందో!

హలీమా ఇంట శుభాల పంట

భావిప్రపంచానికి రాచబాట నిర్మించే 'అందాల నెలవంక' అమాయకపు చూపులతో మూగ సందేశమిస్తూ దినదిన ప్రవర్ధమానమవుతోంది!! బాల ముహమ్మద్ (స) ఆకాశంలోని చంద్రకళలతో ఆడుకుంటూ అనిర్వచనీయమైన భాషలో పాడుకుంటున్నారు.

ఈ ఆటపాటల మధ్య కాలచక్రం గతి తప్పకుండా ముందుకు సాగుతూనే ఉంది. బాలముహమ్మద్ (స)కు దాసి సౌబియా ఏడు రోజులు పాలు తాగించింది. కన్నతల్లి నుంచి పాలతల్లి ఒడిలోకి పోయే సమయం ఆసన్నమయింది.

పల్లెల నుంచి పాలతల్లులు (ఆయాలు) గంపెడు ఆశతో పట్నానికి బయలు దేరారు నిప్పులు కురిసే ఎండలో.

పైగా అది ఎడారిమార్గం. దానికి తోడు బహుదూర ప్రయాణం. చాలినంత మేత లేక బక్కచిక్కిన ఒంటె మీద నత్తనడకలా ఈ ప్రయాణం ఇంకెంత దూరమో! తోటి ప్రయాణీకులు కనుచూపు మేర కూడా దాటిపోయారే!!

"ఏమండీ! తొందరగా పోనియ్యండి. ఈ యేడన్నా మనం గట్టెక్కుతా మంటారా?" ఆశా నిరాశల మధ్య ఊగిసలాడింది హలీమా కంఠం.

"పిచ్చిదానా! మన బతుకు ఎప్పుడూ ఇట్టాగే ఉంటుందని ఎందుకను కుంటావు? దేవుడు దయామయుడు. ఆయన తలుచుకుంటే ఏం కాదూ? చీకటి వెలుగుల్ని సృష్టించిన దేవుడు ఎప్పుడో ఓరోజు మనల్ని తప్పక కనికరిస్తాడు. అదిగో మన తోటోళ్ళు. పట్నం కూడా దగ్గర్కి వచ్చింది" హలీమాను ఊరడిస్తూ ఒంటెను తోల్తున్నాడు ఆమె భర్త హారిస్.

పట్నంలో ప్రవేశించగానే చంటిపిల్లల పోషణ కోసం వచ్చిన స్త్రీలు ధనికుల పిల్లల కోసం గాలింపు మొదలుపెట్టారు.

ఖురైష్ వంశంలో గొప్పింటి మహిళలు తమ చంటిపిల్లలకు స్వయంగా పాలివ్వరు. పట్నం చుట్టుపక్కల ఉన్న పల్లెటూళ్ళ నుంచి పిల్లల పోషణ భారం వహించే స్త్రీలు (ఆయాలు) వస్తుంటారు. వారు ఈ పిల్లల్ని తీసికెళ్ళి పల్లె వాతావరణంలో పెంచుతారు. రెండేళ్ళ తర్వాత ఆ పిల్లలను తిరిగి పట్నం తీసుకొచ్చి వారివారి తల్లులకు అప్పగిస్తారు. ఇదీ ఇక్కడి ఆచారం.

ఇప్పుడు వచ్చిన స్త్రీలు కూడా పిల్లలను బాగా పోషిస్తామని ఎంతో నమ్మకం కలిగిస్తున్నారు. తల్లులంతా తమకు నచ్చిన ఆయాలను ఎన్నుకుంటున్నారు.

కాని హలీమా ఎవరి దృష్టినీ తన వైపుకు తిప్పుకోలేక పోయింది. తను అందరికన్నా బలహీనంగా ఉంది. పేదరికం తాండవమాడే తన ఎముకల గూడుకు పిల్లలను అప్పగించేందుకు ఎవరు ముందుకొస్తారు?

అక్కడ ఓ పిల్లవాడున్నాడు. పుట్టకముందే తండ్రి నీడ కోల్పోయిన అనాథ. ఆయాలు ఈ పిల్లవాడ్ని కూడా చూశారు. కాని అనాథను పెంచడమంటే పేదరికాన్ని కొని తెచ్చుకోవడమే. పైగా ఆబిడ్డ తాత దారినపోయే దానయ్యలందరికీ దానంచేసి చేసి దారిద్ర్యం తెచ్చుకున్నాడు. అలాంటి మనిషి మనకు ఏమిస్తాడు! తల్లి నుండి కూడా ఏమీ ఆశించలేం.

అందరూ పెదవి విరిచారు. చివరికి పాలతల్లి దొరకని పసివాడు ఆ అనాథ బాలుడొక్కడే. ఆయాలంతా తమకు అప్పగించబడిన పసిపిల్లలను చూసుకొని మురిసిపోతూ తిరుగుప్రయాణానికి సిద్ధమయ్యారు. కాని హలీమాకు ఎవరూ బిడ్డల్ని ఇవ్వలేదు.

"నా స్నేహితురాళ్ళంతా వళ్ళో చంటిపిల్లలతో సంతోషంగా వెళ్ళిపోతున్నారు. వట్టి చేతులతో మన ఊరికి పోవాలంటే నాకు సిగ్గేస్తోంది. ఆ అనాథ పిల్లోడ్నే తెచ్చుకుంటా. వట్టిగా వెళ్ళటం కన్నా అనాథ బిడ్డణ్ణయినా తీసికెళ్ళడం మంచిది కదా?" అన్నది హలీమా.

"సరే అలాగే తీస్కురా. అనాథ పిల్లోడ్ని పెంచితే తప్పేముంది? మన అదృష్టం బాగుంటే ఆ అనాథ పిల్లోడి వల్లే దేవుడు మన కష్టాలు కడతేరుస్తాడు."

హలీమా ఆనందంగా పరుగు వేగంతో బయలుదేరింది.

ఆమినా తన బాబును తీసుకోవడానికి ఎవరూ రాకపోవడం చూసి నిరుత్సాహ పడ్డారు. "తన బిడ్డ తండ్రిని కోల్పోయిన నిర్భాగ్యుడు. అందుకే ఆయాలెవరూ రాలేదు. ఇరుగుపొరుగు స్త్రీల పిల్లలందరినీ తీసికెళ్ళారు తన బాబు ఒక్కడే మిగిలిపోయాడు".

ఇలా ఆలోచిస్తూ ఆవేదన చెందుతున్న ఆ తల్లికి హలీమా రావడం కనిపించింది. మోడువారిన ఆశలు మళ్ళీ చిగురించసాగాయి.

"అమ్మగారూ! నేను మీ బాబును తీసికెళ్తానమ్మా!" అన్నది హలీమా.

ఈమాట వినగానే ఆమినా సంతోషంతో పొంగిపోయారు. మనసులో పిల్లవాడ్ని ఆయాకు అప్పగించడానికి ఇష్టం లేకపోయినా తరతరాల నుంచి వస్తున్న సంప్రదాయాన్ని పాటించక తప్పదు. అనిర్వచనీయమైన కాంతులీనుతూ, అమాయకమైన బోసినవ్వులు చిందిస్తున్న బాలముహమ్మద్ (స)ను ఆమె రెండు క్షణాలపాటు తనివితీరా చూసుకొని గాఢంగా గుండెలకు హత్తుకున్నారు. అమితమైన మమతానురాగాలతో ముద్దాడారు. ఆ తరువాత హలీమా చేతుల్లో పెట్టారు. హలీమా పిల్లవాడ్ని తీసుకొని ముసిముసి నవ్వులతో వెళ్ళిపోయింది.

భార్యాభర్తలిద్దరూ స్వగ్రామానికి తిరుగు ప్రయాణమయ్యారు. బక్కచిక్కిన ఒంటె ఈసారి హుషారుగా నడవసాగింది. అది చూసి భార్యాభర్తలు ఆశ్చర్యపోయారు. వారు ఆశ్చర్యం నుంచి తేరుకోకముందే ఊరు వచ్చేసింది.

బాబును చూసుకొని హలీమా పరమ సంతోషంతో పరవశించిపోయింది. గుండెలకు హత్తుకుంది. పాలు లేక కృశించిపోయిన స్తనాన్ని బాధగా నిట్టూరుస్తూ నోటికి అందించింది.

కాని ఆశ్చర్యం...! హఠాత్తుగా స్తనాలు పాలతో నిండినట్లు అనుభూతికలిగింది. పిల్లవాడు ఏకధాటిగా పాలు తాగాడు. హలీమా కళ్ళు ఆనందాశ్రువులతో నిండిపోయాయి.

కొత్తబాబు కడుపునిండా పాలు తాగాడు. తర్వాత హలీమా కూతురు షీమా కూడా తనివితీరా పాలు తాగింది. అంతకు ముందయితే ఆ పాపకే ఈ పాలు సరిపోయేవి కావు.

హలీమా ఇంట శుభాలపంట పండింది. పట్టుకున్నదల్లా బంగారమయిపోసాగింది.

చిక్కి శల్యమయిన వారి ఒంటె చలాకిగా తయారయింది. దాని పాలిండ్ల నుంచి చూస్తుండగానే పాలు కారసాగాయి. భార్యాభర్తలు సంభ్రమాశ్చర్యాలతో ఆ వింత చూడసాగారు. వెంటనే హలీమా భర్త పాలుపితికి తాను కడుపునిండా తాగి భార్యక్కూడా ఇచ్చాడు. ఆ రాత్రి భార్యాభర్తలు పిల్లలిద్దర్నీ తమ మధ్యలో పడకోబెట్టుకొని ఎప్పుడూ ఎరగనంత హాయిగా నిద్రపోయారు.

"హలీమా! మనమెంత అదృష్టమంతులం! ఈ పిల్లోడ్ని అనాథ అనుకున్నాం గాని, ఇప్పుడు చూడు మనింట బంగారు గనే అయ్యాడు" అన్నాడు హలీమా భర్త తెల్లవారాక.

"ఔనండీ! ఈపిల్లోడు దొరకటం నిజంగా మన అదృష్టమే" అన్నది హలీమా బాలుడ్ని ముద్దాడుతూ.

పిల్లల ఆటపాటల్లో, పెద్దల సంపాదనాపోషణల్లో రెండేళ్ళు గడిచాయి.

ఓరోజు హలీమా బాలముహమ్మద్ (స)ను ఒళ్ళో పెట్టుకొని కూర్చున్నది. ఆ సమయంలో అబిసీనియా క్రైస్తవులు కొందరు అటుగా రావడం జరిగింది. దేదీప్యమానంగా ప్రకాశిస్తున్న ఆ పిల్లవాడు కంటపడగానే వారు టక్కున ఆగి తేరిపార చూడసాగారు.

"ఈ పిల్లవాడు ఎవరు? ఇతని పేరేమిటీ?"అడిగారు వారు కుతూహలంగా.

హలీమా ఆ అపరిచిత వ్యక్తుల వైపు ఆశ్చర్యంగా చూడసాగింది బిత్తర చూపులతో.

ఆమె నుంచి సమాధానం రాకముందే వారు పరస్పరం సైగలు చేసుకుంటూ గుస గుసలు చెప్పుకున్నారు.

"చూశారుగదా పిల్లవాడ్ని. ఇతను మహాపురుషుడవుతాడు. పెద్దవాడయ్యాక ఇతను ఏమవుతాడో మనకు బాగా తెలుసు. అందువల్ల ఈ అబ్బాయిని మన ఊరికి తీసికెళ్దాం."

హలీమా వారి సైగలు గ్రహించింది. వారి ఉద్దేశాలేమిటో కూడా పసిగట్టింది. దాంతో ఆమె క్షణంపాటు నిలువెల్లా కంపించి పోయింది.

“వీరు నిజంగా పిల్లవాడ్ని ఎత్తుకుపోవచ్చు.” ఈ ఆలోచన కలగ్గానే ఆమె అక్కడ్నుంచి మెల్లగా జారుకుంది అదురుతున్న గుండెలతో పిల్లవాడ్ని ఎత్తుకొని.

“ఇక లాభం లేదు. పిల్లోడ్ని వీలైనంత తొందరగా తీసికెళ్ళి అతని తల్లికి అప్పగించాలి” అనుకున్నది.

“కాని తమఇంట దిగిన ఈ శుభాలపంటను ఇంతతొందర్లో వదలు కోవడమా? తప్పదు. శత్రువుల బారి పడకుండా ఉండాలంటే పిల్లోడ్ని వెంటనే తల్లి దగ్గరికి చేర్చాలి.”

మరుసటి రోజు హలీమా పిల్లవాడ్ని పట్నం తీసికెళ్ళి ఆమినాకు అప్ప గించింది. అప్పటికిగాని ఆమె మనసు కుదుటపడలేదు.

అయితే పిల్లవాడు పట్నం వచ్చిన కొన్నాళ్ళకే మరో ఆపద వచ్చిపడింది. పట్నంలో అంటువ్యాధి ప్రబలి అనేకమంది చనిపోతున్నారు. సర్వత్రా భయాం దోళనలు అలుముకున్నాయి. ఎప్పుడు ఏ ఇంటిపై మృత్యుదూత వాల్తాడో తెలియని పరిస్థితి ఏర్పడింది.

అలాంటి భయానకస్థితిలో ఆమినా తన కొడుకును పట్నంలో ఉంచడం శ్రేయస్కరం కాదని భావించారు. అంచేత పిల్లవాడ్ని మళ్ళీ ఆయా హలీమా దగ్గరికి పంపివేశారు.

హలీమా ఇంట్లో తిరిగి శుభాల పరంపర ప్రారంభమయింది. హలీమా కూతురు షీమా కూడా పసిపిల్లే. ఆ పాప, ఈ బాబు కలిసి అల్లరిచేస్తూ ఆడుకుంటుంటే హలీమా, ఆమె భర్త సంతోషంతో పొంగిపోయేవారు. వారికి అబ్దుల్లా అనే ఓ కొడుకు కూడా ఉన్నాడు. ఆ బాలుడు కూడా ఆట పాటల్లో చిన్నారి ముహమ్మద్ (స)కు తోడయ్యాడు.

వారింట్లో ఒంటెతో పాటు ఓ మేక కూడా ఉంది. హలీమా ఆమేక పాలును చిన్నారి ముహమ్మద్ (స)కు తాగిస్తుంటుంది. కాని అదేమి చిత్రమో గాని, పిల్లవాడు ఒక్క పొదుగు మాత్రమే నోట్లో పెట్టుకొని పాలు తాగేవాడు. రెండో పొదుగుని కనీసం ముట్టనైనా ముట్టుకునేవాడు కాదు.

ఔను మరి. పాలన్నీ తానే తాగితే అక్కయ్యకు ఎలా? అందుకే రెండో పొదుగు తాక కుండా అక్క కోసం వదలిపెట్టేవాడు.

“ఓయబ్బో, పసితనంలోనే ఇంత గొప్ప న్యాయశీలుడయ్యాడే ఈ పిల్లోడు! పెద్దవాడయ్యాక ఇంకెంత గొప్పవాడై ప్రపంచాన్ని నీతి న్యాయాలతో ఏలుతాడో!!” ఈమాటే హలీమా, ఆమె పెనిమిటి తరచుగా చెప్పుకునేవారు ఎంతో చోద్యంగా.

శస్త్రచికిత్సతో చిత్తశుద్ధి

ఇలా ముచ్చటగా మరో మూడేళ్ళు గడచిపోయాయి. బాలముహమ్మద్ (స) స్తన్యసంబంధ సోదరుడు అబ్దుల్లాతో కలసి మేకలు కాయడం ప్రారంభించారు. ఓరోజు యథాప్రకారం వారిద్దరూ మేకలను ఊరి బయటికి తోలుకెళ్ళారు. వాటిని ఆకులు అలములు మేయడానికి వదిలేసి ఒకచోట ఆడుకోవడం మొదలెట్టారు. వారికి మరికొందరు పిల్లలు కూడా తోడయ్యారు.

అంతలో ఇద్దరు అపరిచిత వ్యక్తులు వారి దగ్గరకు వచ్చారు. వారిలో ఒకతను చిన్నారి ముహమ్మద్ (స)ని వడిసి పట్టుకున్నాడు. వెంటనే రెండో వ్యక్తి ఆయన రొమ్మును కత్తితో చీల్చి గుండెకాయను బయటికి తీశాడు.

ఈ భయంకర దృశ్యం చూసి అబ్దుల్లాతో పాటు పిల్లలంతా “వామ్మో!” అంటూ పరుగు లంకించుకున్నారు. “అమ్మా! అమ్మా!! మరేమో... మన ముహమ్మద్‌ని ఎవరో చంపేశారే” అన్నాడు అబ్దుల్లా రొప్పుతూ రోజుతూ.

ఈమాట విని హలీమా, ఆమె భర్త అదిరిపడ్డారు. ఇద్దరూ కంగారుపడుతూ మేకలు మేస్తున్న చోటికి పరుగుతీశారు. చూస్తే బాలముహమ్మద్ (స) నిక్షేపంగానే ఉన్నారు. కాకపోతే ఢీలాపడిపోయి బిత్తరచూపులు చూస్తూ కన్పించారు.

హలీమా రాగానే “ఏమైంది బాబూ!” అంటూ చిన్నారి ముహమ్మద్ (స)ని గుండెలకు హత్తుకుంది.

“అసలేం జరిగింది బాబూ, చెప్పు” అన్నాడు ఆమె భర్త హారిస్.

“మరేమో మేము ఆడుకుంటుంటే మాదగ్గరికి ఎవరో ఇద్దరు మనుషులు వచ్చారమ్మా! వారిలో ఒకాయన నన్ను పట్టుకొని నేలమీద పడుకోబెట్టాడు. రెండోఆయన కత్తితో నా రొమ్ము చీల్చి గుండెకాయ బయటికి తీశాడు. దాన్ని నీళ్ళతో శుభ్రంగా కడిగాడు. తర్వాత దాన్ని మళ్ళీ నాశరీరంలో పెట్టేసి కుట్టేశా రమ్మా! దానివల్ల నాకేమీ కాలేదు. అసలు నాకు బాధే అన్పించలేదమ్మా!” అన్నారు బాలముహమ్మద్ (స) అమాయకంగా.

ఈ విచిత్రమాటలు విని హలీమా ఆశ్చర్యపోయింది. హారిస్ అయోమయంగా చూడసాగాడు. ఆ తర్వాత వారిద్దరూ చిన్నారి ముహమ్మద్ (స)ని తీసుకొని, మేకల్ని తోలుకుంటూ ఇంటికి తిరిగొచ్చారు.

"హలీమా! బాబుకు ఏదో పిశాచం ఆవహించి ఉంటుందని నాకు అనుమానంగా ఉంది. అంచేత ఇతడ్ని ఎంత తొందరగా అతనితల్లి దగ్గరికి చేరిస్తే అంత మంచిది. ఆలస్యం చేస్తే మరేదైనా ఆపద రావచ్చు" అన్నాడు హారిస్.

"కాని ఈ పిల్లోడ్ని అంతతొందరగా పంపడానికి నాకు మనసొప్పడంలేదు. అయినా తప్పదు. రేపే బయల్దేరుదాం" అన్నది హలీమా లోలోన బాధపడుతూ.

చిన్నారి ముహమ్మద్ (స)ని పట్నం పంపవలసిన సమయం వచ్చింది. ఈసారి పోతే ఇక రానేరాడు. ఈ ఆలోచన కలగ్గానే హలీమాకు ఏడ్పు ముంచుకొచ్చింది.

కాని తప్పదుకదా! మరుసటిరోజు ఆమె కళ్ళలోని నీళ్ళు కళ్ళలోనే కుక్కుకుంటూ భర్తతో కలసి భారమైన హృదయంతో బాలముహమ్మద్ (స)ని పట్నం తీసికెళ్ళింది.

అమ్మకూడా పోయిందా!

బాలముహమ్మద్ (స) మళ్ళీ మాతృవడిలోకి వచ్చారు. పూరిపాక నుంచి లంకంత ఇంట్లో అడుగుపెట్టారు. పల్లె పరిసరాల నుంచి పట్టణ వాతావరణంలోకి తిరిగొచ్చారు.

అంతా మళ్ళీ కొత్తకొత్తగా ఉంది. అమ్మా, తాతయ్య, బాబాయి, పెదనాన్నలు, పెద్దమ్మలు, వాళ్ళ పిల్లలతో ఇల్లు సందడిగా ఉంది. అందరి దృష్టి ఆ పసివాడిపైనే. అందరికీ ఆ పసిడి బుడతే కేంద్ర బిందువైపోయాడు. అమ్మ మమకారం, తాతయ్య అనురాగం ఆ పసిహృదయంలో అపార ఆనందకుసుమాలు వికసింపజేశాయి.

ఆమినాకు ఇప్పుడు కొడుకే సర్వస్వం. బాలచంద్రుడిలా ఆ పసివాడు దినదిన ప్రవర్ధమానమవుతూ, ముద్దుముద్దు మాటలతో మమతల వెలుగురవ్వలు వెదజల్లుతుంటే ఆ మాతృహృదయం అమితానందంతో పరవశించి పోయేది.

అయితే అప్పుడప్పుడు ఆమె కళ్ళు అప్రయత్నంగా అశ్రుపూరితాలు కూడా అయ్యేవి. గత స్మృతులు ఆమె హృదయానికయిన గాయాన్ని కెలుకుతూ అశాంతి తుఫాన్ని సృష్టించేవి. ఈ తుఫాన్ని ఎదుర్కోవడం ఎలా?

ఓరోజు ఆమినాకు మెరుపులాంటి ఆలోచన వచ్చింది. మదీనాలో ఆమెతల్లి వైపు బంధువులున్నారు. వాళ్ళను చూసి చాలా కాలమైంది. మదీనాలో కొన్నాళ్ళు గడిపితే ఆ కొత్త వాతావరణంలో కాస్తయినా మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. అదీగాక మదీనా సమీపంలో శ్రీవారి సమాధి ఉంది. దాన్ని కూడా దర్శించుకోవచ్చు.

ఈ ఆలోచన రాగానే ఆమినా మదీనాకు ప్రయాణమయ్యారు. ఆమె వెంట సేవకురాలు బర్కా, ముద్దుల కొడుకు ముహమ్మద్ (స) కూడా ఉన్నారు.

ఆమినా మదీనా చేరుకున్నారు. ఎన్నో ఏళ్ళ తరువాత వచ్చిన తమ ఆడపడుచుకు బంధువులు ఘనస్వాగతం చెప్పారు. గొప్ప అతిథి మర్యాదలు చేశారు. వృద్ధ మహిళలు ఆమెను గుండెలకు హత్తుకున్నారు. ఆమె అనాథ కొడుకును ప్రేమగా తల నిమిరారు.

యోగక్షేమాలు అడిగినప్పుడు ఆమినా గతాన్ని ఏకరువుపెడ్తూ అప్రయత్నంగా వెక్కివెక్కి ఏడ్వడం మొదలెట్టారు. ఆమె విషాదగాథ విని స్త్రీలంతా కంటతడి పెట్టుకున్నారు.

భర్త కోల్పోయిన స్త్రీ జీవితం ఎంత భయానకంగా, బాధాకరంగా ఉంటుందో తలచుకుంటేనే తనువు జలదరిస్తుంది. అందుకే కొందరు స్త్రీలు ఆమినాను ఓదార్చుతూ తాము కూడా కన్నీరు కార్చారు.

అయితే కాస్సేపటికి చిన్నారి ముహమ్మద్‌పై వారి దృష్టి పడగానే వాతావరణ స్వరూపమే మారిపోయింది. వాడిన పూలన్నీ ప్రభాకరుడి తేజస్సుతో వికసించినట్లు అందరూ ఒక్కసారిగా ఆనంద భరితులయ్యారు. ముడుచుకుపోయిన ముఖాలు విప్పారాయి. బరువెక్కిన హృదయాలు సంతోషంతో తేలికైపోయాయి.

మక్కా నుంచి బనూహాషిం వంశాంకురం వచ్చాడని, అతని నుదుటిపై అదృష్ట జ్యోతి ప్రకాశిస్తోందని మదీనా వాసులు వింతగా చెప్పుకోవడం ప్రారంభించారు. అమృతం వర్షించే అతని చిలకపలుకులు జనాన్ని విపరీతంగా ఆకట్టుకుంటున్నాయి.

మదీనా పిల్లలు సభ్యతాసంస్కారాలులేని పిల్లలు. వారు అసభ్యకరంగా మాట్లాడేవారు; కీచులాడుకునేవారు; ఒకరిపైనొకరు దుమ్ము విసురుకునేవారు కాని బాలముహమ్మద్ (స) వారి ఛాయలక్కూడా పోయేవారు కాదు.

అయితే ఎవరైనా విలువిద్య అభ్యాసం చేస్తుంటే వాళ్ళ దగ్గరికెళ్ళి అందులో ఆసక్తిగా పాల్గొనేవారు. అప్పుడప్పుడు బనూఅదీవారి కోనేటికి పోయి ఈత కూడా నేర్చు కునేవారు.

ఆమినా మదీనాలో నెలరోజులు గడిపాక తిరిగి మక్కాకు బయలుదేరారు.

దారిలో 'అబ్వా' ప్రదేశం వచ్చింది. అక్కడే అబ్దుల్లా సమాధి ఉంది. ప్రేమ, విచారాలతో నిండిన భావోద్రేకాలు ఆమె కాళ్ళకు సంకెళ్ళు వేశాయి.

"ఆమినా! నీ భర్త సమాధిని ఓసారి తనివితీరా చూసుకొని వెళ్ళు. మళ్ళీ నీకు ఇక్కడకు వచ్చే అవకాశం లభిస్తుందో లేదో". ఎవరో ఆమినా చెవి దగ్గరకొచ్చి చెప్పినట్లు అన్పించింది. ఆమినా అప్రయత్నంగా భర్త సమాధి దగ్గరికెళ్ళారు. దాన్ని చూడగానే ఆమె సుకుమార హృదయం మరోసారి బాధగా విలపించింది. కన్నీళ్ళు కట్టలు తెంచుకున్నాయి.

మానుతున్న మనోగాయం మళ్ళీ పచ్చి పుండయిపోయింది. తన వాడనుకున్న వాడే పోతే ఇక ఆమె మూగబాధను ఆలకించే నాథుడెవరుంటారు? ముంచు కొచ్చిన దుఃఖాన్ని బలవంతంగా దిగమింగి లోలోనే కుమిలిపోయారామె.

బాధాగ్రస్తహృదయం తెచ్చే భౌతికప్రభావం బాధితులకే బాగాతెలుసు. ఆ మనోవేదనకు ప్రయాణ బడలిక, పరిసరాల ప్రభావం తోడయ్యాయి. దాంతో ఆమినా జబ్బుపడ్డారు.

చూస్తూవుండగానే ఆమెకు తీవ్రమైన జ్వరం వచ్చిపడింది. దరిదాపుల్లో వైద్యులు కూడా లేరు. ఆమె ఆరోగ్యం క్రమేణా క్షీణిస్తూ పోయింది. పరదేశంలో, పైగా నిర్జన ప్రదేశంలో ఆమెను ఓదార్చి సపర్యలు చేసే వారెవరుంటారు?

ఆమినా దగ్గర ఆమె సేవకురాలు ఉమ్మె ఈమన్ (బర్కా) మాత్రమే ఉంది. ఆ సేవకురాలే ఆమె బాధలు పంచుకున్నది. ఆమె ఆమినాను ఓదార్చుతూ శక్తివంచన లేకుండా సేవించడంలో నిమగ్నురాలయింది.

ప్రతి వ్యాధీ ప్రారంభంలో మామూలుగానే ఉంటుంది. కాని కాలం గడిచిన కొద్దీ ఏవ్యాధి ఏచిక్కులు తెచ్చిపెడ్తుందో ఎవరికి తెలుసు?

అయితే మానవుడు ఆశాజీవి. అంతిమ శ్వాసవరకూ నిరాశ చెందడు. దాంతో పాటు అప్పుడప్పుడు అతడ్ని భయం కూడా ఆవరిస్తుంది. ఇది చచ్చిపోతానన్న

భయం కాదు. తన తదనంతరం తనవారి గతి ఏమవుతుందోనన్న భయమే అతడ్ని ఎక్కువగా పీడిస్తుంది.

అలాంటి భయమే ఆమినాకు పట్టుకుంది. తాను చనిపోతే తన బాబును ఎవరు ఆదరిస్తారు? తన కంటిపాపకు ఎవరు నీడిస్తారు?? పుట్టక ముందే తండ్రి నీడ కోల్పోయాడు. కాస్త తెలివచ్చిన తర్వాత ఇప్పుడు తల్లిని కూడా మృత్యువు కబళించడానికి సిద్ధమయింది.

నిజానికి ప్రపంచంలో ప్రతి పిల్లవాడికీ అతని తల్లిదండ్రులే అసలైన నీడ. వారి వాత్సల్యఛాయలోనే పిల్లలు బాగా ఎదుగుతారు. ఇతర బంధువులు, సన్నిహితులు ఎంత సానుభూతి చూపినా తల్లిదండ్రులు అందించే ప్రేమామృతం ఎక్కడ్నుంచి వస్తుంది? ఈ విచారమే ఆమినా గుండెల్ని కలచివేస్తోంది.

"విచారపడకండమ్మా! జబ్బుపడ్డ మనిషి మరీ అంత దిగులేసుకోకూడదు. అసలు మంచిగా ఉన్నోళ్ళకే గదమ్మగారూ జబ్బులొచ్చేది? జబ్బులొచ్చినోళ్ళు బాగయిపోతారు కూడా" అన్నది దాసి ధైర్యం చెబుతూ.

"కాని.... కాని.. ఈ జబ్బు తగ్గిపోయేలా కనపడటం లేదు".

"లేదమ్మగారూ! నే చెబ్తున్నాగా. ఈ వ్యాధి మీకేమీ సెయ్యదు. కొత్త ప్రదేశం, కొత్త నీళ్ళు కదా! వంటికి పడక కాస్తంత ఉడుకు చేసింది. అంతే, మరేం పర్వాలేదు. చూడండి, నే చెబ్తున్నా. మీ ముఖంలో ఇప్పుడు కొత్త కళ అగుపిస్తోంది. రెండు మూడు రోజుల్లోనే జరం గిరం పరార్!"

నిజంగానే అప్పుడు ఆమినా ముఖం కాస్త ప్రకాశవంతంగానే కన్పించింది. కాని ఆరిపోయే దీపం కూడా ఇలాగే కాంతిమంతంగా ఉంటుంది. చివరికి పరిస్థితి ఎలా పరిణమిస్తుందో ఆ పరాత్పరుడికే తెలియాలి.

ఆమినా పరిస్థితి క్షణక్షణానికి దిగజారిపోతోంది. ముఖంలో కాంతి క్రమ క్రమంగా తగ్గిపోతోంది. బాలముహమ్మద్ (స) తల్లి వైపు కంగారుపడుతూ అమాయకంగా చూడసాగారు. ఆమినా చేయి అప్రయత్నంగా కొడుకు తల మీదికి పోయింది.

ఆమె ఏదో చెప్పాలనుకున్నారు. కాని పెదవులు విచ్చుకోలేదు. కళ్ళు కూడా క్రమేణా మూతలు పడుతున్నాయి. దీంతో బాల ముహమ్మద్ (స) తత్తరపడుతూ

బిత్తర చూపులతో అమ్మను చూస్తూ మరెంతో ఆందోళనకు గురయ్యారు. కాని ఆ తరువాత కాస్సేపటికే ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసలు అతి కష్టమైపోయాయి. శరీరం మీద వేడి తగ్గిపోయి చెమట పట్టింది. ఆ తరువాత ఓ సుదీర్ఘ శ్వాస వదలి చలనరహితంగా ఉండిపోయారు.

"అమ్మా....! అమ్మా.....!!" బాల ముహమ్మద్ (స) భోరున విలపించారు. తల్లి తనువు మీద పడి తల్లడిల్లి పోయారు. యావత్తు భూమి కంపించిపోయింది. ఒక్కసారిగా సర్వత్రా చీకట్లు ఆవరించాయి.

అమ్మ పోయింది. దూరంగా....చాలా దూరం వెళ్ళిపోయింది. తన కంటికి కన్పించనంత దూరం....తిరిగి రానంత సుదూర తీరాలకు వెళ్ళిపోయింది అమ్మ.

"అయ్యయ్యో....! అమ్మ కూడా నిన్ను వీడిపోయిందే! రెండవ నీడన్నా ఉందను కుంటే అది కూడా లేకుండా పోయిందే!! ముహమ్మద్! దిక్కులేని అనాథవయి పోయావా బాబూ!! అమ్మా అని పిలిచే అదృష్టాన్ని కూడా కోల్పోయావా తండ్రీ!!!" ప్రకృతి సైతం అనాథ ముహమ్మద్ (స)ని చూసి ఆవేదన చెందింది.

గుండెలను పిండే ఈ విషాదఘటన ఏ మహాకార్యానికి నాందీ వాచకమో! ఏమైనా, విధి నిర్ణయాన్ని ఎవరు అడ్డుకోగల్గుతారు?

ఆమినా భౌతిక కాయం ఆ ప్రదేశంలోనే ఆమె భర్త సమాధి పక్కన ఖననం చేయడం జరిగింది. సేవకురాలే సమీప గ్రామస్థుల సహాయంతో ఆమెను ఖననం చేసింది. నిజంగా భర్త ప్రేమే ఆమినాను మక్కా నుంచి ఇక్కడికి లాక్కొచ్చింది.

ఏడేళ్ళ ముహమ్మద్ (స) తన జీవితంలో మొదటిసారిగా మృత్యువంటే ఏమిటో కళ్ళారా చూశారు. అదీ తన తల్లిపై విరుచుపడిన భయంకర విపత్తు! రాతిగుండెల్ని సైతం కరిగించే అత్యంత విషాద సంఘటన!! పైగా పరదేశంలో దిక్కులేని చావు!!!

బాలముహమ్మద్ (స) తల్లిని తలచుకొని కన్నీరు మున్నీరుగా విలపించారు. వెక్కివెక్కి ఏడ్వసాగారు. సేవకురాలు బాబును ఓదార్చడానికి శతవిధాల ప్రయత్నించింది.

కాని అమ్మ పోతే అమ్మ ఇచ్చేటటువంటి ప్రేమామృతం ఇంకెవరు ఇవ్వ గల్గుతారు? అమ్మలాగా తియ్యటి పాటలు పాడుతూ తనను ఎవరు లాలిస్తారు? అమ్మలా వడిలోకి ఎత్తుకొని చందమామను చూపిస్తూ గోరుముద్దలు ఎవరు తినిపిస్తారు? ఈ ఆలోచన రాగానే బాల ముహమ్మద్ (స) మరింత బాధగా, హృదయవిదారకంగా విలపించారు.

తల్లి మరణం ఆ పసిహృదయంలో ఎంత తుఫాను రేపిందో ఊహిస్తేనే ఉల్లం ఝుల్లుమంటుంది. ఏడ్చిఏడ్చి కంఠం రుద్ధమైపోయింది. పాలబుగ్గలపై కన్నీటిచారలు ఏర్పడ్డాయి.

పరిచారిక బర్కా బాబును దగ్గరకు తీసుకొని గుండెలకు హత్తుకుంది. పయిట చెంగుతో అతని కన్నీటి ముఖాన్ని తుడిచి ముద్దాడింది. తరువాత బాబును తీసుకొని అక్కడ్నుంచి బరువెక్కిన హృదయంతో మక్కా బయలుదేరింది.

ఇద్దరూ కొన్నాళ్ళపాటు ప్రయాణంచేసి మక్కా పట్నం చేరుకున్నారు.

కోడలు, మనుమడి కోసం తీవ్రంగా ఎదురుచూస్తున్న అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ మనుమడితో పాటు అతని తల్లి కన్పించకపోవడంతో హతాశుడయ్యారు.

హాషిం కుటుంబంపై మరోసారి విషాదఛాయలు అలుముకున్నాయి. అసలా రోజు మొత్తం మక్కా పట్టణాన్నే కారుమేఘాలు కమ్మివేశాయి.

"అయ్‌గారూ! మన ముహమ్మద్ (స)కు ఇక తమరు తప్ప ఇంకెవరూ లేరు" అన్నది సేవకురాలు బర్కా.

"బర్కా! అబ్దుల్లా-ఆమినాల ఈ ముద్దుల మూటను నేను పట్టించుకోకుండా ఇలాగే వదిలేస్తాననుకుంటున్నావా? ముహమ్మద్ (స) నాప్రాణం, నా కంటిపాప. ఈ హమ్జా, అఖీల్, అబూతాలిబ్, అబూలహబ్, అబ్బాస్‌లు నా కొడుకులు. కాని కాబా ప్రభువు సాక్షిగా చెబుతున్నాను. వీరందరిలో ముహమ్మదే నాకెక్కువ ప్రియమైనవాడు" అన్నారు అబ్దుల్ ముత్తలిబ్.

తల్లిదండ్రులు లేని బాలముహమ్మద్ (స)ను ఇక ఎవరు అంతగా ఆదరిస్తారని దాసి ఆందోళన చెందింది. అయితే అబ్దుల్ ముత్తలిబ్, మనుమడిపై తనకు ఎంత ప్రేముందో హృదయం చీల్చి ఆమె ముందుంచినట్లు సమాధానమిచ్చారు.

తాను పలికిన ఈ పలుకులు, చేసిన ఈ వాగ్దానం ఆచరణలో ఆయన అక్షరాలా నిరూపించుకున్నారు. బాలముహమ్మద్ (స)ని కంటికి రెప్పలా కాపాడు

కున్నారు. ఇది వరకటి కంటే మిన్నగా అభిమానించసాగారు. బాబుకు కాలిలో ఓ చిన్న ముల్లు గుచ్చుకున్నా ఆయన కంగారు పడిపోయేవారు.

బాలముహమ్మద్ (స) విషాదం నుంచి కోలుకొని దైనందిన జీవితం గడప సాగారు. అప్పుడప్పుడు తన అమ్మ జ్ఞాపకం వచ్చి మనస్సు బరువెక్కిపోయేది. అయితే తాతయ్య అందిస్తున్న ప్రేమానురాగాలు, ముద్దుముచ్చట్ల వల్ల గతం నుంచి వెంటనే వర్తమానంలోకి వచ్చి సంతోషంగా గడిపేవారు.

అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ అనుక్షణం మనుమడ్ని కనిపెట్టుకొని ఉంటూ ఎలాంటి లోటు రానిచ్చేవారు కాదు. ఆయన సంరక్షణలో ఇట్టే ముహమ్మద్ (స) జీవితం ఆటపాటల్లో, సుఖ సంతోషాల్లో సాఫీగా సాగిపోతోంది.

తాతయ్యా! చివరికి నువ్వు కూడా

అయితే విధి ఒక మనిషిని గొప్పవాడిగా చేయదలచుకున్నప్పుడు అతడ్ని అనేక కఠిన పరీక్షలకు గురిచేస్తుంది. స్వర్ణకారుడు కల్తీ బంగారం నుంచి మేలిమి బంగారం తీయడానికి దాన్ని కొలిమిలో కాల్చినట్లు విధి అతనిపై చిన్నతనం నుంచే కడగండ్ల వడగళ్ళను కురిపిస్తుంది. సుఖభోగాలకు దూరంగా ఉంచు తుంది. ముహమ్మద్ (స) విషయంలో కూడా ఇలాగే జరుగుతోంది.

పుట్టక ముందే తండ్రి చనిపోయాడు. కాస్త స్పృహ వస్తుండగా ఏడేళ్ళ వయస్సులో తల్లి కూడా ఇహలోకం వీడిపోయింది.

ఇలా పసితనంలోనే ముహమ్మద్ (స) అమ్మా, నాన్నల ప్రేమ కోల్పోయి అనాథయ్యారు. ఆ లోటును ఎలాగో కొంతవరకు తాతయ్య తీర్చగల్గుతున్నాడని అనుకుంటుంటే విధి ఈ అనాథబాలుడ్ని మరో అగ్నిపరీక్షకు గురిచేసింది.

అబ్దుల్ముత్తలిబ్ మనవడ్ని తన సంరక్షణలోకి తీసుకొని సంవత్సరం గడిచిందో లేదో వ్యాధిగ్రస్తులయ్యారు. దాంతో మనుమడిపై మరోవిపత్తు వచ్చిపడింది.

సాధారణంగా వృద్ధాప్యంలో వచ్చిన వ్యాధి ఓ పట్టాన వదలిపెట్టదు. ఒక్కోసారి అది ముదిరిపోవడం కూడా జరుగుతుంది.

అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ మంచానపడి కోలుకోలేక పోయారు. ఆయన ఆరోగ్యం క్రమంగా క్షీణిస్తూపోయింది. దానికి తోడు మనుమడి సంరక్షణ విషయం ఆయన్ని పీడించసాగింది.

"అయ్యయ్యో! నా మనవడిపై మళ్ళీఆపద వచ్చిందే!! నాతర్వాత ముహమ్మద్ ని ఎవరు ఆదరిస్తారు?" అంటూ అబ్దుల్ముత్తలిబ్ ఆందోళన చెందసాగారు.

ఈ దిగులుతో ఆయన ఆరోగ్యం మరికాస్త క్షీణించిపోయింది. చికిత్స కోసం చేసిన ప్రయత్నాలన్నీ విఫలమయ్యాయి. చివరికి ఊపిరి పీల్చుకోవడం కూడా కష్టమైపోయింది.

బంధువులు, ఇరుగుపొరుగు వాళ్ళు గుమిగూడారు. కొడుకులు, కోడళ్ళు ఆయన చుట్టూ మూగారు. బాల ముహమ్మద్ (స) కూడా వచ్చి అదురుతున్న గుండెలతో ఆందోళనపడుతూ అమాయకంగా చూడసాగారు. ఆ తరువాత కాస్సేపటికి అబ్దుల్ముత్తలిబ్ ప్రాణాలు అనంత వాయువుల్లో కలసిపోయాయి.

"తాతయ్యా....! తాతయ్యా....!! చివరికి నువ్వు కూడా నన్నొదలి పోయావా?" బాలముహమ్మద్ (స) మరొకసారి భోరున విలపించారు. రెక్కలువిరిగిన పక్షిలా విలవిల్లాడి పోయారు.

ఖురైష్ అగ్రనాయకుడు, కాబా ధర్మకర్త అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ ఇక లేరు. విధి నిర్దేశించిన విధి నిర్వహించి ఆయన ఇహలోకం నుంచి శాశ్వతంగా తెరమరుగై పోయారు. మక్కా పట్టణంపై మరోసారి విషాదఛాయలు అలుముకున్నాయి.

"ఏమండీ! అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ గారు చనిపోయారటగా?"

"ఔనండీ! నేనక్కడ్నుంచే వస్తున్నా. ప్రాణం పోయి కాస్సేపయింది. ముహమ్మద్ (స) పరిస్థితి చూస్తుంటే నా గుండెలు తరుక్కుపోతున్నాయి".

"అయ్యో! ఇక ఆ పిల్లోడి బాగోగులు ఎవరు చూస్తారు?"

"పాపం నాన్న లేడు, అమ్మా లేదు. అల్లారు ముద్దుగా పెంచే తాతయ్య కూడా పోయాడు. ఇక ఈ అనాథ పిల్లోడికి దిక్కెవరూ?"

ఇలా చెప్పుకుంటూ జనం బాలముహమ్మద్ ()పై సానుభూతి వెలిబుచ్చు తున్నారు. కొందరు 'దిక్కులేనివారికి దేవుడే దిక్క'ని సమాధానం చెప్పుకున్నారు.

నిజమే. దేవుడు అబ్దుల్ముత్తలిబ్ మరణం తర్వాత కూడా బాలముహమ్మద్ (స)కు సంరక్షణ ఏర్పాటు చేశాడు. పెదనాన్న అబూతాలిబ్ వెంటనే ముహమ్మద్ (సల్లం)ని తన సంరక్షణలోకి తీసుకున్నారు.

"ఎంత దగ్గరి బంధువులైనా అనాథపిల్లల్ని లోకులమెప్పు కోసమే ప్రేమిస్తారు. నిజానికి సహజసిద్ధమైన ప్రేమ, సానుభూతులు వారి హృదయాల్లో ఎక్కడ్నుంచి వస్తాయి?" అని చెప్పుకోసాగారు మరికొందరు ప్రజలు.

కాని అబూతాలిబ్ వారి అనుమానాలు తప్పని త్వరలోనే నిరూపించారు. ఆయన ముహమ్మద్ (స)ని అమితమైన ప్రేమాభిమానాలతో ఆదరించారు. కన్న కొడుకుల కన్నా మిన్నగా చూసుకోసాగారు. పెద్దమ్మ ఫాతిమా కూడా బాబుకు మాతృమమకారం అందిస్తూ ఏలోటూ రాకుండా చూసుకోసాగింది.

ఇలా బాలముహమ్మద్ (స) తాతయ్య పోయిన కొన్ని రోజుల్లోనే దుఃఖం నుండి తేరుకొని పెదనాన్న, పెద్దమ్మల సంరక్షణలో ఎలాంటి చీకూచింతా లేకుండా ప్రశాంత జీవనం గడపనారంభించారు.

మండుటెండలో కుండపోత వర్షం

ఎండలు మండిపోతున్నాయి. భూములు బీటలు వారుతున్నాయి. జలనిధులు తరిగిపోతున్నాయి. చెట్లు ఎండిపోతున్నాయి. మేతలేక పశువులు నకనకలాడు తున్నాయి. పాలులేక పసిపిల్లలు చిక్కిపోతున్నారు. పేదల కడుపులు పీక్కుపోతు న్నాయి. వ్యాపారలావాదేవీలు మందగిస్తున్నాయి. వీధులు నిర్మానుష్యమౌతు న్నాయి. కరువురక్కసి కరాళనృత్యం చేస్తోంది. ప్రజలు హాహాకారాలు చేస్తున్నారు.

నానాటికీ విషమిస్తున్న పరిస్థితి పట్ల ఖురైష్ నాయకులు తీవ్ర ఆందోళన చెందసాగారు. ఓరోజు వారు సమావేశమయి సమస్యాపరిష్కారం గురించి చర్చించారు. చివరికి ఓ నిర్ణయానికి వచ్చి అబూతాలిబ్ ఇంటికి వెళ్ళారు.

"అధినాయకా! ఎంతోకాలం నుంచి వానలు లేక పరిస్థితి రోజురోజుకు ఘోరమవుతున్న సంగతి మీకూ తెలుసు. జనం కరువు రక్కసి కోరల్లో చిక్కుకొని సతమతమవుతున్నారు. పశువులు మేతలేక బక్కచిక్కి పోతున్నాయి. కరువు నివారణకు మేము చేయవలసిన ప్రయత్నాలన్నీ చేశాం. చివరికి మీ దగ్గరికొచ్చాం పరిష్కారం కోసం. మేము మీ నుండి కేవలం ప్రార్థన మాత్రమే కోరుతున్నాం. మీరు వర్షం కోసం దైవాన్ని ప్రార్థించండి" అన్నాడు వారిలో ఒకతను.

"మన దేవతలకు మన మీద దయ కలగడం లేదు. మేము సమర్పించుకున్న కానుకల్ని వారు తిరస్కరించారు. మా మొక్కుబడులన్నీ నిష్ఫలమయిపోయాయి.

మేము పాపాత్ములం. మా దేవతలు మమ్మల్ని కనికరించడం లేదు. ఇక మీరే ఏదైనా చెయ్యాలి. మీరు పుణ్యాత్ములు, కాబాధర్మకర్తలు. అందుకని మీరు మా కోసం వర్షం కురిపించమని దేవుడ్ని ప్రార్థించండి" అన్నాడు మరొకడు దీనంగా.

అబూతాలిబ్ ఈమాట విని తల వంచుకొని రెండు క్షణాలు ఆలోచించారు. తర్వాత ఏమాటా చెప్పకుండా లోపలగదిలోకి వెళ్ళిపోయారు. కాస్సేపటి తర్వాత ఆయన బయటికి వచ్చారు. ఆయనతో పాటు పదేళ్ళ బాల ముహమ్మద్ (స) కూడా ఉన్నారు. రాగానే "పదండి కాబాలయానికి" అన్నారు ముహమ్మద్ (స)ని తీసుకొని బయటికి అడుగేస్తూ.

ఖురైష్ నాయకులంతా ఆయన వెంట బయలుదేరారు. వారి వెనుక జనం కూడా ఓ పెద్ద గుంపుగా బయలుదేరింది. అబూతాలిబ్ కాబా మందిరానికి చేరుకున్నారు. బాల ముహమ్మద్ (స)ని కాబా గోడకు ఆనిచ్చి కూర్చోబెట్టి, "బాబూ! వర్షం కురిపించమని దేవుడ్ని ప్రార్థించు. ఆయన నీ ప్రార్థన ఆలకించి వర్షం కురిపిస్తాడని నాకు గట్టి నమ్మకం ఉంది" అన్నారు ఆయన.

బాల ముహమ్మద్ (స) తలపెకెత్తి నిర్మలంగా ఉన్న నీలాంబరం వైపు దృష్టి సారించారు. పెదవుల నుండి ప్రార్థనా పదాలేమిటో నిశ్శబ్దంగా వెలువడి విశ్వాంత రాళంలోకి దూసుకుపోయాయి. దాంతో పాటు ఆయన తన కుడిచేయి చూపుడు వ్రేలిని పైకెత్తారు.

జనం ఊపిరిబిగబట్టి ముహమ్మద్ (స) వైపు, ఆకాశం వైపే తదేకంగా చూడసాగారు. ఆకాశం ఎటు చూసినా నిర్మలంగా ఉంది. మచ్చుకు ఓచిన్న మబ్బు తునకైనా లేదు. ఎండ మాత్రం పెటపెట లాడిపోతోంది.

కాని ఆ తరువాత కొన్ని క్షణాల్లోనే వాతావరణం మారిపోయింది. ఎటు నుంచో మేఘాలు ఉరుకులు పరుగులు పెడ్తూ వచ్చేశాయి. సూర్యుడు గబగబా పారిపోయి కనుమరుగైపోయాడు. చూస్తూ ఉండగానే ఆకాశం దట్టమైన కారు మేఘాలతో నిండిపోయింది. రివ్వున గాలి వీచింది. ఆ వెనువెంటనే చిటపట చినుకులు ప్రారంభమయ్యాయి.

అబూతాలిబ్ చిన్నారి ముహమ్మద్ (స)ని తీసుకొని ఇంటికి బయలుదేరారు. జనం కూడా క్రమేణా తమ తమ ఇండ్లకు వెళ్ళిపోసాగారు.

ఉరుములతో ఆకాశం దద్దరిల్లింది. మెరుపులతో వర్షం ఉధృతమయింది. చాలా సేపటిదాకా వాన కుండపోతగా కురిసి క్రమంగా వెలసింది. వీధులు ఏరులై పారాయి. కుంటలు, బావులు, నిండిపోయాయి. మోడువారిన చెట్లు చిగురించాయి. బీటలువారిన నేల పచ్చికతో నిండిపోయింది. జనంలో ఉత్సాహం పెల్లుబికింది. ఎక్కడచూసినా బాల ముహమ్మద్ (స) గురించిన చర్చలే. ఏనోట విన్నా ఆ చిన్నారి మహిమ గురించిన మాటలే.

మేకలకాపరికి తీరికలేని చింతన

అరబ్బులు నిరాడంబర జీవులు. వారికి సభ్యతాసంస్కారాలు ఏమిటో తెలియదు. గొప్పింటి పిల్లలు కూడా అడవులకు వెళ్ళి పశువులు కాస్తుంటారు. అంచేత ముహమ్మద్ (స) కూడా మక్కా మేకలు కాయడం మొదలెట్టారు.

యథాప్రకారం ఆయన ఓరోజు మేకలు తోలుకుంటూ అడవికి బయలు దేరారు. దారిలో మరోఇద్దరు బాలకాపరులు తోడయ్యారు. వీరు ముగ్గురు తమతమ మేకలను చెట్లు, పొదల మధ్య మేతమేయడానికి వదిలేసి, ఓ చట్టుబండ మీదికి చేరి కబుర్లాడు కోవడం మొదలెట్టారు. కాని ముహమ్మద్ (స)కు ఈ కబుర్లు నచ్చలేదు. ఆయన ఓ అయిదు నిమిషాలు విని విసిగెత్తి లేచి నిల్చున్నారు.

"ఏమిటీ లేచావు? ఎక్కడికెళ్తున్నావు?" అన్నాడు ఒక బాలుడు.

"నా మేకలు దూరంగా వెళ్ళి మేస్తున్నాయి, నేను వాటికి దగ్గరగా వెళ్ళి కూర్చుంటాను" చెప్పారు బాలముహమ్మద్ (స).

"మేకల్ని గురించి కంగారుపడకు. మనం ఒక్క కేక వేస్తే చాలు, మన కేక విని వాటంతటవే మన దగ్గరకు వచ్చేస్తాయి. రా, ఆడుకుందాం" అన్నాడు రెండో అబ్బాయి.

"మీరాడుకోండి, నేను అటెళ్ళి కూర్చుంటా మేకల్ని చూసుకుంటూ" అంటూ ముహమ్మద్ (స) అక్కడ్నుంచి వెళ్ళిపోయారు.

"ఏమిటీ ఈయన తత్వం! ఆటలంటే ఇష్టం లేదేమో ఇతనికి!!" అన్నాడు ఒకడు.

"ఈయనగారికి ఒంటరిగా ఉండటమంటే మహాఇష్టం" అన్నాడు అతని స్నేహితుడు.

"నిజమే. ఇతనెప్పుడూ ఏదో ఆలోచిస్తూ ఉంటాడు".

"ఆలోచించుకోని. మనం అటెళ్ళి ఆడుకుందాం, రా".

ముహమ్మద్ (స) ఆ పిల్లలకు దూరంగా వెళ్ళి ఓ చెట్టు కింద కూర్చున్నారు. ఆయనకు దగ్గర్లోనే ఓ వైపున మేకలు ఆకులు, అలములు మేయసాగాయి.

ముహమ్మద్(స) తన చుట్టుపక్కలున్న ప్రకృతిదృశ్యాలు పరికించి చూడసాగారు.

"కొండలు...ఇసుక తిన్నెలు...చెట్లు...పొదలు...పైన సహస్రకిరణాలతో ప్రకాశిస్తున్న సూర్యుడు...నీలాకాశంలో అక్కడక్కడ కొన్ని మబ్బుతునకలు...ఈ మబ్బుతునకలే కాబోలు మేఘాలై కడవలకొద్దీ వర్షం కురిపిస్తాయి. ఆ వర్షానికి చెట్లు, చామలు మొలకెత్తుతాయి. ఏమిటీ చిత్రం! అసలు వీటన్నిటినీ సృష్టించిన ఆ ప్రభువు ఎంత గొప్పవాడో!! ఆయనే మనుషుల్ని కూడ సృష్టించిన మహామేధావి."

"మరి ఈ దేవతలు, విగ్రహాలు ఏమిటీ? జనం వాటికి కానుకలు, జంతు బలులు సమర్పించుకోవడం ఏమిటీ? వాటి ముందు సాగిలబడి మొరపెట్టు కోవడం ఏమిటీ? ఈ మనుషులు స్వయంగా తయారుచేసుకున్న ఈ విగ్రహాలు వీరికేమైనా తిండి పెడ్తున్నాయా? వర్షం కురిపిస్తున్నాయా? ఆహారమిచ్చే, వర్షం కురిపించే సృష్టికర్తను వదలి, ఉలుకు పలుకూ లేని విగ్రహాలను పూజిస్తున్న ఈ జనం ఎంత మూర్ఖులు.....!"

"ముహమ్మద్! ఏమిటీ ఆలోచిస్తున్నావు?" అన్నారు స్నేహితులు దగ్గరకొస్తూ.

"ఆ... ఆలోచిస్తున్నాను. ఈ చెట్లు, కొండలు ఎక్కడ్నుంచి వచ్చాయి, వీటిని ఎవరు సృష్టించారూ అని ఆలోచిస్తున్నాను" అన్నారు ముహమ్మద్ (స).

"వీటన్నిటిని మన దేవతలు సృష్టించారు".

"కాని, నా అంతరాత్మ ఈ విషయాన్ని ఒప్పుకోవడం లేదు".

"తప్పు, అలా అనకు. మన దేవతలకు కోపం వచ్చి మనల్ని శపిస్తారు".

"మాట్లాడటమేరాని ఈవిగ్రహాలు శపించడమేమిటీ? మీరు కూడా కాస్త ఆలోచించండి. నాకు మాత్రం వీటిమీద ఏమాత్రం నమ్మకం లేదు".

"అది సరేగాని, ముహమ్మద్! ఈరాత్రి బనూకనాన వాడలో బ్రహ్మాండమైన పాటకచేరి ఉందట. మేమెల్తున్నాం. నువ్వుకూడా విందువుగాని వచ్చేయి. డప్పులు,

పాటలు, నాట్యకత్తెలు... అబ్బో, ఒకటేమిటీ..... భలే ఉంటుందిలే...." ఓ మిత్రుడు చెప్పుకుపోతున్నాడు.

"నాకు ఇలాంటివి చూడాలని లేదు. మీరు వెళ్ళండి."

"అసలు నువ్ ఓసారి చూస్తే వదలిపెట్టవ్. ఆ పాటలు, నాట్యం, ఆ మేళతాళాలు... అబ్బ... ప్రతి ఒక్కరూ చూసి తీరాల్సిన కార్యక్రమం. ఎప్పుడూ మేకల మధ్యుంటే జీవితంలో ఏం మజా ఉంటుంది? అప్పుడప్పుడు ఇలాంటి పాట కచేరీలు కూడా వినాలి. అంతెందుకు, ఓసారి పోయిరా నీకే తెలుస్తుంది" అంటూ ఉసిగొల్పాడు రెండోవాడు.

"ఊ...సరే వస్తాన్లే" అన్నారు బాల ముహమ్మద్ (స) మనసులో ఇష్టం లేకపోయినా.

సాయంత్రం పొద్దువాలగానే మిత్రులు ముగ్గురూ మేకలు తోలుకొని ఇండ్లకు తిరిగొచ్చారు. ఆ రాత్రి బనూకనాన వాడలో......

మద్దెల మోతలు... డప్పుల ధకధకలు... సన్నాయి నొక్కులు... హృద్యంగ రాగాలు... కర్ణపేయంగా మార్మోగుతున్నాయి. గాయకురాళ్ళు, నాట్యకత్తెలు ఉరకలు వేసే ఉత్సాహంతో తమ ప్రతిభాపాటవాలు ప్రదర్శిస్తున్నారు. మాటిమాటికి మధుపాత్రలు మగువుల నుంచి మగరాయళ్ళకు చేతులు మారుతున్నాయి.... రంగరంగ వైభవంతో శ్రోతలు ఉర్రూత లూగుతున్నారు... మధురమైన పాటలు వింటూ మైమరచిపోతున్నారు.

బాలముహమ్మద్ (స) ఇంటి నుంచి అయిష్టంగానే బయలుదేరారు. మనస్సు ససేమిరా అంటున్నా కాళ్ళు మాత్రం కదంబ కార్యక్రమం వైపు లాక్కెళ్తున్నాయి. కాని దారిలో ఓ ఇంటి నుంచి మధురమైన గానమేదో చెవిన పడింది. బాల ముహమ్మద్ (స) అదేమిటో విందామని అక్కడికెళ్ళి కూర్చున్నారు. అంతే, కాస్సేప టికి నిద్ర ముంచుకొచ్చింది. తర్వాత లేచిచూస్తే భళ్ళున తెల్లారి పోయింది.

పొద్దెక్కిన తరువాత బాలముహమ్మద్ (స) యథాప్రకారం మేకల్ని తోలుకొని అడవికి బయలుదేరారు. దారిలో మిత్రులు కలిశారు.

"ముహమ్మద్! రాత్రి నువ్వు పాటకచేరికి రాలేదా? మేము నిన్ను చాలా సేపు వెతికాం. కాని నువ్వు ఎక్కడా కనపడలేదు" అన్నారు మిత్రులు.

"నేను పాటకచేరికి వెళ్దామనే బయలుదేరాను. కాని దారిలో ఒక ఇంట్లో నుంచి ఏదో పాట విన్పిస్తుంటే అక్కడికి వెళ్ళికూర్చున్నా. అదేం పాటోగాని, ఒక చరణం విన్నానో లేదో నిద్ర ముంచుకొచ్చింది. లేచిచూస్తే తెల్లారిపోయింది" చెప్పారు ముహమ్మద్ (స).

"అరె, మంచికార్యక్రమం పోగొట్టుకున్నావు. సరే, ఈ రోజురాత్రి కూడాఉంది. వెళ్ళి చూడు. ఈ అవకాశం పోతే ఇంతట్లో రాదు మళ్ళీ. ఈ రాత్రి ఎలాగైనా చూడు" అన్నారు స్నేహితులు మళ్ళీ పురమాయిస్తూ.

సాయంత్రం ఇంటికి తిరిగొచ్చాక భోంచేసి మళ్ళీ బయలుదేరారు బాల ముహమ్మద్ (స) పాటకచేరికి. కాని అదేమి చిత్రమోగాని, కొంచెం దూరం పోగానే మళ్ళీ ఓ ఇంటి నుండి పాట విన్పించడం, అక్కడికెళ్ళి కూర్చుంటే వెంటనే నిద్రరావడం జరిగిపోయాయి.

ముహమ్మద్ (స) బాల్యంలో సైతం పాటకచేరీలు, పుక్కిటి పురాణాలు వినడాన్ని విధి అంగీకరించలేదు. అందుకే ఆయనకు రెండుసార్లు దారిలోనే నిద్ర వచ్చేసింది.

వింత ప్రవర్తన, విచిత్ర మాటలు

సభ్యతాసంస్కారాలులేని అరబ్ సమాజంలో మూఢనమ్మకాలు, మూఢా చారాలు, మద్యసేవనం, మగువలోలత్వం మాత్రం మస్తుగా ఉండేవి. వీటికి తోడు అరబ్బులు తెగవిద్వేషం, జాతీయదురభిమానాలతో చీటికిమాటికి పరస్పరం కత్తులు దూసుకుంటూ సంవత్సరాల తరబడి యుద్ధాలు చేసుకునేవారు.

ఇలాంటి సమాజంలో పిల్లలక్కూడా పెద్దల బుద్ధులే రావడం సహజం. కాని బాలముహమ్మద్ (స)పై ఈ చెడు సమాజం ప్రభావం ఏమాత్రం పడకుండా విధి ఆయన్ని ఏకాంత ప్రదేశాల్లో నోరులేని జీవాల మధ్య ప్రకృతిదృశ్యాల చాటున సుశిక్షణ ఇవ్వసాగింది.

ఆ మాటకు వస్తే స్వయంగా ముహమ్మద్ (స)కు కూడా అరబ్బుల జీవన విధానం నచ్చలేదు. ఆయనకు ఆటపాటలు కూడా నచ్చేవి కాదు. కాలక్షేపం కథలు, పనికిమాలిన కబుర్లు, వ్యర్థమైన పనులకు ఆమడ దూరంలో ఉంటారు. ఆయనసలు తోటి పిల్లలతో ఎక్కువగా స్నేహం చేసేవారు కూడా కాదు. వారి ఆకతాయి చేష్టల్ని అసహ్యించుకునేవారు. నిరంతరం ఏదో ఆలోచిస్తూ ఉండటం

ఆయన ప్రవృత్తిలో వేరుగొనిపోయింది. ముఖ్యంగా ప్రకృతిని అవలోకిస్తూ ఆధ్యాత్మిక చింతనలో ఆయన కాలం గడుపుతుంటారు.

అంచేత ముహమ్మద్ (స) వింతప్రవర్తన జనంలో పెద్ద చర్చనీయాంశమై పోయింది. "అబ్దుల్లా కొడుకు దైవదూతలా ఉన్నాడే! నేనింతవరకు అతను తోటి పిల్లలతో పోట్లాడుతూ, దుర్భాషలాడుతూ ఉండటం చూడలేదు" అన్నాడు ఒకడు.

"మీరు పోట్లాట గురించి చెబుతున్నారుగాని, నేనా పిల్లోడ్ని గట్టిగా నవ్వడం కూడ చూడలేదు. చిరునవ్వు మాత్రమే అప్పుడప్పుడు అతని పెదాలపై కాస్తంత తొణికిసలాడుతుంది. అల్లరిచేష్టల వైపు కన్నెత్తి కూడ చూడదు" అన్నాడు మరొకడు.

"అసలు మీరు ముహమ్మద్ (స) అంటే ఏమనుకున్నారు? ఈ అబ్బాయి భవిష్యత్తులో గొప్ప మహాపురుషుడవుతాడని ఇతని ప్రవర్తనే చెబుతోంది. ఈరాన్, ఈజిప్టు జాతులు ఈర్ష్యపడేలా ఇతని ద్వారా మన అరబ్బుల గౌరవం పెరుగు తుందన్నా ఆశ్చర్యం లేదు".

"అది సరేగాని, మరోసంగతి విన్నారా మీరు? విలువిద్యలో, గుర్రపు స్వారీలో ఈ అబ్బాయి మక్కా పిల్లల్ని మించిపోయాడు. ఇతను వదిలే బాణం ఒక్కటీ గురి తప్పదంటే నమ్మండి."

"నేనయితే ఇంతకంటే విచిత్ర విషయమే విన్నాను" అన్నాడు ఒక వృద్ధుడు.

"ఏమిటదీ?" అక్కడ గుమిగూడిన వారంతా ఎంతో ఆత్రంగా అడిగారు.

"ఆ అబ్బాయి ఏదైనా చెట్టు పక్కగా నడిస్తే, ఆ చెట్టుకొమ్మలు అతని వైపు కిందికి వంగుతాయట! రాళ్ళ నుంచి అతనికి సలాం చెబుతున్నట్లు ధ్వనులు కూడా వస్తాయట!!"

ఈ విశేషాలు విని అందరూ అత్యంతాశ్చర్యంతో ముక్కుమీద వేలేసుకున్నారు.

ఇలా మక్కాలో ఎవరినోట విన్నా ముహమ్మద్ (స) గురించిన చర్చలే. ఏ సమావేశంలో విన్నా ఆ చిన్నారి వింత ప్రవర్తన గురించిన ప్రస్తావనలే.

అంతేకాదు, బాల ముహమ్మద్ (స) మహా బిడియస్థుడు. ఆయన ఈడు పిల్లలు కొందరు ఒక్కోసారి దిశమొలలతోనే వీధుల్లో తిరుగుతారు. పిల్లలేమిటీ, హజ్ కాలం వచ్చిందంటే కొందరు పెద్దలు సైతం స్త్రీ పురుష విచక్షణ లేకుండా

కాబా చుట్టూ దిశమొలలతోనే ప్రదక్షిణం చేస్తారు. కాని బాల ముహమ్మద్ (స) మాత్రం మొలమీద బట్ట కాస్తయినా తొలగనిచ్చేవారు కాదు.

ఒకసారి కాబా వరదముంపుకు గురయి గోడలు బీటలువారితే, వాటి మరమ్మతు పనులు ప్రారంభమయ్యాయి. అందులో పెద్దలతో పాటు పిల్లలు కూడా పాల్గొన్నారు. పిల్లలు తమతమ మొలబట్టలు తీసి భుజాలపై వేసుకొని రాళ్ళు మోయసాగారు. కాని చిన్నారి ముహమ్మద్ (స) అలా చేయకుండా రాళ్ళు మోయడానికి ఉపక్రమించారు.

అయితే చిన్నాయన అబ్బాస్ ఆయన్ని వారిస్తూ "తోటి పిల్లల్ని చూడు, మొలబట్టలు తీసి భుజాలపై వేసుకొని ఎలా మోస్తున్నారో రాళ్ళు. నువ్వు కూడా అలా చెయ్యి, భుజం నొప్పెట్టకుండా ఉంటుంది" అని చెప్పాడు.

కాని ముహమ్మద్ (స) అలా చేయడానికి తటపటాయించారు. చివరికి ఆయన చిన్నాయనే మొలబట్ట లాగి ఊడదీశారు. అంతే, చిన్నారిముహమ్మద్ (స) అమిత మైన సిగ్గుతో స్పృహతప్పి పడిపోయారు. తిరిగి లేచి నాలుంగీ, నాలుంగీ అంటూ అరిచారు. వెంటనే అబ్బాస్ ఆయనకు మొలబట్ట మళ్ళీ చుట్టబెట్టారు. అప్పటికి గాని బాలముహమ్మద్ (స)కు మనస్సు స్థిమిత పడలేదు.

విదేశీ పర్యటనలో వింతానుభవాలు

అబూతాలిబ్ వ్యాపార నిమిత్తం ఏడాది కొకసారి సిరియా వెళ్తుంటారు. యథాప్రకారం ఓరోజు ఆయన ప్రయాణ ఏర్పాట్లు చేసుకుంటుంటే, చిన్నారి ముహమ్మద్ (స) ఆయన వైపు తదేకంగా చూడసాగారు.

ముహమ్మద్ (స)పై అబూతాలిబ్‌కు అమితమయిన వాత్సల్యం ఉన్నప్పటికీ ఈ ప్రయాణంలో ఆయన్ని వెంట తీసుకుపోవడానికి భయపడ్డారు. వయస్సు చూస్తే పన్నెండేళ్ళు మాత్రమే. ప్రయాణమా, బహు కష్టంతో కూడుకున్నది.

సిరియా ప్రయాణమంటే సామాన్య విషయం కాదు. అది భయంకరమైన ఎడారి మార్గం. పచ్చని చెట్లుగాని, గలగల పారే సెలయేర్లుగాని కనుచూపు మేరలో మచ్చుకైనా కన్పించవు. ఎటు చూసినా అనేక మైళ్ళ దాకా ఎత్తయిన ఇసుక తిన్నెలే కనపడతాయి. అంచేత ముహమ్మద్ (స)ను మక్కాలో వదలి వెళ్ళడమే మంచిదని భావించారు అబూతాలిబ్.

అయితే ఆయన ఇంటి నుండి బయలుదేరగానే ముహమ్మద్ (స) తానూ వస్తానని ఏడుస్తూ వచ్చి ఆయన్ని పెనవేసుకున్నారు. పెదనాన్న హృదయంలో పితృవాత్సల్యం పెల్లుబికింది. చివరికి అబూతాలిబ్ ఈ బాల ప్రయాణీకుడ్ని వెంటతీసుకొని బయలుదేరారు.

వాణిజ్యబృందం అనేక మజిలీలు దాటుకుంటూ ప్రయాణం సాగిస్తోంది. ప్రయాణంలో ఈ పిల్లోడు ఎక్కడ అలసి ఢీలాపడిపోయి తనకు భారంగా పరిణ మిస్తాడోనని అనుకున్నారు అబూతాలిబ్. కాని ప్రయాణంలో ముహమ్మద్ (స) ఉత్సాహంతో కన్పిస్తూ పెదనాన్నకు చేదోడు వాదోడుగా నిలిచారు. చివరికి ఈ వర్తకబృందం సిరియా చేరుకొని బుస్రాపట్నం వెలుపల విడిది చేసింది.

ఆరోజు బుస్రా పట్నం వెలుపల బహీరా మఠానికి దరిదాపుల్లో ఉన్న ఓ నీడపట్టు ఈ వర్తకబృందంతో సందడిగా మారింది. ప్రయాణబడలిక వల్ల వర్తకులు సేద తీర్చుకోవడానికి అక్కడ విడిది చేశారు.

ఒంటెలపై నుంచి సామగ్రి దించి గుడారాలు వేసుకున్న తరువాత అందరూ తమతమ పనుల్లో నిమగ్నులయ్యారు. ఒకడు విశ్రాంతి కోసం నడుం వాలిస్తే, మరొకడు ఆకలితో ఆవురావురు మంటూ అన్నంగిన్నెల మీద ఎగబడ్డాడు. ఒకడు ఒంటెలకు మేత వేస్తుంటే వేరొకడు వ్యాపార సరుకులు సర్దడంలో మునిగి పోయాడు. అంతలో ఒక వార్త వచ్చింది.

"మీ అందర్నీ మా మఠాధిపతి తనఇంట్లో విందు ఏర్పాటుచేసి పిలుస్తున్నాడు, రండి" అన్నాడు ఒక వార్తాహరుడు అక్కడికొచ్చి.

అసాధారణమైన ఈ ఆహ్వానం విని వర్తకులంతా ఆశ్చర్యంతో ఒకరి ముఖాలు మరొకరు చూసుకోసాగారు.

"ఏమిటీ, ఎప్పుడూలేని ఆహ్వానం! ఈఏడు ఇంత దయ ఎందుకో మనమీద!! సరే, తప్పేదేముంది పదండి" అంటూ వార్తాహరుని వెంట అందరూ బహీరా ఇంటికి వెళ్ళారు.

బుస్రా పట్టణంలో బహీరా పేరుమోసిన క్రైస్తవ సన్యాసి, సర్వసంగ పరిత్యాగి. పట్నం వెలుపల దైవధ్యానంలో ఏకాంత జీవితం గడుపుతున్నాడు. అతను విందుకు వచ్చిన అరబ్బు వర్తకులందర్నీ సాదరంగా ఆహ్వానించాడు.

"మిత్రులారా! ఈరోజు మీరంతా నాతోపాటు భోజనం చేయాలని నాకోరిక. కనుక మీలో ఏ ఒక్కరూ విడిది ప్రదేశంలో మిగిలి ఉండకూడదు. మరి అందరూ వచ్చేసినట్లేనా?" అన్నాడు బహీరా.

"అంతా వచ్చేశాం. కాకపోతే ఓ పన్నేండేళ్ళ అబ్బాయిని మాత్రం సామాను దగ్గర వదలి వచ్చాం" అన్నారు వర్తకులు.

"కాదు కాదు. అతడ్ని కూడా పిలుచుకురండి. ఆ అబ్బాయి కూడా మనతో పాటే ఇక్కడ భోజనం చేస్తాడు" అన్నాడు బహీరా.

ఈసారి అరబ్బు వర్తకులకు మరింత ఆశ్చర్యం వేసింది. ఎప్పుడూ రాని ఆహ్వానం! అందునా ఒక్కరూ మిగలకుండా అందరూ రావాలన్న షరతు!!

"బహీరా! ఏమిటీ విశేషం? ఇంతకు ముందెన్నడూ నువ్వు మమ్మల్ని విందుకు పిలవలేదే?" అడిగారు వర్తకులు.

"విశేషమేమీ లేదు. మీరు మా అతిథులు. మా పొరుగున వచ్చి బసచేశారు. మీకు ఆతిథ్యం ఇవ్వడం నా విధి కదా! అంతకుమించి మరేముంటుంది?" అన్నాడు బహీరా.

"కాదు, ఇందులో ఏదో విశేషమే ఉండాలి" అనుకున్నారు వర్తకులు.

అంతలో బహీరా సేవకుడు వర్తకులు విడిదిచేసిన గుడారాలకు వెళ్ళి ముహమ్మద్ (స)ని కూడా పిలుచుకు వచ్చాడు.

బహీరా వాలకం చూస్తే ఆ బాలుడి కోసమే ఎదురుచూసినట్లుంది. బాలుడు లోపలికి ప్రవేశించగానే బహీరా క్షణం పాటు ఆయన్నే రెప్పవాల్చకుండా చూశాడు.

భోజనాలయ్యాక వర్తకుల్లో కొంతమంది ఆటపాటల్లో మునిగిపోయారు. మరికొంతమంది కబుర్లలోకి దిగారు. కొందరైతే బహీరామఠం చుట్టూ తిరిగి చూడసాగారు. అప్పుడు బహీరా మెల్లగా ముహమ్మద్ (స) దగ్గరికి వచ్చాడు.

"చూడు బాబూ! లాత్, ఉజ్జాల మీద ఒట్టువేసి కొన్ని ప్రశ్నలు అడుగుతున్నాను. వాటికి సమాధానం చెబుతావా?" అని అడిగాడు అతను.

"చెప్తాగాని, దయచేసి లాత్, ఉజ్జాల మీద ఒట్టు వేయకండి" అన్నారు ముహమ్మద్ (స) మృదువుగా.

"సరే బాబూ! దైవసాక్షిగా అడుగుతున్నాను. నేనడిగేది దాచకుండా చెప్పాలి"

"అలాగే చెప్తాను, అడగండి ఏం అడగదలచుకున్నారో".

అప్పుడు బహీరా బాలుడి గుణగణాలను గురించి, స్వభావాన్ని గురించి, అలవాట్లను గురించి, మరికొన్ని ఇతర విషయాలను గురించి ఏమేమో అడిగాడు. బాల ముహమ్మద్ (స) అన్నిటికీ సమాధానమిచ్చారు.

అంతలో అబూతాలిబ్ వచ్చారు పిల్లవాడ్ని తీసికెళ్ళడానికి. బహీరా ఆయన్ని చూసి....

"ఈ పిల్లవాడు మీకేమవుతాడు?" అనడిగాడు.

"నా కుమారుడు" చెప్పారు అబూతాలిబ్.

"ఏమిటీ, ఈ అబ్బాయి మీ కుమారుడా! కాదు. నిజం చెప్పండి. ఇతని తండ్రి బతికే వున్నాడా? ఇదెలా సాధ్యం?" అన్నాడు బహీరా.

బహీరా మాటలకు అబూతాలిబ్ ఆశ్చర్యపోయారు. ఇక నిజం చెప్పక తప్పలేదు. "ఈ అబ్బాయి నా తమ్ముడి కొడుకు".

"మరి ఇతని తండ్రి...?"

"ఇతని తండ్రి ఇతను తల్లి కడుపులో ఉండగానే చనిపోయాడు".

"ఇప్పుడు మీరు నిజం చెప్పారు. ఇక తీసికెళ్ళండి మీ అబ్బాయిని. చూడండి, యూదుల బారినుండి ఈ అబ్బాయిని కాపాడుకోవాలి. నేనెలా గుర్తించానో అలాగే గుర్తించగలిగితే వారు తప్పకుండా ఈ బాలుడి వెంటపడతారు. అంతే కాదు, ఆ దుర్మార్గులు ఇతని ప్రాణం తీయడానికైనా వెనుకాడరు. అంచేత బాబును జాగ్రత్తగా కాపాడుకోండి. ఈ పిల్లవాడు భవిష్యత్తులో మహాపురుషుడవుతాడు" అంటూ హెచ్చరించి మరీ చెప్పాడు.

అబూతాలిబ్ బాలముహమ్మద్ (స)ని తీసుకొని విడిది ప్రదేశానికి వెళ్ళి పోయారు.

ఆరోజు బహీరా ముఖం ఇదివరకెన్నడూ లేని విధంగా ఆనందాతిశయంతో కళ కళలాడిపోయింది. "ఔను, నేననుకున్నది నిజమయింది" అని మనసులో అనుకుంటూ మఠం లోపలికెళ్ళి ధ్యానంలో లీనమయిపోయాడు.

బహీరా ప్రఖ్యాత క్రైస్తవ సాధువు. తౌరాత్, ఇంజీల్ తదితర మత గ్రంథాలు కాచి వడపోసిన గొప్ప తత్వవేత్త. ఈ గ్రంథాల్లో అంతిమ దైవప్రవక్త రాక గురించి అనేక భవిష్యత్ ప్రకటనలు ఉన్నాయి. వాటిని చదివి ఉండటం వల్ల బహీరా పిల్లవాడ్ని చూడగానే రాబోయే అంతిమ దైవప్రవక్త అతనేనని ఊహించాడు.

బాలుడి బాహ్య స్వరూపం భవిష్యత్ప్రకటనల ప్రకారమే ఉంది. మరి అంతర్ స్వరూపం, పుట్టుక, గుణగణాలు, అలవాట్ల సంగతేమిటి? వీటిని ధృవపరచుకోవ డానికే అతను బాలుడ్ని, బాలుడి సంరక్షకుడ్ని విడివిడిగా కలుసుకొని మాట్లాడాడు.

ఆ తర్వాత బహీరా ఈ బాలుడే రాబోయే అంతిమ దైవప్రవక్తని వెంటనే గ్రహించాడు. ఇలా తన ఊహ నిజమైనందుకు అతను ఎంతో సంతోషించాడు.

వర్తకబృందం బస్రాలో నెలరోజులుంది. వర్తకులు మక్కా నుంచి తెచ్చిన సరుకులు బస్రాలో అమ్మారు. బస్రాలో లభించే, మక్కాలో దొరకని సరుకులు కొన్నింటిని కొన్నారు.

ఆతర్వాత ఈ వర్తకబృందం బస్రానుంచి మక్కాకు తిరుగు ప్రయాణమైంది.

బాల ముహమ్మద్ (స) దారిలో తారసపడుతున్న చిత్రవిచిత్ర ప్రకృతి దృశ్యాలు పరికిస్తూ, సహప్రయాణీకులు చెప్పుకుంటున్న విశేషాలు వింటూ, వివిధ ప్రాంతాల ప్రజల విశ్వాసాలు, ఆచారవ్యవహారాలు, ఆరాధనా పద్ధతులు, సభ్యతా సంస్కృతులు జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తున్నారు.

అంతేకాకుండా దారిలో ఆయన విగ్రహాలను ఆరాధించేవారిని, ప్రకృతిశక్తుల్ని పూజించేవారిని, రకరకాల దురాచారాలు, మూఢనమ్మకాలు పాటించేవారిని, దైవగ్రంథాల్ని తారుమారుచేసి జనానికి కల్పిత విశ్వాసాలు నూరిపోసే మతాధి కారులను కూడా ఎంతో మందిని చూశారు.

కాని ఈ ఆరాధనా రీతులు, ఆచార వ్యవహారాలు ఏవీ తనకు నచ్చినట్లు లేదు. లోకం యావత్తు అజ్ఞానం, అపమార్గాల్లో పడి కొట్టుమిట్టాడుతున్నట్లు కన్పించింది. ప్రపంచమంతా అంధకారం అలుముకున్నట్లు అన్పించింది.

విశ్వప్రభువును చేరుకునేందుకు వీటన్నింటికీ అతీతమయిన, విభిన్నమైన రుజుమార్గం ఒకటి ఉండవచ్చని, అదే ఇహపరలోకాల్లో మానవ శ్రేయానికి దోహదకారి అవుతుందని ఆయన అంతరాత్మ ఘోషించింది.

కాని ఆ మార్గం ఏది? ఎలా ఉంటుంది? ఎక్కడ లభిస్తుంది?

పట్టుమని పన్నేండేళ్ళయినా నిండని ఆ బాలుని మనస్సులో ఇలా ఎన్నెన్నో ప్రశ్నలు తలెత్తసాగాయి. ఎలాగైనా సత్యాన్ని కనుగొనాలన్న పట్టుదల, వాస్తవాన్ని బట్టబయలు చేయాలన్న ఆరాటం, అంధకారంలో తచ్చాడుతూ ఎన్నో చెడులు, కీడులకు బలైపోతున్న మానవాళికి జ్ఞానకాంతి చూపాలన్న ఆకాంక్ష, అశాంతి అరాచకాలతో సతమతమౌతున్న ప్రజలకు సంతృప్తి, సుఖశాంతులు కలిగించాలన్న బలీయమైన కోరిక ఆయన నరనరాల్లో వ్యాపించాయి.

వర్తకబృందం మక్కా చేరుకుంది. అబూతాలిబ్ రకరకాల సరుకులతో ఇంటికి తిరిగొచ్చారు. అబూతాలిబ్ వచ్చారని తెలియగానే బంధుమిత్రులు ఆయన్ని కలుసుకోవడానికి వచ్చారు. అనేక ప్రశ్నలతో ప్రయాణ విశేషాలను గురించి అడిగారు. అబూతాలిబ్ అన్నిటికీ ఓపిగ్గా సమాధానాలు చెబుతూపోయారు.

అయితే బాలముహమ్మద్ (స)కు ఇవేవీ పట్టలేదు. ఇంటికి తిరిగొచ్చినా ఆయనది ఒకే ఆలోచన, ఒకే పట్టుదల... నైతికంగా, ఆధ్యాత్మికంగా అణగారిన ఈ సమాజాన్ని ఉద్ధరించడం ఎలా? ఏం చెయ్యాలి??

ఫుజ్జార్‌లో పడగవిప్పిన ప్రతీకారం

ప్రతి ఏటా జీఖాదా, జిల్‌హజ్జా, ముహర్రం, రజబ్ మాసాలను అరబ్బులు పవిత్ర మాసాలుగా పరిగణిస్తారు. అంటే ఆ నాలుగునెలల్లో జగడాలు, యుద్ధాలు, రక్తపాతాలు జరపడం నిషిద్ధం. మక్కాలో ఈ నాలుగు నెలల కాలంలో పెద్ద జాతర జరుగుతుంది.

అరేబియా నలుమూలల నుండి, మరెన్నో ఇతరదేశాల నుండి వేలాదిమంది ప్రజలు ఇక్కడికి చేరుకుంటారు. వారు తెచ్చిన రకరకాల వస్తువులు ఈ జాతరలో కన్పిస్తాయి. పాటకచేరీలు, కవిసమ్మేళనలు, ఉపన్యాసవేదికలు కూడా పెద్దఎత్తున వెలుస్తాయి. ప్రతి మనిషీ ఆ మాసాలలో తన మతవిశ్వాసాలు, భావాలను నిర్భయంగా వెల్లడిస్తాడు.

ఇలా విభిన్న విశ్వాసాలు, ఆచారాలు, సంస్కృతులు కలిగిన రకరకాల భక్తులు, యాత్రికులు, కవులు, వర్తకులతో ఈ జాతర ఆ నాలుగు నెలలు కళకళలాడుతూ ఉంటుంది.

ఆధ్యాత్మిక ఆలోచనలతో సత్యాన్వేషణ కోసం రేయింబవళ్ళూ పరితపిస్తున్న బాలముహమ్మద్ (స)కు జాతరకు వచ్చే విభిన్నవ్యక్తుల్ని కలుసుకొని వారి విశ్వాసాలు తెలుసుకోడానికి మంచిఅవకాశం లభించేది. అక్కడి విశేషాలను ఆయన జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తూ మనస్సులో భద్రపరచుకునేవారు. ఆ తరువాత ఏకాంత సమయంలో వాటి వాస్తవికతను గురించి నిశితంగా ఆలోచించేవారు.

మక్కా నుండి కొన్ని మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న 'ఉకాజ్' ప్రాంతం ఈ నాలుగు నెలలు గొప్పవాణిజ్యకేంద్రంగా వెలిగిపోతుంది. అమ్మకం,కొనుగోళ్ళు విపరీతంగా జరుగుతాయి. జాతరకు వచ్చే జనం తమకు కావలసిన వస్తువులు ఎగబడి కొంటారు. వర్తకులు అపారలాభాలు గడిస్తారు. ఇరాఖ్ రాజధాని 'హీరా' నుంచి కూడా పెద్ద ఎత్తున వ్యాపార సరుకులు ఇక్కడకు చేరుకుంటాయి.

ఆ యేడు కూడా ఇరాఖ్‌రాజు నోమాన్ బిన్ మంజర్ ఒంటెలపై సరుకులు ఎక్కించి 'ఉకాజ్' మార్కెట్‌కు పంపడానికి సిద్ధంగా ఉంచాడు. అయితే హీరా నుంచి ఉకాజ్‌కు చేరుకోవడానికి రక్షణ ఏర్పాట్లు కూడా ఎంతో అవసరం. దాన్ని గురించి మాట్లాడటానికి నోమాన్ దర్బారుకు బనూకనాన, బనూహవాజన్ తెగల నాయకులు వచ్చారు.

"వర్తకబిడారాలు సిద్ధంగా ఉన్నాయి. నేను వీటిని మీ రక్షణలో ఇవ్వాలనుకుంటున్నా. మీ ఇద్దరిలో ఈ బాధ్యత ఎవరు తీసుకుంటారో చెప్పండి" అన్నాడు ఇరాఖ్ రాజు.

"నేను మీ వర్తకబిడారాలకు బనూకనాన తెగవారి బారినుండి రక్షణ కల్పిస్తాను. కాని నా వర్తక బిడారాలను నజద్, తిహామా తెగల బారినుండి రక్షణ కల్పించే వ్యక్తి కోసం అన్వేషిస్తున్నాను" అన్నాడు బనూకనాన తెగ నాయకుడు బరాజ్.

"అయితే ఉర్వా! నీ అభిప్రాయం ఏమిటి ఈ విషయంలో?" నోమాన్ ప్రశ్నించాడు.

"మహారాజా! ఇతను తన జాతి ప్రజల చేత తిరస్కరించబడిన కుక్క. ఇతనా మీ వర్తక బిడారాలకు రక్షణ కల్పించేవాడు! ఇది మాలాంటి నాయకుల పని. మీరు నామీద నమ్మకం ఉంచండి. నేను నజద్, తిహామా తెగల బారి నుండి రక్షణ కల్పిస్తాను" అన్నాడు బనూ హవాజన్ తెగ నాయకుడు ఉర్వా రుహాల్ మీసాలు మెలేస్తూ.

అవమానకరమైన ఈ మాటలు విని బరాజ్ ఆగ్రహంతో పళ్ళు నూరాడు.

“మరి నీవు బనూకనాన తెగవారి బారినుండి రక్షణ కల్పించగలవా?” అని అడిగాడతను ఉర్వా వైపు ఉరిమిచూస్తూ.

“ఒక్క బనూకనానా తెగవారేమిటీ, యావత్తు అరబ్ తెగల బారి నుంచి రక్షణ కల్పించగలను” అన్నాడు ఉర్వా రుహాల్ ఘీంకరిస్తూ.

బరాజ్ హోదా అంతస్తులో, బలపరాక్రమాలలో ఉర్వా అంతటివాడు కాదు. అంచేత కోపాన్ని బలవంతంగా పంటి కిందనొక్కి రాజుఆస్థానం నుండి బయటికి పోయాడు. కాని అతని మనసులో ప్రతికారజ్వాలలు తీవ్రంగా చెలరేగుతున్నాయి.

ఉర్వా వర్తక బిడారాలను తీసుకొని తీసుకొని హిరా నుండి బయలుదేరాడు. బరాజ్ తనంతటి బలాఢ్యుడు కాకపోయినా నిలువెల్లా విషంతోనిండిన జిత్తులమారి నక్కని ఉర్వాకు తెలుసు. అయినా అతనికి అంతగా ప్రాముఖ్యం ఇవ్వలేదు.

బరాజ్ అవకాశం కోసం ఎదురుచూస్తూ ఉర్వాని నీడలా వెన్నాడసాగాడు. వ్యాపార సామగ్రితో ఎడారి ఓడలు రేయింబవళ్ళు నడుస్తూ ఉకాజ్ దిశగా ప్రయాణిస్తున్నాయి. ఉర్వా తన సాయుధ సహచరులతో వర్తక బిడారం వెన్నంటే ఉన్నాడు. ఎత్తయిన ఇసుక తిన్నెల మధ్య వంకరటింకర దారిలో అర్ధరాత్రి కటికచీకటి బరాజ్‌కు సువర్ణవకాశం ఇచ్చింది. కాస్సేపట్లోనే బరాజ్ కత్తివాటుకు ఉర్వా గిలగిల కొట్టుకుంటూ ఊపిరి విడిచాడు.

ఈ సంఘటన హవాజన్ తెగలో పెద్ద చిచ్చురేపింది. వారంతా ఆగ్రహోదగ్రులై పోయారు. ప్రతీకారేచ్ఛ పడగవిప్పి బుసలు కొట్టసాగింది. వారు తాడో పేడో తేల్చుకోవడానికి సిద్ధమయ్యారు. బనూకనాన తెగలోని ఖురైష్ వంశస్థులు యుద్ధం వల్ల సంభవించే ఘోర రక్తపాతాన్ని నివారించడానికి రాయబారం పంపారు. రక్తపరిహారంగా మీరు బరాజ్‌ని హతమార్చవచ్చని, తమకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదని వారు తెలియజేశారు.

కాని హవాజన్ తెగవాళ్ళు ఈ ప్రతిపాదనను త్రోసిపుచ్చుతూ “బరాజ్ కుక్క కన్నా అధముడు. అతను ఉర్వాకు సమానమైనవాడు కాదు. ఉర్వా మా నాయకుడు. అతని హత్యకు ప్రతీకారంగా మేము ఖురైష్ వంశంలోని ఒక నాయకుడ్ని హతమార్చుతాం” అని సమాధానమిచ్చారు తమ రాయబారి ద్వారా.

ఖురైష్ నాయకులు మరో ప్రతినిధిని పంపుతూ “హత్యకు బదులు సంబంధిత హంతకుడ్ని హతమార్చడమే. అతనికి బదులు మేము మరెవరినీ మీకు ఇవ్వ లేము. ఇదే మా తుదినిర్ణయం” అని చెప్పారు.

హవాజన్ తెగ ఖురైషీయుల రెండవ ప్రతిపాదనన కూడా తిరస్కరిస్తూ “మేము రణరంగంలోకి దిగి మీ నాయకులందర్నీ హతమారుస్తాం” అని హెచ్చరించింది.

ఇలా రాయబారం విఫలమై ఇరుపక్షాల మధ్య యుద్ధజ్వాలలు ప్రజ్వరిల్లాయి. వరల్లో నుంచి ఖడ్గాలు బయటికి వచ్చాయి. కత్తులు, కఠారులు పైకి లేచాయి.

రణరంగం వేడెక్కింది. ఇరుపక్షాల మధ్య యుద్ధం హోరాహోరీగా సాగు తోంది. ‘పవిత్ర మాసాల’లో రక్తపాతం నిషిద్ధం అని తరతరాల నుంచి వస్తున్న సంప్రదాయం నేడు దారుణంగా కాలరాయబడుతోంది. కరవాలాలు కదం తొక్కుతున్నాయి. బాణాలు దూసుకుపోతున్నాయి. శరీరాలు తూట్లు పడు తున్నాయి. అవయవాలు తెగిపడుతున్నాయి.

నెలలు, సంవత్సరాలు గడచిపోతున్నా సమరజ్వాలలు సమసిపోయే సూచనలు కానరావడంలేదు. పైగా ప్రతికారజ్వాలలు మరింత పెచ్చరిల్లుతూనే పోతున్నాయి. యుద్ధరంగం అత్యంత భీకరంగా మారిపోయింది.

ఈ చివరి ఘట్టంలో నూనూగు మీసాల ముహమ్మద్ (స) కూడా పాల్గొన్నారు. అయితే ఆయన కత్తిపట్టి కదనరంగంలోకి దూకలేదు. శత్రువుల మీదికి విరుచుకు పడి ఈటెలు విసరడంలేదు. ప్రతీకారంతో ఊగిపోతూ బాణాలు వదలడంలేదు. ఆయన ఓగుట్ట చాటున నిల్చుని, శత్రువుల నుండి వచ్చి పడుతున్న బాణాలు సేకరించి ధనస్సులతో పోరాడుతున్న తన చిన్నాన్న, పెదనాన్నలకు అందిస్తున్నారు.

లోకకల్యాణమే తన జీవిత పరమావధిగా భావిస్తూ, సదా ఆధ్యాత్మిక చింతనలో కాలం గడుపుతున్న ముహమ్మద్ (స) హృదయంలో మూఢ ప్రజల పట్ల పగ ప్రతీకారాలు ఎలా జనిస్తాయి? దుర్భర నరమేధకు కారణమవుతున్న ఈ భీకరపోరు త్వరగా సమసిపోయి సర్వత్రా శాంతి నెలకొనాలని మాత్రమే ఆయన కోరుకుంటున్నారు.

కాని పోరు పరాకాష్ఠకు చేరుకుంది. రణరక్కసి వికృతరూపం దాల్చి విలయ తాండవం చేయసాగింది. తలలు తెంపులేకుండా తెగిపడుతున్నాయి. మానవ

రక్తం యేరులయి పారుతోంది. పరిస్థితి అంతకంతకూ భయానకంగా మార సాగింది. ఉభయ శిబిరాలలో హాహాకారాలు మిన్ను ముద్దుతున్నాయి.

ఈ పరిస్థితి చూసి ఇరుపక్షాల నాయకులు ఆందోళనచెందసాగారు. తాము ఆర్థికంగా కూడా బాగా చితికిపోవడం గమనించారు. దాంతోపాటు గొప్ప గొప్ప బలాఢ్యులు, పేరుమోసిన పరాక్రమశాలురు సయితం విసిగిపోయి ఢీలాపడి పోయారు. అందరిలోనూ యుద్ధం కొనసాగించే శక్తి ఉడిగిపోయింది.

చివరికి ఉభయ శిబిరాల నుంచి ఏకకాలంలో రాజీ ఒప్పందం కోసం ప్రయత్నాలు మొదలయ్యాయి. రెండుమూడు రోజుల్లోనే ఆ ప్రయత్నాలు ఫలించాయి. బేషరతుగా యుద్ధం విరమించి, ప్రతీకారచర్యలకు శాశ్వతంగా తెరదించాలని ఒప్పందం కుదిరింది.

ఈ ఒప్పందం పట్ల ముహమ్మద్ (స) అందరికంటే ఎక్కువగా సంతోషించారు. విశ్వప్రభువు ఆయన కోరికను మన్నించి యుద్ధాన్ని నిలుపుదల చేయించాడు.

సర్వత్రా శాంతి నెలకొన్నది. ప్రజలలో ఆనందోత్సహాలు వెల్లివిరిశాయి. బహిరంగ రాకపోకలు మొదలయ్యాయి. వ్యాపారలావాదేవీలు తిరిగి ప్రారంభ మయ్యాయి. ఇళ్ళు, వీధులు కళకళలాడసాగాయి. జూదగృహాలు, గానకచేరీలు, నర్తనశాలలు మళ్ళీ ఊపందుకున్నాయి. పుక్కిటి పురాణాలు, కాలక్షేపం కథలు తిరిగి జీవం పోసుకున్నాయి.

అయితే సత్యసంధుడు, వాగ్దానపాలకుడైన ముహమ్మద్ (స) మాత్రం మునుపటి లాగే యధాప్రకారం ప్రకృతిఅనుశీలన, పరమార్థచింతన, పరోపకార పరాయణ త్వాలతో పవిత్రజీవితం గడుపుతున్నారు. హంగామా, అలజడుల నుంచి వేరయి జనబాహుళ్యానికి దూరంగా మూగజీవాలైన మేకల మధ్య ఏకాంతంలో ఏకేశ్వర చింతనే ఆయన దైనందిన కార్యకలాపమై పోయింది.

రక్షణ ఒప్పందం (హిల్ఫుల్ ఫుజూల్)

ఓరోజు జుబైద్ పట్నం నుంచి ఒక వ్యాపారి ఒంటెమీద సరుకులు తీసుకొని మక్కా నగరానికి వచ్చాడు. మార్కెట్‌లో ఒకచోట అతను సరుకులు దించుకొని వ్యాపారం ప్రారంభించాడు. అప్పుడు ఆస్ బిన్ వాయిల్ అనే నగరవాసి ఒకతను వచ్చి ఆ సరుకుల్ని కొనుగోలు చేశాడు. అయితే పైకం ఎల్లుండి ఇస్తానని చెప్పాడు.

"పర్వాలేదు. అలాగే ఇవ్వండి. కాని మాట తప్పకూడదు సుమా!" అన్నాడు వ్యాపారి.

"మాట తప్పడం మా జాతిలోనే లేదు. మీరు నిశ్చింతగా ఉండండి. పైకం ఎల్లుండి సాయంత్రానికల్లా మీ చేతుల్లో పెడ్తాను" అన్నాడు ఆస్ బిన్ వాయిల్.

కాని మూడోరోజు నిర్ణీతసమయం దాటిపోయినా, అతను మార్కెట్ వైపు తిరిగిచూడలేదు. దాంతో వ్యాపారి ఆస్‌బిన్‌వాయిల్ ఇంటికి వెళ్ళి పైకం అడిగాడు.

"పైకం కొంచెం తక్కువ పడింది. రెండు రోజుల్లో మీ పైకం మొత్తం సర్దేస్తాను. మీరేమీ కంగారుపడకండి" అన్నాడు ఆస్ బిన్ వాయిల్. వ్యాపారి రెండు రోజుల తరువాత మళ్ళీ అతనింటికి వెళ్ళి అడిగాడు.

"ఏమిటీ, నీకు నేను డబ్బివ్వాలా! ఎందుకూ?" అన్నాడు ఆస్ నిర్లక్ష్యంగా.

"ఎందుకేమిటీ, మీరు నాదగ్గర సరుకులు కొని రెండురోజుల తరువాత డబ్బిస్తానని చెప్పి ఇప్పుడిలా అంటారేమిటీ?" అన్నాడు వ్యాపారి నిర్ఘాంతపోయి.

"భలేవాడివిలే, వెళ్ళు వెళ్ళు. నేను నీ దగ్గర ఎలాంటి సరుకు కొనలేదు"

"అయ్యో! ఏమిటీ ఈ అన్యాయం?"

"అన్యాయం లేదు గిన్యాయం లేదు వెళ్ళవయ్యా! అసలు నువ్వెవరో నాకు తెలియదు, వెళ్ళు" అన్నాడు ఆస్ దబాయింపు ధోరణిలో.

"అయ్యా! మీ వాగ్దానం ఏమైంది? పరదేశిని, పేద వ్యాపారిని దోచుకోవడం మీకు భావ్యమేనా?" అన్నాడు వ్యాపారి ఏడ్పు ముఖంతో.

"తక్షణమే ఇక్కడ్నుంచి వెళ్ళిపో. లేదంటావా, రక్తపు మడుగులో పడి గిలగిల కొట్టుకుంటావు" అన్నాడు ఆస్ ఉరిమి చూస్తూ.

పాపం వ్యాపారి నోరుమూసుకొని వెళ్ళిపోయాడు బిక్కమొహం వేసుకొని.

"ఇప్పుడు నా గతేమిటీ? ఎక్కడికి పోవాలి? ఎవరు సహాయం చేస్తారు?" అనుకుంటూ అతను కొందరు ఖురైష్ నాయకుల దగ్గరికెళ్ళి తన గోడు వెళ్ళ బోసుకున్నాడు. కాని వారిలో ఒక్కడూ అతనికి సహాయం చేయడానికి ముందుకు రాలేదు.

విదేశస్థుడయిన పేద వ్యాపారి పూర్తిగా నిరాశచెందాడు. అమ్ముకోవడానికి తెచ్చుకున్న సరుకును ఆస్ దోచుకున్నాడు. నగర నాయకులకు తన అసహాయ స్థితి పట్ల చీమ కుట్టినట్లు కూడా లేదు. ఇప్పుడు తన గతేమిటీ? ఇలా విచారిస్తూ అతను మక్కాలోని ఓ కొండగుట్టపై ఎక్కి అరబ్‌సంప్రదాయం ప్రకారం చొక్కా చించుకొని గావుకేకలు పెట్ట నారంభించాడు.

“ఖురైషీయులారా! బనూహాషిం వంశస్థులాలా!! అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ సంతానమా!! నాకు అన్యాయం జరిగింది. ఆస్ బిన్ వాయిల్ నా వ్యాపారసామగ్రి దోచుకున్నాడు. ఈ అన్యాయం అరికట్టండి. నాకు సహాయం చేయండి”.

ఖురైషీయులు ఈకేకలు విని అటువైపు చూశారు. కాని ఆస్ పేరు వినగానే అతనికి వ్యతిరేకంగా చర్య తీసుకోవడానికి వెనుకంజ వేశారు. ఆ పీడితుడ్ని ఆదుకోవడానికి ఎవరూ ముందుకు రాలేదు.

“ఖురైష్ నాయకులారా! కాబా ధర్మకర్తలారా!! మీ న్యాయ దృక్పథం ఏమయింది? మీ పౌరుషం ఎక్కడ మంట కలిసిపోయింది? ఆస్ లాగా మీరు కూడా దగాకోరులై పోయారా?” అంటూ వ్యాపారి మరోసారి ఎలుగెత్తి అరిచాడు.

ఈ కేకలు కాబా మందిరంలో కూర్చొని మాట్లాడుకుంటున్న కొందరు ఖురైష్ నాయకుల చెవుల్లో కూడా పడ్డాయి. వారిలో అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కొడుకు జుబైర్ ఈ మాటలు వినగానే అదిరిపడ్డాడు. అతనిలో పౌరుషం పురివిప్పింది.

“మనం పౌరుషంలేని వాళ్ళం కాము. పీడితుడ్ని ఆదుకోవడం మన విధి. అన్యాయాన్ని అరికట్టడం మన ధర్మం. పదండి అతనికి సహాయపడదాం” అంటూ జుబైర్ లేచి నిలబడ్డాడు. అతని స్నేహితులు కూడా అతడ్ని అనుసరించారు.

వారందరూ జుబైదీ వ్యాపారి దగ్గరికెళ్ళి, అతనికి జరిగిన అన్యాయం గురించి వివరంగా తెలుసుకున్నారు. వారిలో జుబైర్ తన సానుభూతి వ్యక్తపరుస్తూ ఇలా అన్నాడు:

“విచారించకు. నీకు అన్యాయం జరిగింది. నీవు మా పౌరుషం రెచ్చగొట్టావు. అంచేత మేము నీఫిర్యాదు త్రోసిపుచ్చలేము. ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ నీకు మాఅండదండలుంటాయి. పద నావెంట. నీకు నష్టపరిహారం దొరికేదాకా నీవు మాఇంట్లో అతిథిగా ఉండు.”

జుబైదీ వ్యాపారి ఈ మాటలు విని సంతోషించాడు. అతని ఆశ చిగురించింది. జుబైర్ వెంట అతని ఇంటికి బయలుదేరాడు.

మరుసటి రోజు జుబైర్ ప్రోద్బలంతో అబ్దుల్లా బిన్ జుదాన్ ఇంట్లో ఖురైష్ అగ్ర నాయకులు సమావేశమయ్యారు.

జుబైదీ వ్యాపారికి గనక మనం న్యాయం చేకూర్చకపోతే మన వ్యాపారానికి తీవ్ర నష్టం వాటిల్లుతుంది. ఫుజ్జార్ యుద్ధం తిరిగి చెలరేగే ప్రమాదం కూడా లేకపోలేదు” అన్నాడు ఒక నాయకుడు.

“నీవు చెబుతున్నది నిజమే. అంచేత ఆ ప్రమాదం తలెత్తక ముందే అతనికి జరిగిన నష్టానికి పరిహారం ఇప్పించడమే సర్వవిధాల శ్రేయస్కరం” అన్నాడు మరొకడు.

“మీరు మన తెగలో ఎంతో గౌరవనీయులు, వ్యవహారదక్షతగలవారు. మీలాంటి వారు అన్యాయాన్ని ఎదుర్కోవడానికి ముందుకు రాకపోతే జుబైదీ వ్యాపారికి మద్దతుగా మరెవరు గళం విప్పుతారు? అతను మన పౌరుషం రెచ్చగొట్టాడు” అన్నాడు జుబైర్.

“ఔను. ఇది మన పౌరుషానికి సంబంధించిన సమస్య. మనమీ వ్యాపారి కోసం అవసరమయితే కత్తి దూయడానికైనా వెనుకంజ వేయకూడదు. ఇలాంటి అన్యాయాలు, అక్రమాలు భవిష్యత్తులో జరగకుండా శాశ్వత చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. అయితే దీని కోసం మన అభిప్రాయాలతో ఏకీభవించేవారు మరికొందరు కావాల్సి ఉంటుంది. అప్పుడే మనం ఏదైనా చర్య తీసుకోగల్గుతాం” అన్నాడు వేరొక నాయకుడు.

“సోదరులారా! మన పట్నంలోనే అనేక సంవత్సరాల క్రితం జరిగిన ‘హిల్ఫుల్ ఫుజూల్’ ఒప్పందాన్ని మీరు మరచినట్లున్నారు. హిల్ఫుల్ ఫుజూల్ ఒప్పందానికి ఆద్యులైన ఫజల్ బిన్ హారిస్, ఫజల్ బిన్ వదా, ఫజల్ బిన్ ఫుజాలా ప్రముఖులు ఈనాడు మన మధ్య లేకపోవచ్చు. కాని వారి కృషిని జ్ఞప్తికి తెచ్చే ఆ ఒప్పందం ఇప్పటికీ సజీవంగా ఉంది. దాన్నే మనం పునరుద్ధరించి అమలుపరిస్తే బాగుంటుందేమో ఆలోచించండి” అన్నాడు వారందరిలో వయోవృద్ధుడు, అనుభవశాలి అయిన అబ్దుల్లా బిన్ జుదాన్.

"మీరు బాగా గుర్తుచేశారు. ఇంతకంటే మంచి ప్రతిపాదన మరేముంటుంది? ఈ ప్రతిపాదన నాకిష్టమే" అన్నాడు జుబైర్ సంతోషం వెలిబుచ్చుతూ.

"ఈ ప్రతిపాదన మాక్కూడా నచ్చింది. హిల్ఫుల్ ఫుజూల్‌ని పునరుద్ధరించుదాం" అన్నారు ఇతరులు కూడా జుబైర్‌తో ఏకీభవిస్తూ.

ఆ తరువాత సరికొత్త ఒప్పందం రాశారు. అందులో షరతులు ఈ విధంగా పేర్కొన్నారు:

1. మనలో ఏ ఒక్కడూ ఇతరుల హక్కును కొల్లగొట్టడు.

2. మనం బలవంతుడి నుండి బలహీనుడి హక్కు, స్థానికుడి నుండి బాటసారి హక్కును ఇప్పిస్తాము.

3. దౌర్జన్యపరుడికి వ్యతిరేకంగా పీడితునికి సహాయపడటం జరుగుతుంది.

ఒడంబడిక పత్రం మీద చర్చల్లో పాల్గొన్న నాయకులంతా సాక్షులుగా సంతకాలు పెట్టారు. ఒప్పందాన్ని తు.చ. తప్పకుండా అమలుపరుస్తామని ప్రమాణాలు కూడా చేశారు.

జుబైర్ తన కృషి ఫలించినందుకు మరొకసారి సంతోషం వెలిబుచ్చుతూ "దేవుని దయ వల్ల అనుకున్న పని నెరవేరింది. ఇక ఆస్ దగ్గరికి వెళ్దాం పదండి, అతడ్ని నిలదీద్దాం" అన్నాడు లేచి నిలబడుతూ.

"అప్పుడే పని పూర్తి కాలేదు, కూర్చో. మనం ఈ ఒప్పందంలో చేర్చుకోవాల్సిన అతి ముఖ్యమైన సాక్షిని మరచిపోయాం. అతని సాక్ష్యం లేకుండా ఒప్పందానికి పరిపూర్ణత రాదు" అన్నాడు అబ్దుల్లా బిన్ జుదాన్.

"ఎవరా సాక్షి? బనూహాషిం వంశనాయకులంతా ఒప్పందంలో పాల్గొన్నారు కదా! ఇంకెవరు మిగిలారూ?" అన్నాడు జుబైర్ ఆశ్చర్యచకితుడయిపోతూ.

"నీ తమ్ముడి కొడుకు ముహమ్మద్ (స). వయస్సులో చిన్నవాడైనా, బుద్ధీ వివేచనల్లో మనందర్నీ మించినవాడు. మనం వయసుమళ్ళిన వాళ్ళం. ఎప్పుడు ఇహలోకం నుంచి ప్రయాణం కడ్తామో తెలియదు. ముహమ్మద్ (స) నవ యువకుడు. అతని సాక్ష్యం వల్ల ఒప్పందం సుదీర్ఘకాలం మనగలిగే అవకాశం ఉంటుంది" అన్నాడు అబ్దుల్లా బిన్ జుదాన్.

"ఔనౌను. ముహమ్మద్ (స) చాలా మంచి అబ్బాయి. ఎంతో వివేచనాపరుడు కూడా. పిలిపించండి అతడ్ని" అన్నాడు ఒకడు అబ్దుల్లాను సమర్థిస్తూ.

కాస్సేపటికి ఆ సభలో నవయౌవనంలో అడుగుపెట్టిన పదహారేళ్ళ ముహమ్మద్ (సల్లం) ప్రత్యక్షమై క్షణకాలంలో సభికుల చూపుల్ని ఆకట్టుకున్నారు. ఆయన అక్కడి పెద్దలందరికీ సలాం చేసి పెదనాన్న జుబైర్ పక్కన చాప మీద కూర్చున్నారు.

"ముహమ్మద్! మేమంతా శాంతి స్థాపన కోసం హిల్ఫుల్ ఫుజూల్ ఒప్పందాన్ని పునరుద్ధరించాం. ఇందులో సాక్షిగా నీవు కూడా చేరాలి. ఏమంటావ్?" అన్నాడు అబ్దుల్లా బిన్ జుదాన్ యువ ముహమ్మద్ (సల్లం) వైపు చూస్తూ.

"అంతకంటే మహాభాగ్యం మరేం కావాలి నాకు. శాంతిస్థాపన కోసం నేను ఎల్లప్పుడూ సిద్ధమే" అన్నారు యువ ముహమ్మద్ (స) మందహాసంతో.

"నా తమ్ముడి కొడుకు శాంతిదూత. శాంతిప్రియత్వం ఇతని స్వభావంలోనే ఉంది. హాషిం వంశానికే వన్నెతెచ్చిన సౌశీల్యమూర్తి ఇతను" అన్నాడు జుబైర్ సంతోషంతో ముహమ్మద్ (స)ని వెన్నుతడ్తూ.

అబ్దుల్లా బిన్ జుదాన్ ఒడంబడిక పత్రంలో ముహమ్మద్ (సల్లం) సాక్ష్యాన్ని చేర్చి, ఆయన చేత కూడా ప్రమాణం చేయించాడు. ఆ తర్వాత అందరూ కలసి ఆస్ బిన్ వాయిల్ ఇంటికెళ్ళి తలుపు తట్టారు.

ఆస్ తలుపు తెరచి ఒక్కసారిగా అంతమంది తన ఇంటి మీదికి రావడం చూసి నిర్ఘాంత పోయాడు.

"ఆస్! నీవు జుబైదీ వ్యాపారికి ఇవ్వాల్సిన బాకీ డబ్బు వెంటనే ఈ క్షణమే ఇచ్చెయ్యి. లేదంటావా, మేమంతా కలసి నీకు వ్యతిరేకంగా తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకుంటాం. రక్త పాతానికైనా వెనకాడం" అన్నాడు జుబైర్ చివరి పలుకులు వత్తి పలుకుతూ.

ఆస్ ఓసారి వారందర్నీ పరికించి, పరిస్థితి తనకు అనుకూలంగా లేదని గ్రహించాడు. వెంటనే లోపలికెళ్ళి డబ్బు తెచ్చి జుబైర్ చేతిలో పెట్టాడు. జుబైర్ దాన్ని జుబైదీ వ్యాపారికి అందించాడు. తర్వాత అందరూ సంతోషంతో తమతమ ఇండ్లకు వెళ్ళిపోయారు.

ఉకాజ్ మార్కెట్‌లో నిజాయితీ పరిమళం

యువ ముహమ్మద్ (స) మేకలకాపరి నుంచి వర్తకుని స్థాయికి ఎదిగారు. ఇరవై యేళ్ళు నిండిన ఆ యువకుని హృదయంలో ఆధ్యాత్మికచింతనతో పాటు ఇప్పుడు పేద జనోద్ధరణ భావన కూడా పరవళ్ళు తొక్కసాగింది. ఈ సమస్యను సంపాదన కొంతవరకైనా పరిష్కరిస్తుందన్న ఆశతో ఆయన హజ్ సీజన్ కోసం ఎదురుచూడసాగారు.

ఆ సీజన్ రానేవచ్చింది. ఉకాజ్‌ప్రాంతం రకరకాల దుకాణాలతో కళకళ లాడసాగింది. దేశం నలుమూలల నుండి వచ్చిన విభిన్న వస్తువులు, సరుకులతో దుకాణాలు కిటకిట లాడిపోయాయి. అమ్మకం, కొనుగోళ్ళు ఊపందుకున్నాయి. వ్యాపారలావాదేవీలతో పాటు, వివిధ సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు కూడా ప్రారంభ మయ్యాయి. స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలతో ఆ ప్రాంతం కోలాహలంగా ఉంది. జాతరకు వచ్చిన జనం సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు చూసిన తరువాత దుకాణాల వైపు మరలుతున్నారు.

వర్తకులు తమ దుకాణాలను బాగా అలంకరించి కొనుగోలుదారులను ఆకట్టు కుంటున్నారు. కొందరు తమ హస్తలాఘవాన్ని ప్రదర్శిస్తూ జేబులు నింపు కుంటున్నారు. మరికొందరు అప్పుగా సరుకులు అమ్మి అసలుతో పాటు వడ్డీ కూడా గుంజుతున్నారు.

అయితే ఒక వర్తకుడు మాత్రం తన దుకాణానికి వస్తున్న కొనుగోలుదారులకు సరుకులోని నాణ్యత, నాసిదనాలను గురించి చెబుతూ వాటి ప్రకారమే ధరలు నిర్ణయించి అమ్ముతున్నాడు. అతని నిజాయితీ చూసిన జనం అతని దుకాణంలోని వస్తువులు ఎగబడి కొనసాగారు. అధిక లాభాల కన్నా కొనుగోలుదారుల క్షేమాన్నే లక్ష్యంగా పెట్టుకున్న ఆ వ్యాపారి అనతికాలంలోనే వాణిజ్యరంగంలో సత్య సంధుడు (సాదిఖ్)గా, నిజాయితీపరుడు (అమీన్)గా ఖ్యాతి గాంచాడు.

అంతేకాకుండా ప్రజల నడ్డివిరిచే వడ్డీ అంటే అతను అసహ్యించుకునేవాడు. వెంటనే డబ్బు చెల్లించలేని పేద కొనుగోలుదారులకు అతను వడ్డీ లేకుండానే సరుకులు అప్పుగా ఇచ్చేవాడు. అసలు చెల్లించలేనివారిని అతను మాఫీకూడా చేసేవాడు. అంచేత ఆ వ్యాపారి ఉకాజ్ మార్కెట్‌లో పేదల పాలిట పెన్నిధి అని కూడా పేరు సంపాదించాడు.

అంచేత అతని వ్యాపారం మూడుపువ్వులు, ఆరుకాయలుగా వర్ధిల్లుతోంది. కాని ఎక్కువమంది కొనుగోలుదారులతో సరుకు త్వరగా అమ్ముడుపోతున్నా లాభాలు అంతంత మాత్రమే ఉంటున్నాయి. పెట్టుబడి కూడా పెరగడంలేదు. తోటివర్తకులు లక్షాధికారులై పోతుంటే ఇతను మాత్రం ఎక్కడవేసిన గొంగళి అక్కడే అన్నట్లు ఉండిపోతున్నాడు.

ఎంత తక్కువ లాభాలతో అమ్మినా కొనుగోలుదారులు అధికమైనప్పుడు ఆ వ్యాపారి ఎప్పుడో ఓరోజు తప్పకుండా లక్షాధికారి అవుతాడు. కాని ఈ వింత వ్యాపారి సంగతే తోటివర్తకులకు అంతుబట్టడం లేదు. సంపాదించిన డబ్బంతా ఏం చేస్తున్నట్లు? ఈ ఆలోచనతో ఉత్‌బా అనే ఓ బడావర్తకుడు ఆ వింతవ్యాపారిపై ఓ కన్నేసి ఉంచాడు. ఓరోజు రాత్రి అతను వింతవ్యాపారి దుకాణం మూసి వెళ్ళిపోగానే రహస్యంగా అతని వెనకాల నడిచాడు.

వింతవ్యాపారి ధాన్యంమూటల్ని, డబ్బుసంచుల్ని భుజాన వేసుకొని వెళ్ళి ఒక ఇంటి తలుపు తట్టాడు. ఆ ఇంట్లోనుంచి ఓ పండుముసలి బయటికి వచ్చింది వింతవ్యాపారి వణుకుతున్న ఆమె చేతులకు ఒక సంచి అందించి మౌనంగా ముందుకు నడిచాడు.

అతను వీధిమలుపు దాటి మరోఇంటికెళ్ళి తలుపుతట్టాడు. ఆ ఇంట్లోనుంచి అంగవికలుడైన ఒక వృద్ధుడు కుంటుకుంటూ బయటికి వచ్చాడు. అతని కళ్ళు లోపలికి పీక్కుపోయి ఉన్నాయి. పక్కటెముకలు బయటికొచ్చి అస్తి పంజరంలా ఉన్నాడు. వింతవ్యాపారి అతని చేతులకు ధాన్యం మూటనొకదాన్ని అందించి ముందుకు సాగాడు.

రహస్యంగా వెనకాల నడుస్తున్న ఉత్‌బా ఆ వ్యాపారి దానశీలతను, దయార్ద్ర హృదయాన్ని చూసి ఎంతో ఆశ్చర్యపోయాడు. “ఇతను లక్షాధికారి కాకపోవడానికి కారణం ఇదన్నమాట!” అనుకున్నాడు మనసులో.

ఆ విచిత్ర వ్యాపారి మరో రెండు వీధులు దాటి ఓచోట దారి పక్కవున్న మైదానంలోకి వెళ్ళాడు. అక్కడ చిరిగిన చొక్కాలతో, చాలీచాలని ఉడుపులతో ఉన్న కొందరు పేదపిల్లలు ఆడుకుంటున్నారు. వారా మనిషిని చూడగానే “అదిగో ఆయన వచ్చేశాడు. ముహమ్మద్ (స) బాబాయి వచ్చేశాడు” అన్నారు మహా సంబరపడిపోతూ.

మహనీయ ముహమ్మద్ (స) దగ్గరకు రాగానే ఆ పిల్లలు సంతోషంతో కేరింతలు పెడ్తూ పరుగెత్తుకెళ్ళి ఆయన్ని చుట్టేసుకున్నారు. యువముహమ్మద్ (స) వాత్సల్యపూరితంగా చూస్తూ, తన దగ్గర మిగిలివున్న మూటలు, సంచులన్నిటినీ ఆ పిల్లలందరికీ తలా ఒకటి చొప్పున పంచిచ్చారు. పిల్లలు "ముహమ్మద్ బాబాయి, మహమంచి బాబాయి!" అని చెప్పుకుంటూ, సంతోషంతో గెంతుకుంటూ అక్కడ్నుంచి వెళ్ళిపోయారు.

ఉకాజ్ మండిలో ముహమ్మద్ (స) దుకాణం ప్రతిరోజూ సాయంత్రం దాకా కొనుగోలుదారులతో సందడేసందడి. అదేమి చిత్రమోగాని, ఆ దుకాణం సమీపం నుండి వెళ్ళే ప్రతి వ్యక్తినీ అది సూదంటురాయిలా ఆకర్షించసాగింది.

అబ్దుల్లా బిన్ అబుల్ హమ్సానీని కూడా ఆ దుకాణం ఆకట్టుకుంది. దుకాణదారుని నిజాయితీ గుణగణాలు గురించి ఇదివరకే వినిఉండటం వల్ల అతను పెద్దగా బేరం చేయకుండానే సంతోషంగా సరుకులు కొన్నాడు. కాని అతను సరుకు అక్కడే ఉంచి "మీరు ఇక్కడే ఉండండి, నేనిప్పుడే కాస్సేపట్లో వచ్చేస్తాను" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

అయితే అలా వెళ్ళినవాడు చీకటిపడినా రాలేదు. మరునాడు కూడా జాడ లేదు. ఇప్పుడే వస్తానని వెళ్ళిన మనిషి ఎక్కడికి పోయాడో, ఏమయ్యాడోగాని అతని కోసం కళ్ళలో వత్తులువేసుకొని ఎదురుచూస్తూ అక్కడే ఉండిపోయారు ముహమ్మద్ (స).

మూడోరోజు ఆ మనిషి తలవంచుకొని వచ్చాడు. అతడ్ని చూసి ముహమ్మద్ (స) మండిపడ్డారా? లేదు. ఎంతమాత్రం లేదు. పోనీ ముఖం చిట్లించుకున్నారా? ఉహూ... మరి...? మందహాసంతో అతడ్ని స్వాగతించారు.

"ముహమ్మద్! నేను అనుకున్న సమయానికి రాలేకపోయాను. నేనిందుకు ఎంతో విచారిస్తున్నాను. నేనసలు ఈ విషయాన్నే మరచిపోయాను. నన్ను క్షమించు" అన్నాడు అబ్దుల్లా బిన్ అబుల్ హమ్సాని సిగ్గుపడుతూ.

"ముహమ్మద్! నువ్వెంత మంచివాడివి!! సందేహం లేదు. జనం చెప్పుకుంటున్నట్లు నువ్వు నిజంగా నిజాయితీపరుడవు, సత్యసంధుడవు" అన్నాడు అబ్దుల్లా ఆయన చేతిని తన రెండు చేతుల్లోకి తీసుకొని మృదువుగా వత్తుతూ.

ఓరోజు యువముహమ్మద్ (స) ఖబీస్ కొండమీద కూర్చొని కాబా మందిరం వైపు చూడసాగారు. అప్పుడు ప్రజలు కాబా ప్రదక్షిణ చేస్తున్నారు. కొందరు చాలీచాలని బట్టలు ధరించి అర్ధనగ్నంగా ప్రదక్షిణ చేస్తుంటే, మరికొందరు బిన్ హజష్ క్రైస్తవులుగా మారిపోయారు. జైద్ బిన్ అమ్ర్ మాత్రం ఇబ్రాహీం ప్రవక్త (అలైహి) ధర్మంలోనే స్థిరంగా ఉండి సత్యాన్వేషణలో తన జీవితం గడుపుతున్నాడు.

సిరియాపర్యటన, శ్రీమంతురాలితో వివాహం

మహనీయ ముహమ్మద్ (సల్లం) వ్యాపారంలో నిజాయితీపరుడు (అమీన్)గా పేరు మోసినా, ఆయన తన గుణగణాలతో కొనుగోలుదారులను ఎంత ఆకట్టుకుంటున్నా, ఆర్థిక పరిస్థితి మాత్రం ఎలాంటి ఎదుగూబొదుగూ లేకుండా ఉండిపోయింది. పెదనాన్న అబూతాలిబ్ ప్రేమాభిమానాలు తనపై యదాతథంగా కొనసాగుతున్నాయి.

కాని ఇంటి ఆర్థిక పరిస్థితి క్షీణించసాగింది. మగవాళ్ళంతా పనిచేస్తే గాని అందరికీ కడుపు నిండని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ పరిస్థితి చూసి అబూతాలిబ్ ఆందోళన చెందారు. ఓరోజు ఆయన ముహమ్మద్ (స)ని పిలిచి ఇంటి దుస్థితి ఏకరవుపెడ్తూ ఇలా అన్నారు:

"నాయనా ముహమ్మద్! మన ఆర్థిక స్థితి రోజురోజుకు దిగజారిపోతున్న సంగతి నీకూ తెలుసు. కుటుంబపోషణకు అందరం తగినకృషి చేయకపోతే మనం గడచి గట్టెక్క లేము. ఖదీజా తన వ్యాపారసరుకులు ఇతరులకిచ్చి వర్తకం చేయిస్తున్నదట. నువ్వొప్పుకుంటే ఆమె వ్యాపారంలో నిన్ను కూడా కుదుర్చుతాను. ఏమంటావ్ బాబూ?"

అప్పటికి ముహమ్మద్ (స)కు ఇరవై నాలుగు వసంతాలు నిండాయి. పెదనాన్న సలహాను వెంటనే అంగీకరిస్తూ "అలాగే కానివ్వు పెదనాన్నా!" అన్నారు ఆయన.

ఆ మరునాడే అబూతాలిబ్ ఖదీజా దగ్గరకు పోయి మాట్లాడారు.

ఖదీజా మక్కా పట్నంలో గొప్ప శ్రీమంతురాలు. బానిసలు, పరిచారికలతో ఆమె ఇల్లు ఎప్పుడూ కళకళలాడుతూ ఉంటుంది. ఆమె వ్యాపారం యమన్, యస్రిబ్, సిరియా, పాలస్తీనా మొదలైన దేశాల దాకా విస్తరించింది. ఆమె వివాహం మొదట అతీఖ్ బిన్ ఆయాజ్‌తో జరిగింది. కాని అతీఖ్ కొన్నాళ్ళకే చనిపోవడం

వల్ల ఆమె మళ్ళీ అబూహాలా బిన్ జిరాదాను వివాహమాడారు. అతని ద్వారా ఆమెకు హాలా, హారిస్, హింద్ అనే ముగ్గురు మగ పిల్లలు పుట్టారు.

అయితే అబూహాలా కూడా కొంత కాలానికి మరణించాడు. హజ్రత్ ఖదీజా మళ్ళీ విషాదసాగరంలో మునిగిపోయారు. మరికొన్నాళ్ళకు తండ్రి ఖువైలిద్ కూడా చనిపోయాడు. ఇలా కష్టాల మీద కష్టాలు వచ్చిపడటం వల్ల ఆమెకు వైవాహిక జీవితంపై విరక్తి కలిగింది. ఇప్పుడామె వ్యాపారంలో వస్తున్న ఆదాయంలో అత్యధిక భాగం నిరుపేదలు, అనాథలు, వితంతువుల కోసం వెచ్చిస్తూ ప్రజాసేవలో ప్రశాంత జీవితం గడపసాగారు.

ఆమె ముహమ్మద్ మహనీయుని సత్యసంధత, నిజాయతీలను గురించి అప్పుడ ప్పుడు ప్రజలనోట వింటుండేవారు. అందువల్ల ఆ యువకుడ్ని తన వ్యాపారంలో పెట్టుకుంటే బాగుంటుందని భావించారు. వెతకబోయే తీగ కాళ్ళకే చుట్టుకున్నట్లు ఇప్పుడా అవకాశం కూడా వచ్చింది. అబూతాలిబ్ వచ్చి మాట్లాడ గానే ఆమె వివరాల్లోకి పోకుండా ముహమ్మద్ (స)ని తన వ్యాపారంలో పెట్టుకో వడానికి వెంటనే అంగీకరించారు.

ఆ తరువాత కొన్నాళ్ళకు ఒక వాణిజ్య బృందం సిరియా పోవడానికి సిద్ధమయింది. అందులో యువ ముహమ్మద్ (స) కూడా ఉన్నారు. ఆయనకు సహాయకారిగా ఖదీజా నమ్మినబంటు మైసరా కూడా ఉన్నాడు.

ఈ వాణిజ్యబృందం సిరియా పోయి బస్రా పట్నం సమీపంలో విడిదిచేసింది. అక్కడ యువ ముహమ్మద్ (స) ఎంతో అనుభవశాలిలా వ్యాపారం చేశారు. కొనుగోలు వర్తకులతో ఎంతో నేర్పుగా, నిజాయితీగా, ఉదాత్తమయిన వైఖరితో, సత్ప్రవర్తనతో వ్యవహరించారు.

అయితే వ్యాపారంలో తలమునకలై ఉన్నప్పుడు కూడా ఆయన తన సహజ ధోరణి విడనాడలేదు. ఏకాంతసమయం చిక్కినప్పుడల్లా దైవచింతన, అక్కడి ప్రజల్లో వున్న విభిన్న విశ్వాసాలు, ఆచారాలను గురించే ఆలోచించేవారు.

వర్తకబిడారాలు విడిదిచేసిన చోట మోడుబారిన ఓ చెట్టుంది. ఒకరోజు ముహమ్మద్ (స) ఆ చెట్టు కింద కూర్చున్నారు. ఆ తరువాత కాస్సేపటికే ఆ చెట్టు చిగురించి పచ్చని ఆకులతో, రెమ్మలతో అలరారిపోయింది. అప్పుడు

మైసరా ఏదో పనిలో నిమగ్నుడై ఉన్నాడు. దగ్గర్లోనే ఒక క్రైస్తవమఠం కూడా ఉంది. అందులో ఉంటున్న నస్తూర్ అనే సాధువు మైసరాను కలుసుకోవడానికి వచ్చాడు. మైసరా ప్రతియేడూ వర్తకానికి వచ్చి ఇక్కడ విడిది చేస్తుండటం వల్ల నస్తూర్ సాధువుతో అతనికి బాగా పరిచయం ఏర్పడింది.

నస్తూర్ కొత్తగా వచ్చిన ముహమ్మద్ (స)ని చూసి "నీ వెంట వచ్చిన ఈ యువకుడెవరు?" అని అడిగాడు మైసరాని.

"ఇతను ఖురైష్ వంశస్థుడు" చెప్పాడు మైసరా.

"ఇతని గుణగణాలేమిటి? ఎలాంటి వాడు?"

"మంచి గుణవంతుడు. నిజాయితీపరుడు. ఆడినమాట తప్పనివాడు. పవిత్రుడు. సృష్టి విచిత్రాలను పరిశీలిస్తూ, ప్రజల జీవనవ్యవహారాలను గమనిస్తూ ఎప్పుడూ దైవచింతనలో ఉంటాడు".

"అతని కళ్ళు ఎలా ఉంటాయి?" నస్తూర్ కుతూహలంతో అడిగాడు.

"నల్లగా, విశాలంగా ఉంటాయి. తెల్లగుడ్డు మీద ఒక సన్నటి ఎర్రచార ఉంది. కనుబొమలు నల్లగా, సన్నగా ఉంటాయి" వివరించాడు మైసరా.

"అయితే మైసరా! నీవు వర్ణించిన ఈ సుగుణాలు, గుర్తులు కలిగిఉండి ఈ చెట్టు కింద ఆగిన వ్యక్తి గొప్ప దైవప్రవక్త కాగల్గుతాడు" అన్నాడు క్రైస్తవ సాధువు.

తర్వాత అతను చెట్టు కింద కూర్చున్న ముహమ్మద్ (స) దగ్గరకు వచ్చి అరబ్బు జాతిలోని ఆచారాలు, విశ్వాసాలను గురించి ప్రశ్నించాడు. దానికాయన అన్ని విషయాలు చెప్పారు. తరువాత వాటిని గురించి నీ అభిప్రాయం ఏమిటని అడిగాడు నస్తూర్. ఆయన తన జాతిలో కొనసాగుతున్న దురాచారాలను ఖండిస్తూ తన అయిష్టత వెలిబుచ్చారు.

చివరికి ఆ సాధువు క్రైస్తవ మతాన్ని గురించి అడిగాడు. దానికి ముహమ్మద్ (స) ఎలాంటి సంకోచంలేకుండా ఆ మతంలో ఉన్న మంచి విషయాలతో పాటు చెడు విషయాలను గురించి కూడా వివరంగా తన అభిప్రాయాలు చెప్పారు.

అప్పుడా సాధువు తృప్తిగా ఊపిరి పీలుస్తూ "ఈ యువకుడు భవిష్యత్తులో మహాపురుషుడు, మహాప్రవక్త అవుతాడ"ని భావిస్తూ అక్కడ్నుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

కొన్నాళ్ళకు వర్తక బిడారాలు సిరియా దేశం నుంచి మక్కా పట్టణానికి తిరుగు ప్రయాణమయ్యాయి. ఆ యేడు వ్యాపారంలో ఇది వరకెన్నడూ లేనంత ఎక్కువ లాభాలు వచ్చాయి. దాంతో మైసరా ఎంతో సంతోషించాడు. అతనికి యువ ముహమ్మద్ (స)పై అమితమయిన గౌరవభావం ఏర్పడింది.

వర్తక బిడారాలు మక్కా సమీపంలోని జహ్రాన్ అనే ప్రదేశానికి చేరుకున్నాయి. మైసరా ఎంతో సంబరపడుతూ "ముహమ్మద్! తొందరగా ఖదీజా దగ్గరికెళ్ళి ఆమెకు వ్యాపార శుభవార్త విన్పించు" అన్నాడు. అప్పుడు ముహమ్మద్ (స) వర్తక బిడారాలకు ముందుగా ఒంటెపై ఎక్కి బయలుదేరారు.

మధ్యాహ్నం ఎండ పెటపెటలాడుతోంది. సూర్యుడు ఆకాశం మధ్యకు వచ్చి తన వాడి కిరణాలను మరింత తీక్షణం చేశాడు.

ఖదీజా చల్లటిగాలి కోసం మేడ మీదికెళ్ళి పచార్లుచేయసాగారు. ఏదో తీయని తెలియని భావాలతో, తను వ్యాపార నిమిత్తం పంపిన యువ ముహమ్మద్ (స) కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. ఆయన గుణగణాలను గురించి ఎన్నో విషయాలు వినిఉన్నందున ఆ మాటలే మరీమరీ గుర్తుకొస్తున్నాయి. అంతలో అకస్మాత్తుగా దూరాన కన్పించిన దృశ్యంతో ఆమె ఆలోచనలకు అంతరాయం కలిగింది.

ఒక వర్తకబిడారం పట్టణంలో ప్రవేశిస్తోంది. ఖదీజా ఆదుర్దాగా అటువైపే కళ్ళప్పగించి చూడసాగారు. అది మరికాస్త దగ్గరగా వచ్చింది. ఖదీజా సంతోషం తో ఉక్కిరిబిక్కిరయ్యారు. తన మనోవీధిలో మెదులుతున్న యువముహమ్మద్ (స) ఒంటె మీద వడివడిగా వస్తున్నారు. ఆమె గబగబా మేడ మీదనుంచి కిందికి దిగారు. అటు ముహమ్మద్ (స) ఒంటె దిగి నడుచుకుంటూ వస్తున్నారు.

ఆమె పట్టరాని సంతోషంతో ప్రధాన ద్వారం దగ్గరికెళ్ళి ఆయనకు స్వాగతం చెప్పారు. క్షేమంగా తిరిగి వచ్చినందుకు సంతోషం వ్యక్తపరిచారు. ఆ తర్వాత లోపలి గదిలో సాదరంగా కూర్చోబెట్టారు. ఆమె మనసులో ఒక్కసారిగా అనేక ప్రశ్నలు ఉదయించాయి. అవి ఆమె నోట వెలువడక ముందే ముహమ్మద్ (స) తన ప్రయాణ అనుభూతి, వ్యాపార విషయాలు వివరంగా చెప్పనా రంభించారు.

బస్రాలో తాను ఏఏ సరుకులు అమ్మిందీ, ఏఏ వస్తువులు కొన్నదీ, ఎంత లాభం వచ్చిందీ మొదలైన విషయాలు చెబుతుంటే ఖదీజా ఎంతో ఆసక్తిగా,

కుతూహలంతో వినసాగారు. వ్యాపారంలో ఇది వరకెన్నడూ రానంత లాభాలు రావడంతో ఆమె ముహమ్మద్ (స) పట్ల మరింత ప్రభావితు రాలయ్యారు.

ఈలోగా భారీ వస్తుసామగ్రితో మైసరా కూడా వచ్చేశాడు. వచ్చీరాగానే ఖదీజాను కలుసుకొని, వ్యాపారంలో ముహమ్మద్ (స) ప్రదర్శించిన నైపుణ్యం, తెలివితేటల్ని గురించి వర్ణించి చెప్పాడు. అదీగాక ఆయన్ని గురించి క్రైస్తవ సాధువు నస్తూర్ చెప్పిన శుభవార్త కూడా విన్పించాడు. తిరుగు ప్రయాణంలో దారిలో జరిగిన ఒక విచిత్ర సంఘటన గురించి ఇలా తెలియజేశాడు:

"బస్రా నుంచి బయలుదేరి వస్తుంటే దారిలో మన ఒంటెలు బాగా అలసి పోయి నడవలేని స్థితికి వచ్చాయి. అప్పటికే తోటివర్తకులు చాలా దూరం వెళ్ళి పోయారు. ప్రయాణం ఇలాగే సాగితే నేను వెనుకబడి ఒంటరివాణ్ణయి పోతానేమోనని భయమేసింది. కాస్త తొందరగా ముందుకు నడిచి, ముహమ్మద్ (స) దగ్గరకు చేరుకొని విషయం చెప్పాను. అతను మన ఒంటెల్ని పండబెట్టి ముకుతాళ్ళు లాగి వదలి అదిలించాడు. అంతే, అవి ఒక్కసారిగా లేచి అసలేమీ జరగనట్లు వడివడిగా పరుగెత్తసాగాయి."

"అయితే ఆయనలో అద్భుతవిశేషాలే ఉన్నాయి!" అన్నారామె ఆశ్చర్యపోతూ.

ఆరోజు నుంచి ఖదీజా మనస్సు అప్రయత్నంగా ముహమ్మద్ (స)పై లగ్నమయింది.

అబూహాలా చనిపోయాక ఆమె పునర్వివాహంప్రసక్తినే అసహ్యించుకునేవారు. ఆమె తన దృష్టినంతటినీ వ్యాపారంపై, ప్రజాసేవపై మాత్రమే కేంద్రీకరించి ప్రశాంత జీవితం గడపసాగారు. అంచేత ఆమె భావావేశాలపై గాంభీర్యతా మంచుపొర దట్టంగా పేరుకున్నది.

కాని ఇప్పుడు తన వ్యాపారంలో ముహమ్మద్ (స) ప్రవేశించడంతో ఈ మంచుపొర క్రమంగా కరిగిపోతూ, దానికింద పడి వాడిపోయిన ప్రేమ కుసుమాలు మెల్లగా వికసించ సాగాయి. ఆమె హృదయంలో ముహమ్మద్ (స) నిలువుచిత్రం క్రమంగా రూపుదిద్దుకోసాగింది.

అందువల్ల ఆమె ఇప్పుడు అహర్నిశలూ ఆయన్ని గురించే ఆలోచిస్తూ ఉండసాగారు. ఎవరితో కలిసి ఏది మాట్లాడినా చివరికి ఆమె ముహమ్మద్ (స)

ప్రస్తావనే తెచ్చి ఆయన గుణగణాల్ని ఎంతో కొనియాడేవారు. ఎలాగైనాసరే ఆ యువకుడ్ని తన జీవిత భాగస్వామిగా చేసుకోవాలని ఆమె నిర్ణయానికి వచ్చారు.

ఒకప్పుడు ఖురైష్ వంశంలోని గొప్పగొప్ప శ్రీమంతులే వివాహమాడగోరితే ఆమె నిర్లక్ష్యంగా సమాధానమిచ్చి నిరాకరించారు. మరి ఈ యువకునిలో ఉన్న ఆకర్షణ ఏమిటో గాని ఆమె హృదయం అదుపు తప్పింది.

ఖదీజా తనలో తలెత్తిన భావాలను రహస్యంగా ఉంచలేక పోయారు. ఓరోజు ఆమె తన సన్నిహిత స్త్రీల ముందు ఈ విషయం ప్రస్తావించారు. వారిలో నఫీసా అనే మహిళ ఆమె కోరికను తెలుసుకొని ఇలా అన్నది:

"ఖదీజా! సత్యసంధుడు (అమీన్)గా పేరు పొందిన ఆ యువకుడ్ని వివాహ మాడటంలో ఇక అభ్యంతరం ఏమిటీ?"

"అభ్యంతరం ఏమీ లేదనుకో. కాని అందుకు మార్గం కావాలి కదా!" అంటూ ఖదీజా ప్రశ్నార్థకంగా నఫీసా వంక చూశారు.

"ఆ సంగతి నేను చూసుకుంటాగా. నువ్వు నిశ్చింతగా ఉండు" అని చెప్పి నఫీసా అక్కడ్నుంచి బయలుదేరి ముహమ్మద్ (స) దగ్గరికి పోయింది.

"అమీన్! పెళ్ళి చేసుకోకుండా ఇలా ఎంతకాలం ఉంటావు?"

"చేసుకోవడానికి మీ దృష్టిలో ఎవరైనా ఉన్నారేమిటీ?" అన్నారు ముహమ్మద్ (స) కుతూహలంతో.

నఫీసా విషయం చెప్పింది. ఖదీజాపేరు వినగానే ముహమ్మద్ (స) ఒకింత ఆశ్చర్య పోయారు. అంత గొప్ప ధనికురాలితో తన వివాహం సాధ్యమా అన్నట్లు.

ఖదీజా సౌశీల్యం, సంస్కారం గురించి ఆయన ఇదివరకే వినివున్నారు. విన్నది విన్నట్లు ఆమెలో ఆ లక్షణాలన్నీ ప్రత్యక్షంగా తను చూడటం కూడా జరిగింది. కాని ఆమెతో తన వివాహం కలలో కూడా తలచ లేదే! గొప్పగొప్ప వాళ్ళే ఆమె కోసం ఎంతగానో ప్రయత్నించి విఫలమయ్యారు.

"కాని ఖదీజాతో నాపెళ్ళి ఎలా సాధ్యం?" అన్నారు ఆయన అనుమానిస్తూ.

"ఆ సంగతి నేను చూసుకుంటా. ఆ బాధ్యత నాకు వదిలెయ్యి" అని చెప్పి నఫీసా వెళ్ళిపోయింది అక్కడ్నుంచి.

ఆ తరువాత యువముహమ్మద్ (స) తన పెదనాన్న అబూతాలిబ్ దగ్గరకు పోయి జరిగిన వృత్తాంతం తెలిపారు.

అబూతాలిబ్ ఈ సంగతి విని ఆశ్చర్యపోయారు. ముహమ్మద్ (స) ఇంతవరకు అబద్ధమాడినట్లుగాని, పరిహాసంగా మాట్లాడినట్లుగాని తాను వినలేదు. అంచేత ఆయన ఈ సంబంధం కాదనలేక వివాహానికి అంగీకరించారు.

తరువాత ఆయన ఖదీజా పినతండ్రి అమ్ర్ బిన్‌అసద్, ఆమె అన్న అమ్ర్ బిన్ ఖువైలిద్ దగ్గరకు పోయి పెళ్ళి విషయం మాట్లాడారు. వాళ్ళిద్దరూ సంతోషంగా ఒప్పుకున్నారు. ముహూర్తం కూడా నిశ్చయమైపోయింది.

పెళ్ళిరోజు బంధువులతో ఖదీజా ఇల్లు నిండిపోయింది. మక్కాలోని గొప్ప వాళ్ళంతా వచ్చారు. అబూతాలిబ్ దైవస్తుతితో పెళ్ళిప్రసంగం ప్రారంభించారు:

"ఈ యువకుడు నా తమ్ముడు అబ్దుల్లా కుమారుడు. ఇతని సత్యసంధత, నిజాయితీలు అందరికీ తెలిసినవే. ఈ విషయంలో ఇతనికి సరితూగేవాళ్ళు యావత్తు ఖురైష్ వంశంలోనే లేరంటే అతిశయోక్తి లేదు. వధుకట్నంగా మేము ఇరవై ఒంటెలు ఇస్తున్నాం. వీరిద్దరి భావిజీవితం కలకాలం సుఖంగా గడుస్తుందని ఆశిస్తున్నాను".

ఈ విధంగా ఖదీజాతో ముహమ్మద్ (స) వివాహం వైభవంగా జరిగింది. అప్పటికి ముహమ్మద్ (స) వయస్సు పాతిక సంవత్సరాలయితే, ఖదీజా వయస్సు నలభై సంవత్సరాలు.

ఖదీజా అందం, సిరిసంపదలు గల స్త్రీయే కాదు; ఎంతో విజ్ఞత, వివేచన, దూరదృష్టి గల మహిళ కూడా. అందుకే ఆమె అందర్నీ కాదని సత్యసంధత, సచ్ఛీలం గల ముహమ్మద్ (స)ని తన జీవితభాగస్వామిగా ఎన్నుకున్నారు.

మహనీయ ముహమ్మద్ (స) కూడా ఆస్తిని, అందచందాల్ని కాకుండా ఆమె గుణగణాలు, నీతినడవడికల్ని మాత్రమే చూసి వివాహమాడారు. అలాంటి దాంపత్యవనంలో ఎన్ని ఆనంద కుసుమాలు వెల్లివిరుస్తాయో, అవి ఎందరికి ప్రయోజనం చేకూర్చుతాయో!

వివాహమైన తర్వాత ముహమ్మద్ (స) ఖదీజా ఇంట్లో ఉండసాగారు. ఆ ఇంట్లోనే ఆయన మేనత్త సఫియా కూడా ఉంటున్నారు. కారణం సఫియాను

ఖదీజా అన్నయ్య అవామ్ వివాహమాడి ఉండటమే. ఇలా ముహమ్మద్ (స) జీవితం సవ్యంగా సాగిపోతోంది.

పెళ్ళయిన రెండేళ్ళకు ఆయనకు పండంటి కొడుకు పుట్టాడు. పేరు ఖాసిం అని పెట్టారు. ఆ పేరుతోనే ముహమ్మద్ (స) అబుల్ ఖాసిం అని పిలువబడ సాగారు. దినదిన ప్రవర్ధమానమవుతూ ఈ బాలచంద్రుడు ఆ ఇంట్లో ఆనందకిరణాలు ప్రసరింపజేస్తున్నాడు. కాని ఈ ఆనందం ఎంతోకాలం నిలువ లేదు. చిన్నారి ఖాసిం పుట్టిన ఆర్నెల్లకే ఇహలోకం నుండి శాశ్వతంగా నిష్క్రమించి ఇంటిల్లిపాదిని శోకసముద్రంలో ముంచాడు.

ఆ తరువాత రెండున్నర సంవత్సరాలకు ఓ పాప పుట్టింది. ఆమెకు జైనబ్ అని పేరుపెట్టారు. జైనబ్ పుట్టుక ముహమ్మద్ (స) దంపతులకు కొంత ఊరట కలిగించింది. ఆ తరువాత రుఖియా, ఉమ్మెకుల్సూమ్ అనే మరో ఇద్దరు బాలికలు జన్మించి వారి ఆనందాన్ని ద్విగుణీకృతం చేశారు.

కుమారుడిగా మారిన బానిసబాలుడు

ముప్ఫయి రెండేళ్ళ ముహమ్మద్ మహనీయుని (స) ఆలోచనా సరళి క్రమక్రమంగా ఒక ప్రస్ఫుట రూపు దిద్దుకోసాగింది. సృష్టి రహస్యాలను అర్థం చేసుకోవడానికి, తన చుట్టూ ప్రబలివున్న వికృతప్రపంచాన్ని తీర్చిదిద్దడానికి నిరంతరం ఆలోచిస్తూనే ఉన్నారు.

మక్కా పట్టణానికి ఆరుమైళ్ళ దూరంలో ఉన్న 'హిరా' కొండగుహను తన తాత్వికచింతనకు అనువైన ప్రదేశంగా ఎన్నుకున్నారు ఆయన. ఒక్కొక్కసారి రేయింబవళ్ళు అక్కడే దైవధ్యానంలో గడుపుతూ సత్యాన్వేషణలో నిమగ్నులై ఉండేవారు. పట్టణానికి తిరిగిరాగానే కాబాప్రదక్షిణ చేసి ఆ తర్వాతే ఇంటికెళ్ళి భార్యాపిల్లల దగ్గర గడిపేవారు.

ఒకరోజు ముహమ్మద్ (స) తన చిన్నారికూతురు జైనబ్‌తో కబుర్లుచెబుతుంటే బయటికి పోయిన తన అర్ధాంగి అందమైన ఓ బాలుడ్ని వెంటబెట్టుకొని వచ్చారు.

ముహమ్మద్ (స) బాలుని వంక చూస్తూ "ఎవరీ అబ్బాయి?" అని అడిగారు.

"ఇతను బానిసబాలుడు. నా మేనల్లుడు హకీం సిరియా నుంచి కొంతమంది బానిసలను తెచ్చాడు. నాక్కూడా ఒక బానిసను ఇచ్చాడు" చెప్పారు ఖదీజా.

"కాని ఈ పిల్లవాడి ముఖంలో మంచితనం ఉట్టిపడుతోంది. తెలివితేటల చిహ్నాలు కూడా కన్పిస్తున్నాయి" అన్నారు ముహమ్మద్ (స) బాలుని వైపు ప్రేమగా చూస్తూ....

"బాబూ! నీ పేరేమిటీ?" అడిగారు ముహమ్మద్ (స).

"నా పేరు జైద్" చెప్పాడు బాలుడు.

"మీ వంశావళి సంగతి ఏమైనా తెలుసా నీకు?"

"మానాన్న పేరు హారిసా. తాత పేరు షురహబీల్, ముత్తాత పేరు కాబ్. మా అమ్మ పేరు సౌదా. ఆమె సాలబా కుమార్తె" చెప్పాడు జైద్ వివరంగా.

అప్పుడు ముహమ్మద్ (స), అర్ధాంగి వైపు తిరిగి "ఇప్పుడీ బానిస బాలుడు నావాడు కాదా?" అని అన్నారు.

"తప్పకుండా. ఇతను మీ బానిసే. ఇతడ్ని మీకే అప్పగిస్తున్నాను" ఖదీజా సంతోషంగా బానిసబాలుడ్ని శ్రీవారికి సమర్పించారు.

మహనీయ ముహమ్మద్ (స) అప్పటికప్పుడు బాలుడ్ని బానిసత్వం నుంచి విముక్తి కలిగించి తన కుమారునిగా చేసుకున్నారు. తరువాత జైద్ తన వద్ద క్షేమంగా ఉన్నాడని అతని తల్లిదండ్రులకు సమాచారం పంపారు.

జైద్ తండ్రి, పినతండ్రి ఈ సంగతి విని పిల్లవాడ్ని తీసుకుపోవడానికి మక్కా పట్నం వచ్చారు.

"మీరెంత ధర అడిగినా ఇవ్వడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం. మా పిల్లవాడ్ని మాత్రం వదిలిపెట్టండి" అంటూ ప్రాధేయపడ్డారు వారిద్దరూ.

"మరో మార్గం చెప్పనా?" అన్నారు ముహమ్మద్ (స).

"చెప్పండి ఏమిటో అది"

"ఈ విషయం జైద్ ఇష్టాయిష్టాల మీద వదిలేద్దాం. ఇతను మీ వెంట రావడానికి ఇష్టపడితే నిరభ్యంతరంగా తీసుకెళ్ళండి. అందుకు మీరు నాకేమీ ఇవ్వనక్కర్లేదు. ఒకవేళ ఇతను నాదగ్గరే ఉండిపోతానంటే మాత్రం నేనితడ్ని మీ కప్పగించలేను. నన్ను వదలిపెట్టనివాడ్ని వదిలెయ్యడం నా పద్ధతి కాదు" అన్నారు మహనీయ ముహమ్మద్ (స).

"మహాభాగ్యం. అలాగే కానివ్వండి" అన్నారు వారు సంతోషంగా.

మహనీయ ముహమ్మద్ (స) అప్పుడు జైద్‌ని దగ్గరకు పిలిచి "చూడు బాబూ! వీళ్ళు మన అతిథులుగా మనింటికి వచ్చారు. మరి వీళ్ళను నీవు గుర్తుపట్ట గలవా?" అని అడిగారు.

"వీళ్ళు మా నాన్న, మా బాబాయి" అన్నాడు జైద్ వచ్చినవాళ్ళని చూస్తూ.

"అయితే వీళ్ళిప్పుడు నిన్ను తీసికెళ్ళడానికి వచ్చారు. నీ ఇష్టం. వీళ్ళ వెంట నీవు వెళ్ళిపోదలచుకుంటే వెళ్ళిపోవచ్చు. నాకెలాంటి అభ్యంతరంలేదు. లేదా నా దగ్గరే ఉండిపోవాలనుకుంటే సంతోషంగా ఉండిపోవచ్చు. అంతా నీ ఇష్టాయిష్టాల మీద ఆధారపడి ఉంది" అన్నారు ముహమ్మద్ (స).

జైద్ వెంటనే ముహమ్మద్ (స)ని చుట్టేసుకొని "వద్దు వద్దు. మిమ్మల్ని వదలి నేనెక్కడికీ పోలేను. మీ దగ్గరే ఉండిపోతాను" అన్నాడు ఏడుస్తూ.

ఈ మాటలు విని తండ్రికి పట్టరాని కోపం వచ్చింది.

"ఒరే జైద్! అమ్మా, నాన్నా, చుట్టాలు, సొంతూరు అందర్నీ వదిలిపెట్టి ఇక్కడ వెట్టిచాకిరి చేస్తూ బానిసబతుకు బతుకుతావట్రా వెధవా!!" అంటూ గర్జించాడు జైద్ తండ్రి.

ఇక్కడ నేనేం బానిసగా బతకడంలేదు. ఈ ఇంట్లో నన్ను బాగానే చూసు కుంటున్నారు. వీరి మంచితనం నన్ను కట్టిపడేసింది. నేను మీవెంట రాలేను" అన్నాడు జైద్.

"విన్నారు కదా! ఇక ఈ పిల్లవాడు నావాడు" అన్నారు ముహమ్మద్ (సల్లం).

ఆ తరువాత వెంటనే ఆయన జైద్ చేయి పట్టుకొని కాబా మందిరంలో ఖురైష్ పెద్దల దగ్గరికి వెళ్ళారు.

"ఖురైష్ పెద్దలారా! వినండి. ఈరోజు నుంచి ఈ బాలుడు నా కొడుకు. ఇతను నా వారసుడు. నేనితని వారసుడ్ని. దీనికి మీరే సాక్ష్యం" అని ప్రకటించారు ఆయన అందరి సమక్షంలో.

హారిసా ఇది చూసి సంతోషంతో పొంగిపోయాడు. కొడుకుని మక్కాలోనే ముహమ్మద్ మహనీయుని (స) దగ్గర వదలి వెళ్ళిపోయాడు.

అందరికీ ఆమోదయోగ్యమైన అమీన్ తీర్పు

ఓరోజు నిర్మలంగా ఉన్న ఆకాశం క్రమంగా మేఘావృతమైంది. ఉన్నట్లుండి రివ్వున గాలి వీచింది. ఆ వెనువెంటనే పెళపెళమంటూ పిడుగు పడినంత భీకర గర్జన. ఆ తరువాత కాస్సేపటికే చల్లటి గాలులతో చిటపట చినుకులు మొదలయ్యాయి. చూస్తుండగానే అది కాస్తా ఉధృతమై కుండపోతగా భారీవర్షం కురవసాగింది.

చెవులు చిల్లులు పడే ఉరుములు! కళ్ళు మిరుమిట్లు గొలిపే మెరుపులు!! సూదుల్లా గుచ్చుకునే వర్షపు ధారలు!!!

ఏకధాటిగా వర్షం కురుస్తోంది! ఎడాపెడా జల్లులతో ఎడతెరిపి లేకుండా కురుస్తోంది!! వీధులు కాలువలై ప్రవహిస్తున్నాయి!!!

వర్షం! వర్షం!! వర్షం ఇంకా కురుస్తూనే ఉంది. ఆకాశం ఎక్కడికక్కడ చిల్లులు పడినట్లు కుండపోతగా కురుస్తూనే ఉంది!!!

ఘడియలు, గంటలు దొర్లిపోతున్నాయి. పూటలు, రోజులు కూడా గడచి పోతున్నాయి. కాని వర్షం వెలిసే సూచనలు కానరావడం లేదు. మక్కా ప్రజలు ఎవరి ఇళ్ళలో వారు నిర్బంధంగా ఉండిపోయి నింగికేసి వింతగా చూడసాగారు.

ఈ ముసురులో సూర్యుడు ఎప్పుడు ఉదయిస్తున్నాడో, ఎప్పుడు అస్తమిస్తున్నాడో తెలియడంలేదు. వర్షం! వర్షం!! ఒకటే వర్షం!!! కష్టజీవులకు కష్టపడకుండానే కష్టం అనుభవించే పరిస్థితి ఏర్పడింది.

ఎడతెరిపి లేకుండా భోరున వర్షం కురుస్తూనే ఉంది. ఒంటెలు, మేకలు అల్లాడిపోతున్నాయి. గుంటలు, గోతులు నిండి పొర్లుతున్నాయి. వీధుల్లో వరద నీళ్ళు పరవళ్ళు తొక్కుతున్నాయి. నానిన గోడలు నేలబారుగా పడిపోతున్నాయి. కారుతున్న ఇండ్ల కప్పులు కుప్పకూలి పోతున్నాయి. ప్రజలు భయాందోళనలతో తమ ఇష్ట దేవతలను వేడుకుంటున్నారు. అయినా వర్షం తగ్గలేదు.

సరికదా, ప్రకృతి మరింత ప్రకోపించింది. గుండెలు పగిలిపోయే ఉరుము లతో వర్షం వీరప్రతాపం ప్రదర్శిస్తోంది.

అలా ఎలా ఎన్నిరోజులు గడిచాయో కాని, వర్షం వెలిసేటప్పటికి మక్కా పట్నం ఓపెద్ద చెరువులో తేలుతున్నట్లు కన్పించింది. రెండు మూడు రోజుల

తర్వాత వరదనీరు క్రమంగా తగ్గిపోయింది. ప్రజలు బయటికొచ్చి చూస్తే పడిపోయిన ఇళ్ళతో, గోతులుపడ్డ వీధులతో పట్నం బీభత్సంగా తయారై ఉంది.

ఈ వరద తాకిడికి కాబాలయం కూడా గురయింది. దాని గోడలు బీటలు వారాయి. కొన్ని గోడలు పూర్తిగా పడిపోయాయి. 'హజ్రె అస్వద్ (నల్లరాయి)' కూడా గోడలో నుంచి జారి కింద పడిపోయింది.

కాబా దుస్థితి చూసి మక్కావాసులు తల్లడిల్లిపోయారు. కాబా మందిరం వారి సర్వస్వం. వారికి ముఖ్యమైన ఆరాధనాలయం.

కాబా దర్శనం కోసం సుదూర ప్రాంతాల నుంచి కూడా ప్రజలు వస్తుంటారు. దానివల్ల మక్కావాసులకు వ్యాపారాభివృద్ధి కలుగుతుంది. అదీగాక కాబా వల్ల యావత్తు అరేబియాలో వారికి అమితమయిన గౌరవ ప్రతిష్ఠలు కూడా లభిస్తుంటాయి. అందుకే వారు కాబా మందిరం వరద తాకిడికి శిథిలమైపోవడం చూసి ఎంతో ఆందోళన చెందారు.

ఓరోజు పట్టణ ప్రముఖులంతా సమావేశమయి పరిస్థితి సమీక్షించారు. చివరికి దైవ గృహాన్ని పునర్నిర్మించాలని అందరూ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించారు.

అయితే పునర్నిర్మాణానికి ముందు పాత కట్టడాన్ని పడగొట్టాలి. అమ్మో! దైవగృహాన్ని పడగొట్టడమే!! అంతా కంపించిపోయారు. గునపం తగిలితే ఏ పాపం చుట్టుకుంటుందోనని అందరూ భయపడిపోయారు. పైగా గతంలో ఓసారి అబ్రహా రాజు కాబాను నేలమట్టం చేయడానికి వస్తే దైవశిక్ష విరుచుకుపడి సర్వనాశనమయ్యాడు. అంచేత దైవగృహాన్ని కూలగొడ్తే ఏ ఆపద వచ్చి పడుతుందోనని అందరూ భయపడసాగారు.

కాని కాబాగోడలు పూర్తిగా బీటలు వారాయి. ఏ క్షణంలోనైనా అది సమూలంగా కూలిపోవచ్చు. అందుకని ఎలాగైనా దాన్ని పడగొట్టి పునర్నిర్మించాలనే నిర్ణయానికి వచ్చారు. కొత్త పునాదులతో సరికొత్త కట్టడం నిర్మించాలి. మరి అనుభవశాలురైన మేస్త్రీలు, నిర్మాణ నిపుణులు కావద్దూ? కప్పు వేయాలంటే సామగ్రి కూడా కావాలాయె. ఎలా?

విధివశాత్తు ఆ రోజుల్లోనే నిర్మాణ సామగ్రి మోసుకెళ్తున్న ఓడ ఒకటి ఈజిప్టు నుండి అబిసీనియాకు బయలుదేరింది. అది జిద్దా వద్ద రేవుకు ఢీకొని బాగా

దెబ్బతిన్నది. ఓడలోని వ్యాపార సామానంతా రేవుకు చేర్చి మరో ఓడ వస్తే తిరిగి ప్రయాణమవుదామని భావించి ఎదురుచూస్తున్నాడు యజమాని.

మక్కా పురప్రముఖులకు ఈ సంగతి తెలిసింది. వెంటనే వారు జిద్దా పోయి కాబా నిర్మాణం గురించి అతనికి తెలిపారు. అదృష్టవశాత్తు స్వయంగా ఓడ యజమానికి భవననిర్మాణ నైపుణ్యం కూడా ఉంది. కాబానిర్మాణం అనగానే అతను సంతోషంతో తన సామగ్రిని అమ్మడమే గాకుండా నిర్మాణకార్యంలో సహకరించడానికి కూడా సమ్మతించాడు.

ఇక కాబాగోడలు పడగొట్టే సమయం వచ్చింది. ఈ ఆలోచనతో అందరూ మరోసారి భయపడ్డారు. తీవ్రసందిగ్ధంలో పడిపోయారు. తమ సంకల్పం కట్టడాన్ని పునర్నిర్మించాలన్నదే గాని, నాశనం చేయాలన్నది కాదు. ఈ ఆలోచన వారికి కొంత ధైర్యాన్నిచ్చింది.

అందువల్ల పాత కట్టడం పడగొట్టడానికి ముందుగా వారు తమ దేవతలకు పూజలు చేశారు. కానుకలు సమర్పించుకున్నారు. జంతుబలులు చేశారు. ఆ తరువాత వలీద్ అనే ఒకతను ముందుకు వచ్చాడు. వణుకుతున్న చేతులతో గడ్డపార తీసుకున్నాడు. గుండె దిటవు చేసుకొని, నరాలు బిగబట్టి గడ్డపారతో ఒక స్తంభాన్ని పడగొట్టాడు.

ఇక చూడండి. అతనిపై ఏ ఆపద విరుచుకు పడిపోతుందోనని జనం భయపడుతూ ఊపిరి బిగబట్టి ఎదురుచూడసాగారు. అంతా నిశ్శబ్దం. కొన్ని క్షణాలు గడచిపోయాయి. ఊహు, ఏమీ కాలేదు.

జనం ఆ రాత్రి ఎలాగో బిక్కుబిక్కుమంటూ గడిపారు. ఉదయభానుడు యథాప్రకారం మక్కా గగనతలంపైకి వచ్చాడు. కాని వలీద్ నిక్షేపంగానే ఉన్నాడు. దాంతో ప్రజల మనస్సులు కుదుటపడ్డాయి. ఇక అందరూ కలసి కాబాగోడలు పడగొట్టడం ప్రారంభించారు.

పాతగోడలు పడగొట్టడం పూర్తి అయ్యాక పునాదుల త్రవ్వకం మొదలయింది. పని చకచకా సాగిపోతోంది. పునర్నిర్మాణ పనిలో ముహమ్మద్, అబూతాలిబ్‌లు కూడా పాల్గొన్నారు. ప్రజలు దగ్గర్లో వున్న గుట్టల నుండి రాళ్ళు మోసుకొచ్చారు. చూస్తుండగానే కాబా గోడలు నిటారుగా లేచి నిల్చున్నాయి.

ఆ తరువాత కాబాగోడలో 'నల్లరాయి' (హజ్రెఅస్వద్‌)ని అమర్చే సమయం వచ్చింది. ఈ రాయికి అరబ్బులు ఎంతో ప్రాముఖ్యం ఇస్తారు. హజ్ సందర్భంలో దీన్ని వారు ముద్దాడుతారు. అదీగాక కాబా ప్రదక్షిణం ఈ రాయి దగ్గర్నుంచే ప్రారంభమవుతుంది.

అందువల్ల ఈ రాయిని ఎవరు గోడలో అమర్చాలి; ఈఘనత ఎవరికి దక్కాలి అనే సమస్య వచ్చిపడింది. ప్రతిఒక్కరూ, ప్రతి తెగా తనకే దాని పుణ్యం లభించాలని ఆశిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా తెగల నాయకులందరూ ఈ పుణ్యకార్యం చేసే హక్కు తమకే ఉందని భావిస్తున్నారు.

చూస్తూ ఉండగానే దీనిపై పెద్దవివాదం చెలరేగింది. అది కాస్తా చిలికి చిలికి గాలివానలా తయారైంది.

ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ ఆ అదృష్టాన్ని తానే దక్కించుకోవాలని ప్రతివర్గం పట్టు బట్టింది. వాగ్వివాదాలు జరిగాయి. అదిలింపులు, బెదిరింపులు అయ్యాయి. పరిస్థితి అంతకంతకూ విషమిస్తూ పోయింది.

ఏ ఒక్కరూ వెనక్కి తగ్గే సూచనలు కన్పించడం లేదు. ఈ విధంగా అయిదు రోజులు గడచిపోయినా సమస్య ఓ కొలిక్కి రాలేదు.

దానిపై పెద్ద రభస జరిగింది. చివరికి కొందరు చెయ్యడమో, చావడమో తేల్చుకోవడానికి సిద్ధమయ్యారు. ప్రత్యర్థులు కూడా అందుకు నడుం బిగించారు. పరస్పరం సవాళ్ళు విసురుకున్నారు. పళ్ళు నూరారు. పిడికిళ్ళు బిగించారు. బుసలు కొట్టారు. కత్తులు దూశారు. అంతలో.....

"నాయనలారా! ఆగండి. గౌరవమర్యాదలు, నాయకత్వాలలో మీరందరూ సమానులే. అనవసరంగా ఆవేశపడి కొట్లాడుకోకండి. కాస్త నామాట వినండి" అన్నాడు అబూ ఉమయ్య అనే ఓ వృద్ధుడు.

అబూఉమయ్యాని అన్ని తెగలవారూ ఎంతో గౌరవిస్తారు. అతని మాటను సాధారణంగా ఏ ఒక్కరూ తీసిపారేయరు. అందువల్ల అందరూ 'సరే వింటాం చెప్పు' అంటూ అతని దగ్గరకు వచ్చారు.

"ఈ సమస్యకు ఒక్కటే పరిష్కారం. సఫా ద్వారం నుంచి మొట్టమొదట ఎవరైతే కాబాలయం లోపలికి ప్రవేశిస్తారో అతడ్ని అందరూ మధ్యవర్తిగా

స్వీకరించాలి. అతను ఎలా చెబితే అలా నడచుకోవాలి అందరూ" అన్నాడు అబూఉమయ్య.

ఈ సలహా అందరికీ నచ్చింది. సరేనంటూ ఆ వ్యక్తి కోసం వారందరూ ఎదురుచూడసాగారు. కాబాగృహం చుట్టూ ఉన్న నాలుగు ప్రహరీ గోడలకు నాలుగు ముఖద్వారాలు ఉన్నాయి. అందులో సఫాద్వారం పట్నం వైపు గాకుండా దానికి అభిముఖంగా కొండల వైపుంది. అందరి దృష్టీ సఫాద్వారం వైపు కేంద్రీకృతమయింది.

కొంతసేపయ్యాక ఆ ద్వారం గుండా ఓ అందమైన యువకుడు లోనికి ప్రవేశించాడు. అతడ్ని చూడగానే అందరూ సంతోషంతో ఒక్కసారిగా ముక్త కంఠంతో ఎలుగెత్తి అరిచారు:

"అమీన్! అమీన్!! ముహమ్మద్ అమీన్ చెప్పే తీర్పు మాకందరికీ సమ్మతమే."

సత్యసంధుడైన ముహమ్మద్ (సల్లం) పట్ల జనానికి ఎంత నమ్మకం! ఆయన లోపలికి వచ్చి విషయం ఏమిటో తెలియక ప్రజల వైపు ప్రశ్నార్థకంగా చూడసాగారు.

ఖురైష్ నాయకులు సమస్యను ఆయన ముందు ప్రస్తావించారు. ముహమ్మద్ (స) అంతావిని ఒక దుప్పటి తెప్పించారు. దాన్ని నేల మీద పరచి మధ్యలో 'హజ్రెఅస్వద్'ని ఎత్తి పెట్టారు. దుప్పటి అంచుల్ని అన్ని వర్గాల నాయకులు పట్టుకొని ఆ శిల పెట్టవలసిన చోటికి ఎత్తి పట్టుకురమ్మని చెప్పారు. అలా అందరూ కలసి తీసుకొచ్చిన తర్వాత ముహమ్మద్ (స) తన స్వహస్తాలతో ఆ రాయిని ఎత్తి దాని స్థానంలో అమర్చారు.

ఈ న్యాయనిర్ణయం, సమయస్ఫూర్తి చూసి అందరూ ఎంతో అబ్బురపడ్డారు. ఆయన్ని ఎంతగానో ప్రశంసించారు. గంట క్రితం ఘోర రక్తపాతానికి దారి తీస్తుందనుకున్న సమస్య ఇలా ప్రశాంతంగా పరిష్కారమయింది. అమీన్ చూపిన ఉపాయం వల్ల అంతఃకలహం ఆరంభంలోనే అంతరించినందుకు అందరూ ఎంతో ఆనందించారు.

ఆ తరువాత కాబా పునర్నిర్మాణం కొద్ది రోజుల్లోనే ముగిసింది. అప్పటికి అమీన్ జీవితంలో ముప్ఫయి అయిదు వసంతాలు గడచిపోయాయి.

కరువుకాలంలో కుటుంబం

కాలం గప్‌చిప్‌గా సాగిపోతోంది. మహనీయ ముహమ్మద్ (సల్లం) ముప్ఫయి యేడవ ఏట అడుగుపెట్టారు. వేసవి తాపంతో జనం సతమతమవుతున్నారు. పచ్చని చెట్లు మలమల మాడిపోతున్నాయి. కుంటలు, చెరువులు ఎండి పోతున్నాయి. దైనందిన వ్యాపార లావాదేవీలు కుంటుపడిపోతున్నాయి. కరువు రక్కసి కరాళనృత్యం చేస్తోంది.

గంపెడు పిల్లలతో ముందే సంసారం ఈదలేక సతమతమవుతున్న అబూ తాలిబ్‌ని ఈ కరువు మరింత క్రుంగదీసింది. ముహమ్మద్ (స) తన పెదనాన్న పడుతున్న కష్టాలు చూసి తల్లడిల్లిపోయారు. ఆయన ఓరోజు పినతండ్రి అబ్బాస్‌ని కలుసుకొని ఇలా అన్నారు:

"బాబాయ్! అబూతాలిబ్ పెదనాన్న సంసారం రోజురోజుకు చితికిపోతోంది. మనం చూస్తూ ఎలా ఉండగలం? మనిద్దరం ఆయన సంతానంలో ఇద్దరు పిల్లల్ని మన సంరక్షణలోకి తీసుకుంటే బాగుంటుంది. దానివల్ల ఆయనకు కొంతైనా భారం తగ్గిపోతుంది".

"సరే, అలాగే తీసుకుందాం. ఇలాంటి పరిస్థితిలో మనం గాకపోతే మరెవరు ఆయన్ని ఆదుకుంటారు? తప్పకుండా తీసుకుందాం" అన్నాడు అబ్బాస్.

ఆ తర్వాత వారిద్దరూ అబూతాలిబ్ దగ్గరకు పోయి ఈ విషయం ఆయనకు చెప్పారు. అబూతాలిబ్ సంతోషంతో "మీరు కోరుకున్న వాళ్ళను తీసికెళ్ళండి" అన్నారు. అప్పుడు అబ్బాస్ జాఫర్‌ని తన సంరక్షణలోకి తీసుకున్నాడు. ముహమ్మద్ మహనీయుని (స) సంరక్షణలోకి అయిదేళ్ళ అలి వచ్చాడు.

ఇప్పుడు ముహమ్మద్ (స) దంపతులు అలి, జైద్‌లకు కూడా తల్లిదండ్రులయి పోయారు. ముహమ్మద్ (స) జీవితంలో మరో రెండేళ్ళు గడచిపోయాయి. ఆ కాలంలో అబ్దుల్లా అనే ఓ బాబు పుట్టాడు. కాని కొన్నాళ్ళకే ఆ బాబు కూడా చనిపోయాడు. ఆ పిల్ల వాడికి తయ్యిబ్, తాహిర్ అనే పేర్లు కూడా ఉన్నాయి.

ఆ తర్వాత కొన్నాళ్ళకు ఓ పాప పుట్టి, తల్లిదండ్రులకు అబ్దుల్లా మిగిల్చిపోయిన దుఃఖాన్ని దూరంచేసింది. ఆ పాపకు ఫాతిమా అని పేరుపెట్టారు. ఫాతిమా అంటే ముహమ్మద్ (స)కు ఎనలేని ప్రేమ.

రోజులు, నెలలు గడచిపోతున్నాయి. ముహమ్మద్ (స) నలభయ్యో పడిలో పడ్డారు. ఆయన ఎప్పటిలాగే అనాథలకు ఆశ్రయమిస్తూ, తోటి మనుషుల కష్టాలలో పాలుపంచుకుంటూ, లోకకల్యాణం, మానవమోక్షాల కోసం అహో రాత్రులు ఆలోచిస్తూ పవిత్ర జీవితం గడుపుతున్నారు.

సత్యాన్వేషణలో ఆయన తరచుగా హిరాకొండ గుహకెళ్ళి దైవధ్యానంలో నిమగ్నులయ్యేవారు. అప్పుడప్పుడు భార్యాపిల్లలు వచ్చి ఆయన్ను చూసి పోయే వారు. వారు ఆయన కోసం అన్నం, నీళ్ళు తెచ్చిపెట్టి వెళ్ళిపోయేవారు.

ఖదీజా ఇల్లు నలుగురు ఆడపిల్లలు, ఇద్దరు మగపిల్లలు అలి, జైద్‌లతో పాటు బానిసలు, దాసీలతో కళకళలాడుతోంది. అప్పుడప్పుడు బంధువులు వచ్చిపోతుంటారు.

ఓరోజు ఖదీజా చెల్లెలు హాలా వచ్చి పిల్లలకు పెళ్ళిళ్ళు చేసే విషయమయి ప్రస్తావించింది. అరబ్ సంప్రదాయం ప్రకారం ఆడపిల్లలకు లేత వయస్సులోనే పెళ్ళిళ్ళు చేస్తారు. దాని ప్రకారం జైనబ్ తొమ్మిదేళ్ళ పిల్లే అయినప్పటికీ ఆమెను తన కొడుక్కు ఇచ్చి పెళ్ళి చేయమని హాలా అడిగింది. ఖదీజా శ్రీవారిని సంప్రదించి జైనబ్‌ని హాలా కొడుకు అబుల్ ఆస్ బిన్ ఉమయ్యాకు ఇవ్వడానికి సిద్ధమయ్యారు.

ఈవిధంగా జైనబ్, అబుల్‌ఆస్‌ల వివాహం జరిగింది. వలీమా విందులో రుఖియా, ఉమ్మెకుల్సూమ్‌ల ప్రస్తావన కూడా వచ్చింది. ముహమ్మద్ (స) పెదనాన్న అబూలహబ్ ఆ ఇద్దరు బాలికల్ని తన కొడుకులు ఉత్బా, ఉతైబాలకు ఇవ్వమని అడిగాడు. ఇలా జైనబ్ పెళ్ళయిన కొన్నాళ్ళకే ఏడెనిమిదేండ్ల ఉమ్మె కుల్సూమ్, రుఖియాల పెళ్ళిళ్ళు జరిగిపోయాయి.

ఇప్పుడు ఖదీజాఇంట్లో చిన్నారి ఫాతిమా (రజి) మాత్రమే ఆమె సంతానంగా మిగిలివుంది. ఆ పాపతో పాటు పదేళ్ళ అలి (రజి), నవయువకుడైన జైద్ (రజి) కూడా ఉన్నారు.

మహనీయ ముహమ్మద్ (స) ఏ సత్యం కోసం ఏండ్ల తరబడి నిరీక్షిస్తున్నారో ఆ సత్యం సమీపించింది. నలభై సంవత్సరాలు నిండిన ఆయన జీవితంలో అదొక మైలురాయి. చీకటి మబ్బులు మెల్లమెల్లగా విడిపోతున్నాయి.

అందమైన ఈ ప్రపంచం మూన్నాళ్ళ ముచ్చట మాత్రమే అని, ఇక్కడి భోగభాగ్యాలు, సుఖాలు క్షణభంగురాలని ఆయన అప్పుడప్పుడు కంటున్న కలలు సూచిస్తున్నాయి. సకల చరాచరాలను, యావత్తు ప్రాణికోటిని సృష్టించిన అసామాన్య శక్తిస్వరూపుడు మాత్రమే మానవులకు ఆరాధ్యదైవమని ఆయన అంతరంగంలో అనుక్షణం మెదులుతున్న ఆలోచనలు నిజరూపం ధరించే సమయం ఆసన్నమయింది.

మిథ్యాదైవాలకు దుశ్శకునం

అటు పట్నంలో ఆబాలగోపాలం పండుగ సంబరాలతో పరవశమయి పోతోంది. ప్రజలు మేళతాళాలతో, పండ్లుపలహారాలతో కాబాలయానికి వెళ్తున్నారు. అప్పటికే భక్తజనంతో కాబామందిరం నిండిపోయింది.

పూజారులు భక్తుల నుండి కానుకలు స్వీకరించి దేవతలకు నైవేద్యం పెడ్తున్నారు. కొందరు తమతమ ఇష్టదేవతల ముందు సాష్టాంగపడి పోయారు. మరికొందరు వీరభక్తులు భక్తిపారవశ్యంతో ఊగిపోతున్నారు.

బారెడు పైకొచ్చిన సూర్యుడు ఆరోజు ఎందుకో ఢీలా పడినట్లు కన్పిస్తున్నాడు. వాడి, వేడి క్రమంగా తగ్గిపోతోంది. క్షణక్షణానికి కాంతి మందగిస్తోంది. అంతలో రివ్వున గాలులు వీచడం మొదలైంది. అనుకోని ఈ పరిణామానికి భక్తులు బిత్తరపోయి ఆకాశంకేసి చూశారు.

ఆకాశం క్రమేణా ఎర్రబారసాగింది. చూస్తుండగానే అది మరింత ఎర్రగా రక్తంలా మారిపోయింది. దాంతో జనం అదిరిపోయారు. మరికాస్సేపటికి ఆకాశం ఎరుపురంగు నుంచి నలుపురంగులోకి మారిపోవడం జరిగింది. దాంతోపాటు నలుదిక్కుల నుంచి చీకట్లు కమ్ము కోసాగాయి. సూర్యుడు పూర్తిగా కనుమరుగై పోయాడు. కొన్ని క్షణాల్లోనే ఆకాశం దట్టమైన పొగచూరినట్లు నల్లగా మారిపోయింది.

వాతావరణం అంతకంతకూ భయానకంగా తయారవుతోంది. ఈ దృశ్యం చూసి ప్రజలు తీవ్రంగా భయపడిపోయారు. పూజారులు కూడా పరిస్థితి అర్థంగాక మంత్రోచ్చారణ చేస్తూ దేవతల్ని శాంతింపజేయడానికి ప్రయత్నించసాగారు. కాని వాతావరణం మారకపోగా మరింత ఉగ్రరూపం దాల్చింది.

పూజారులు ఈ ఆపద నుంచి గట్టెక్కించమని దేవతలను దీనంగా విలపిస్తూ వేడుకోవాలని భక్తులను ఆదేశించారు. దాంతో భక్తులు కన్నీరు మున్నీరుగా రోదిస్తూ ఆ దేవతా విగ్రహాల ముందు మోకరిల్లి మొరపెట్టుకోవడం మొదలుపెట్టారు. మరికొందరు గుండెలు బాదుకుంటూ హృదయవిదారకంగా విలపించసాగారు. కాని తుఫాను గాలి ఏమాత్రం దగ్గలేదు. సరికదా మరింత ఉధృతమయింది.

దాంతో ప్రజల్లో తీవ్రమయిన భీతావహం నెలకొన్నది. అరుపులు కేకలతో కాబా గృహం ప్రతి ధ్వనిస్తోంది. ఉధృతమైన గాలి తాకిడికి నేలమీద పాదాలు నిలపడం చాలా కష్టమయి పోయింది. కొందరు గాలివాటుకు ఎగిరి కింద పడిపోతున్నారు.

ఆలయంలోని స్తంభాలు, దూలాలు సైతం ఊగిపోతున్నాయి. నలువైపులా కారుచీకట్లు అలుముకున్నాయి. ఎవరెక్కడున్నారో కళ్ళు చించుకున్నా కానరావడం లేదు. గాలిహోరులో ఎవరేం మాట్లాడుతున్నారో సరిగా విన్పించడం లేదు.

తుఫాను ఘడియ ఘడియకు ఉధృతమవుతూ ఇళ్ళను, గుళ్ళను ఊపేస్తోంది. ఇసుక దుమారం సుడులు తిరుగుతూ జనం మీద వచ్చి పడుతోంది. గర్భగుడిపై నుంచి కొందరు కిందపడిపోయి గావుకేకలు పెడ్తున్నారు.

పట్టణమంతా గాఢాంధకారం అలుముకుంది. స్త్రీలు, పిల్లలు ఏడ్పులు, పెడబొబ్బలు పెడ్తున్నారు. చాలామంది తమతమ ఇష్టదేవతల ముందు సాగిలబడి దీనాతిదీనంగా విలపిస్తూ మొరపెట్టుకుంటున్నారు. కాని ఆ దేవతలు వారి మొరలు ఆలకించే సూచనలు కన్పించడం లేదు. జనం భయాందోళనలతో వణికిపోతూ ప్రళయం వచ్చిపడిందని చెప్పుకోసాగారు.

ఈ ఆలోచన రాగానే జనం ప్రాణాలు అరచేత పట్టుకొని అటూఇటూ పరుగెత్త సాగారు. కొందరు దడదడలాడుతున్న గుండెలతో విగ్రహాలను చుట్టుకొని విలపిస్తున్నారు. మరికొందరు దిక్కుతోచని స్థితిలో పడి హృదయవిదారకంగా పెడబొబ్బలు పెడ్తున్నారు.

చివరికి ప్రజల దీనావస్థ పట్ల విశ్వప్రభువుకు దయ కలిగింది కాబోలు, కాస్సేపటికి తుఫాను ఉధృతం తగ్గుముఖం పట్టింది. చీకటి తెరలు మెల్లమెల్లగా

విడిపోసాగాయి. మరి కాస్సేపటికి ప్రకృతి పూర్తిగా శాంతించింది. ఆకాశంలో కారుమేఘాలు తొలగిపోనారంభించాయి. సూర్యుడు మబ్బుల చాటు నుండి బయటపడి మళ్ళీ ప్రకాశించడం ప్రారంభించాడు. అది చూసి జనం చల్లగా ఊపిరి పీల్చుకున్నారు.

అయితే వాతావరణం ఇంకా మసక మసగ్గానే ఉంది. జనం తుఫాను దెబ్బ నుండి ఇప్పుడిప్పుడే తేరుకుంటున్నారు. అంతలో పడమటి దిక్కున తళుక్కుమని ఓ మెరుపు మెరిసింది.

ఆ మెరుపు చూసి ప్రజలు నిర్ఘాంతపోయారు. ఇది వరకెప్పుడూ వారు అలాంటి మెరుపు చూడలేదు. అందుకే వారు మరోసారి ఆశ్చర్యంతో పాటు ఆందోళన వెలిబుచ్చారు.

ఆ ఆశ్చర్యం నుంచి భక్తులు తేరుకోకముందే బిగ్గరగా ఓ కంఠస్వరం వినిపించింది:

“అరబ్బులారా! ఇప్పుడు మీరొక మెరుపుని చూశారు కదా? రండి, ఆ మెరుపుకు కారణం ఏమిటో చెప్తాను రండి” అన్నాడొక డెబ్భయి అయిదేళ్ళ వృద్ధుడు జనాన్ని ఉద్దేశించి.

ఈ మాటలు వినగానే జనం అతని దగ్గరకు చేరుకున్నారు. అబూతాలిబ్, అతని సోదరులు, కొడుకులు కూడా అక్కడికి వచ్చి నిల్చున్నారు.

ఆ వృద్ధుని రూపురేఖలు విచిత్రంగా ఉన్నాయి. పొడవయిన ముఖంతో బుగ్గలు సొట్టబోయి, దవడలు పైకి ఉబికి వున్నాయి. లోపలికి పీక్కుపోయివున్న నిప్పుకణాల్లాంటి ఎర్రటి చిన్నకళ్ళు. తైల సంస్కారంలేని, ముగ్గుబుట్టలాంటి అతని తల వెంట్రుకలు ఉంగరాలు చుట్టుకొని ఎదురొమ్ముపై చిందరవందరగా పడివున్నాయి. జనపనారలాంటి తెల్లగడ్డం నాభివరకు పొడుగ్గా ఉంది. శుష్కించి పోయిన నల్లటి పెదాలు గడ్డం, మీసాల మధ్య నుంచి బలవంతంగా తొంగి చూస్తున్నాయి. మెడలో ఓ పొడవైన ఎముకల దండతో పాటు, ఎడమచేతిలో ఓ మానవకపాలం, కుడిచేతిలో చేతిఎముక కూడా ఉన్నాయి.

అతని పేరు అబ్రష్. అతను యావత్ అరేబియాలోనే పేరుమోసిన గొప్ప మాంత్రికుడు.

“అందరూ నిశ్శబ్దంగా ఉండి నేను చెప్పే మాటలు జాగ్రత్తగా వినండి” అన్నాడతను.

ప్రజలు గుసగుసలు మానేసి నిశ్శబ్దంగా ఉండి, మాంత్రికుడు చెప్పే మాటలు వినడానికి ఊపిరి బిగబట్టి ఎదురుచూడసాగారు.

“చూడండి. నా ఎడమచేతిలో మనిషి పుర్రె ఉంది. కుడిచేతిలో మణికట్టు ఎముక ఉంది. నాకీ రెండూ బనూబకర్, బనూసాల్ తెగల మధ్య నలభై ఏళ్ళపాటు నిరంతరాయంగా భీకరయుద్ధం జరిగిన ప్రదేశంలో దొరికాయి. లోకం దీన్ని అజ్ఞానం వల్ల జరిగిన యుద్ధం అని భావించవచ్చు. కాని ఈ యుద్ధం అజ్ఞానం, అనాగరికతల పర్యవసానం కాదని; ఆత్మాభిమానం, గౌరవప్రతిష్ఠల కోసం జరిగిన పోరాటమని అరబ్బులకు బాగా తెలుసు. ఆత్మాభిమానం మంటకలసి పోవడాన్ని ఏ అరబ్బయినా సహించగలడా? నా దృష్టిలో మాత్రం ఆత్మాభిమానం లేనివాడు అసలు మనిషే కాదు.

“కనుక అరబ్బులారా! వినండి. ఈ పుర్రె నాకు భవిష్యత్తులో జరిగే విషయాలు తెలియజేసింది. అతి త్వరలో ప్రపంచంలో ఓ గొప్ప విప్లవం రాబోతున్నది. చిల్లర దేవుళ్ళంతా చిత్తయిపోతారు. ఘోరమైన అపచారం జరగబోతోంది. అలాంటి పరిస్థితిలో మీ కర్తవ్యం ఏమిటి? మీరు మీ దేవుళ్ళకు ఏదైనా అపచారం జరిగితే సహించగలరా?” అన్నాడు అబ్రష్ ప్రజల పౌరుషాన్ని రెచ్చగొడ్తూ.

“సహించం. ఏమాత్రం సహించం” అన్నారు జనం ముక్త కంఠంతో బిగ్గరగా.

“ఎవడు మా దేవుళ్ళకు అపచారం తలపెట్టేవాడు? మేము వాడి తల చితగ్గొట్టేస్తాం. మేము ప్రాణాలైనా విడుస్తాం గాని, మా దేవుళ్ళ పట్ల అపచారం మటుకు ఎన్నటికీ సహించం” అంటూ గాండ్రించాడు అబూతాలిబ్ తమ్ముడు అబూలహబ్.

“పౌరుషం గల అరబ్బులంటే ఇలాగే ఉంటారు. మనం మన తాతముత్తాలు పూజిస్తూ వస్తున్న ఈ దేవతలకు అపచారం జరిగితే, ఆ అపచారాన్ని సహించేటంత నీచులమా మనం? కాదు. ఎన్నటికీ కాదు. కనుక అభిమానంగల అరబ్బులారా! వినండి. ఈరోజు కన్పించినట్లే నలభై ఏళ్ళ కిందట కూడా ఆకాశంలో ఓ మెరుపు కన్పించింది. అదొక భయంకరమయిన కాళరాత్రి. ఆ

రాత్రి మన మహాదేవుడు హుబల్ బోర్లాపడిపోయాడు. మనమంతా ఆ విగ్రహాన్ని లేపి నిలబెట్టడానికి ఎంత ప్రయత్నించినా అది నిలబడలేక పోయింది. ఆ సంఘటన మీకు గుర్తుండే ఉంటుంది" అన్నాడు అబ్రష్.

"ఆ... గుర్తుంది, గుర్తుంది. ఇప్పటికీ ఆ దృశ్యం నా కళ్ళ ముందు మెదలుతోంది. ఆరోజు రాత్రి ఎన్నడూ లేని విధంగా ఎన్నో నక్షత్రాలు రాలిపడ్డాయి. కళ్ళు మిరుమిట్లు గొలిపే కాంతి కన్పించింది. ఆ రాత్రి మన హుబల్ దేవుడు బోర్లాపడిపోయాడు. మనం ఎన్ని సార్లు లేపి నిలబెట్టినా కింద పడిపోయేవాడు" అన్నాడు అబూలహబ్.

"అయితే వినండి. సరిగా ఆ రోజు ఉదయం మన దేవతలకు అపచారం తలపెట్టే మనిషి మన పట్నంలో పుట్టాడు. ఈరోజు అతని వయస్సు పూర్తిగా నలభై ఏళ్ళు అయ్యాయి. నిన్నటిదాకా అతను పేరూ, ఊరూ లేనివాడిలా మౌనంగా ఉన్నాడు....

"ఈ రోజు నుంచి అతను ప్రజల ముందుకు వస్తాడు. విగ్రహాలకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడటం ప్రారంభిస్తాడు. ఏకేశ్వరుడయిన అల్లాహ్‌ను మాత్రమే ఆరాధించాలని ప్రచారం చేస్తాడు. అతను మనల్నుండి మన దేవతలను దూరం చేస్తాడు. కన్పించని దేవుడ్ని ఆరాధించాలని చెబుతాడు. చివరికి యావత్తు అరబ్బులు అతని ప్రచారజాలంలో పడిపోతారు...

"ఈ విషయాలన్నీ నాచేతిలోని ఈ పుర్రే చెబుతోంది. అయ్యయ్యో! మనకు ఎలాంటి వినాశకాలం దాపురించ బోతోంది!!" అంటూ అబ్రష్ కంటతడి పెట్టాడు.

అతడ్ని చూసి జనం కూడా కంటతడి పెట్టుకున్నారు. అందరిపై ఒక విధమైన భయం ఆవరించింది.

"హుబల్ సాక్షి! కన్పించని దేవుని ముందు సాష్టాంగపడే ప్రతివాడ్నీ నేను హతమార్చి వేస్తాను" అబులహబ్ అసహనంతో అరిచాడు.

"మీరలా చేయగల్గితే బాగానే ఉంటుంది. కాని మీరలా చేయలేరని ఈ కపాలం చెబుతోంది. మీరు మన దేవతలకు కలిగే అపచారాన్ని మీ కళ్ళారా చూడవలసి వస్తుంది."

"అయితే ఈ బెడద దూరమయ్యే దారిలేదా?" అడిగాడు హమ్జా.

"లేకేమి, ఉంది. కాని ముందుగా మన తెగలన్నీ పరస్పర తగాదాలు, విరోధాలు మానేసి ఏకం కావాలి. తరువాత ఏకేశ్వరుడ్ని ఆరాధించే మనిషి ఎలాంటి వాడైనా, ఏతెగకు చెందినవాడైనా సరే, అతడ్ని గట్టిగా వ్యతిరేకిస్తామని, ముప్పతిప్పలు పెట్టి మూడుచెరువుల నీళ్ళు తాగిస్తామని, అవసరమైతే అతడ్ని చంపడానికైనా వెనకాడమని మీరంతా ప్రతిజ్ఞ చేయాలి" అన్నాడు అబ్రష్.

ఈ మాటలు వినగానే జనంలో రక్తం ఉడికిపోయింది. అందరూ తమతమ దేవతల పేర్లు ఉచ్చరించి, వాటిని అవమానపరిచేవాడు ఏ తెగకు చెందినవాడైనా సరే, చంపితీరుతా మని ప్రతిజ్ఞ చేశారు మూకుమ్మడిగా.

"మాంత్రిక మహాశయా! మన దేవతలకు అపచారం తలపెట్టేవాడు బహుశా బనీహాషిం తెగలో ఉన్నాడని మీ ఉద్దేశ్యం కాబోలు. నిజంగా అతను మా తెగలో గనక ఉంటే, అందరి కన్నా ముందు నా ఖడ్గమే అతడ్ని చీరేస్తుంది" అన్నాడు అబూలహబ్.

"అది నా అభిప్రాయం కాదు. మన దేవతలకు అపచారం తలపెట్టేవాడు బనీహాషిం తెగలో ఉన్నాడని ఈ కపాలమే తెలియజేసింది. కావాలంటే అతని పేరు చూడండి" అంటూ అబ్రష్ చుట్టూ తిరిగి పుర్రెను అందరికీ చూపించాడు.

పుర్రె మీద నల్లగా మాడిన రంగులో, స్పష్టమైన అక్షరాల్లో "ముహమ్మద్ (స)" అనే పేరు ప్రత్యక్షమయి ఉంది. అది చూసి అందరూ ఆశ్చర్యచకితులై పోయారు. కాని కపాలం మీద ప్రత్యక్షమయిన ఈ విచిత్ర రాత చూసిన అబూతాలిబ్ క్షణంపాటు ఖంగుతిన్నారు. ఆయన ముఖం వివర్ణమైపోయింది. భృకుటి ముడివడింది.

"అబ్రష్! నువ్వు నా తమ్ముడి కొడుకు మీద నిందమోపి ఏదైనా గొడవ లేవదీయాలనుకుంటున్నావా? అలా ఎన్నటికీ చేయకు. నేను దాన్ని ఎంతమాత్రం సహించను" అన్నారు ఆయన కఠినంగా మాట్లాడుతూ.

"ప్రభూ! నేను మన దేవత హుబల్ సాక్షిగా చెప్తున్నాను. నా అంతట నేనేదీ చెప్పడం లేదు. నాకున్న జ్యోతిష్జ్ఞానం, ఈపుర్రె ద్వారా నాకు తెలుస్తున్న విషయాలనే నేను చెప్తున్నాను" అన్నాడు అబ్రష్ కాస్తంత భయపడుతూ.

"నువ్వొట్టి అబద్ధాలమారివి. మా కుటుంబం పట్ల నీకేదో ద్వేషం ఉంది. మా మీద ఎందుకో కక్ష పెంచుకున్నావు. ఆ కక్షను నువ్విలా జ్యోతిష్యం చాటున తీర్చుకోజూస్తున్నావు" అంటూ అబూతాలిబ్ గర్జించారు.

"మహాప్రభో! మన్నించండి. తమరిలాంటి గౌరవనీయమైన కుటుంబంపై నిందమోపే దుస్సాహసానికి పాల్పడగలడా ఈ అల్పుడు? పాల్పడి బతికి బయట పడగలడా? ప్రభూ! నేను మీఉప్పు తిని మీచెప్పు కింద అణగిమణగి ఉండే అల్పజీవిని. అలాంటి నేను మీకుటుంబం మీద కక్షగట్టడమా! దేవ దేవ! అటువంటి పాడు ఆలోచన నా మనస్సులోకే రాదు. దయచేసి కాస్త ఓపిక పట్టండి. ఈ కపాలం ఏం చెబుతుందో మీరే చూద్దురుగాని" అన్నాడు అబ్రష్ దీనంగా.

ఆ తరువాత అబ్రష్ ఏదో మంత్రం పఠిస్తూ కపాలం మీద మణికట్టు ఎముకను అయిదు సార్లు తిప్పాడు. తరువాత కపాలాన్ని నేల మీద ఉంచాడు. అది వెంటనే గిరగిర తిరగడం మొదలెట్టింది. కాస్సేపటికి దాని మీదున్న వృత్తాకారం పరిధి క్రమంగా కుంచించుకు పోతూ ఒక చిన్న బిందువుగా మారింది. ఆ తరువాత కపాలం తిరగడం ఆగిపోయింది. జనం ఈ వింతను సంభ్రమాశ్చర్యాలతో చూస్తున్నారు.

"చూశారా పుర్రె మీద ఈ వృత్తం ఎలా బిందువుగా మారిందో? ఇది మన దేవతల్ని అవమానపరిచే వ్యక్తి పేరు తెలుపుతుంది. అది కూడా చూడండి" అన్నాడు అబ్రష్.

కపాలం మళ్ళీ తిరగడం మొదలెట్టింది. బిందువు క్రమేణా విస్తరిస్తూ అక్షర రూపం దాల్చింది. ఆతర్వాత కపాలం తిరగడం ఆగిపోయింది. దానిపై పెద్ద క్షరాల్లో స్పష్టంగా 'ముహమ్మద్' అనే పదం ప్రత్యక్షమై ఉంది తళతళ మెరుస్తూ.

"చూడండి. మీ దేవతలకు అపచారం తలపెట్టేవాని పేరును బాగా చూసు కోండి. ఇది తంత్రం కాదూ, కనికట్టూ కాదు. పేరు స్పష్టంగా కన్పిస్తోంది" అన్నాడు అబ్రష్.

కపాలం మీద ప్రత్యక్షమయిన పేరును జనం చాలా దగ్గరగా పోయి చూశారు. అదే పేరు. అందులో ఇక ఏమాత్రం సందేహం లేదు. అది చూశాక అబూతాలిబ్ కూడా ఇక ఏమీ మాట్లాడలేక పోయారు.

"పేరును మీరంతా చూశారుగదా! ఇక వినండి. మీరు గనక మీ దేవతలను ప్రసన్నం చేసుకుంటే జరగబోయే ఈ కీడు తప్పుతుంది" అన్నాడు అబ్రష్.

"అయితే దేవతలను ఏ విధంగా ప్రసన్నం చేసుకోవాలి?" అబులహబ్ అడిగాడు.

"ఆ సంగతి కూడా కపాలమే చెబుతుంది, చూడండి" అంటూ అబ్రష్ కపాలం మీద మణికట్టు ఎముకతో మూడుసార్లు తిప్పాడు.

కపాలం మళ్ళీ తిరగడసాగింది. దానిమీదున్న అక్షరాలు క్రమంగా కుంచిం చుకుపోతూ చివరికి అక్కడ ఓ చిన్న బిందువు ఏర్పడింది. ఆ బిందువు తిరిగి మెల్లగా విస్తరిస్తూ పోయింది. కాస్సేపటికి కపాలం తిరగడం ఆగిపోయింది.

అప్పుడు దాని మీద పెద్ద పెద్ద అక్షరాలతో "బలి" అనే పదం ప్రత్యక్షమై వుంది. జనం సంభ్రమాశ్చర్యాలతో దానివైపు చూడసాగారు.

"చూశారుకదా! ఇక బలిచ్చి మీ దేవతలను ప్రసన్నం చేసుకోండి" అన్నాడు అబ్రష్.

"ఏం బలివ్వాలి?" ఒకతను అడిగాడు.

"ఆ సంగతి కూడా ఈ కపాలమే చెబుతుంది, చూడండి" అంటూ అబ్రష్ మంత్రం పఠిస్తూ దానిమీద మూడు సార్లు ఎముకతో తిప్పాడు.

కపాలం మళ్ళీ తిరగడం ప్రారంభించింది. తిరిగి తిరిగి ఆగిపోయింది. అప్పుడు దానిమీద బలి అనే అక్షరాలు పోయి ఓ చిన్న బిందువు ఏర్పడింది. కపాలం మళ్ళీ తిరిగితిరిగి కాస్సేపటికి ఆగిపోయింది.

అప్పుడు దానిమీద "అందమైన పదేళ్ళ బాలిక" అనే అక్షర సముదాయం ప్రత్యక్షమయి ఉంది. జనం దగ్గరగా వచ్చి ఆశ్చర్యచకితులయి చూడసాగారు. కొందరు అబ్రష్ గొప్పతనాన్ని గురించి చెప్పుకోసాగారు.

"మీ ప్రశ్నకు సమాధానం లభించింది కదా! మీ కళ్ళతోనే దాన్ని చూసు కున్నారు. ఇక ఈ కపాలం తన పని ముగిస్తోంది" అన్నాడు అబ్రష్.

ఆ తరువాత కపాలం మళ్ళీ తిరగడం మొదలెట్టింది. అలా తిరిగి తిరిగి కాస్సేపటికి ఆగిపోయింది. దాంతో దాని మీదున్న అక్షరాలు కూడా అదృశ్యమయి

పోయాయి. వెంటనే అబ్రహ్ దాన్ని చేత్తో పైకెత్తి ముద్దెట్టుకున్నాడు ముసిముసి నవ్వులతో. ఆ తరువాత కపాలాన్ని సంచిలో వేసుకొని జనం వైపు ఓసారి విజయగర్వంతో చూశాడు.

తొలి దివ్యావిష్కృతి

అది రమజాన్ మాసం. దైవకారుణ్యం ధరిత్రిపై వర్షించే పవిత్ర మాసం. హిరా గుహలో సమస్త విషయాల నుండి దృష్టి మళ్ళించి పూర్తిగా దైవచింతనలో లీనమైపోయిన ముహమ్మద్ మహనీయుని (స) హృదయంలో రుజుమార్గం రోజురోజుకు కాంతిమంతం కాసాగింది.

ఓరోజు సుప్రభాతం వేళ హిరాగుహలో హఠాత్తుగా ఓ అద్భుత దృశ్యం ప్రత్యక్షమయింది. ఎంతో అందమైన ముఖవర్చస్సుతో కూడిన అసాధారణమైన ఓ మానవాకారం ఆయన ముందుకు వచ్చి నిలబడింది.

వచ్చీరాగానే "చదువు" అన్నాడా వ్యక్తి.

"నాకు చదవడం రాదే!" అన్నారు ముహమ్మద్ (సల్లం) తొట్రుపడి బెదురుచూపులతో.

అప్పుడా కొత్త వ్యక్తి ముహమ్మద్ (స)ని గట్టిగా అదిమి వదిలేస్తూ "చదువు" అన్నాడు మళ్ళీ.

"నాకు చదవడం రాదు" తిరిగి అదే జవాబు.

మళ్ళీ ఆ వ్యక్తి ఆయన్ని గట్టిగా అదిమి వదిలేస్తూ "చదువు" అన్నాడు.

ఈసారి ముహమ్మద్ (స) తనను ఆ వ్యక్తి మరింత గట్టిగా అదిమి గొంతు నులిమేస్తాడేమోనన్న భయంతో "ఏం చదవాలి?" అని అడిగారు.

"చదువు సృష్టికర్త అయిన (నీ) ప్రభువు పేరు స్మరించి. ఆయనే మానవుణ్ని గడ్డ కట్టిన రక్తంతో సృజించాడు. చదువు, నీ ప్రభువు మహోన్నతుడు, ఎంతో ఉదారుడు. ఆయనే మానవునికి కలం ద్వారా అతను ఎరగని జ్ఞానం నేర్పాడు" అన్నాడు ఆ విచిత్ర వ్యక్తి. (దివ్య ఖుర్ఆన్. 96:1-5)

మహనీయ ముహమ్మద్ (స) అలాగే చదివి విన్పించారు. తరువాత ఆ వ్యక్తి వెళ్ళిపోయాడు.

అతను వెళ్ళిన తరువాత ముహమ్మద్ (స) గుహలోనే కొన్ని క్షణాలు భీతావహులై నిల్చున్నారు. ఓసారి చుట్టూ కలియజూసి కలవరపడ్డారు.

"ఇప్పుడెవరు తనతో మాట్లాడింది? తనను చదవమని బలవంతం చేసిందెవరు?" ముహమ్మద్ మహనీయుని (స) మనసులో పరిపరివిధాల ఆలోచనలు, అనుమానాలు రేకెత్తాయి.

గుహనుండి చరచరా బయటికి వచ్చారు. తనకేదో పిశాచం ఆవహించిందని భ్రమపడి గబగబా గుట్టలు, మిట్టలు దాటుకుంటూ ఇంటిదారి పట్టారు.

ఇంటికి చేరుకోగానే పడకమీద వాలిపోయి "దుప్పటి కప్పు, దుప్పటి కప్పు" అన్నారు గజగజ వణికిపోతూ.

ఖదీజా భర్త పరిస్థితి చూసి కంగారు పడ్డారు. ఆమె వెంటనే దుప్పటి తెచ్చి కప్పారు. ఈ అసాధారణ పరిస్థితికి కారణం అడగడానికి వెంటనే ఆమె సాహసించలేకపోయారు.

"ఏమిటీ, ఈయన ఆరోగ్యం బాగా లేదా? ఏదైనా వ్యాధి సోకిందా? లేక మరేదైనా ఆపద వచ్చిపడిందా?"

కొన్ని క్షణాలు నిశ్శబ్దంగా గడచిపోయాయి. పరిస్థితి కొంచెం కుదుటపడింది. భయం దూరమయింది. వణుకు కూడా తగ్గిపోయింది. దాంతో ముహమ్మద్ (స) దుప్పటి తొలగించి లేచి కూర్చున్నారు.

అప్పుడు హజ్రత్ ఖదీజాకు కొంచెం ధైర్యం వచ్చింది.

"ఏమండీ, ఏం జరిగింది? ఒంట్లో బాగా లేదా? ఇప్పటిదాకా మీరు ఎక్కడున్నారు?"

"ఏమని చెప్పను ఖదీజా! ఎప్పుడూ జరగని ఓ వింత సంఘటన జరిగింది. నేను హిరా గుహలో కూర్చొని ఉంటే తెల్లటి వస్త్రాలు ధరించిన ఒక అందమైన వ్యక్తి వచ్చాడు నా దగ్గరికి. వచ్చీరాగానే చదవమని నన్నాజ్ఞాపించాడు. ఇలా మూడుసార్లు జరిగింది. చివరికి నేను అతను చెప్పినట్లు ఎలాగో చదివాను. ఆ తరువాత అతను వెళ్ళిపోయాడు.

నాకు భయమేసి గుహ నుండి గబగబా నడిచి ఇంటికొచ్చాను.

ఖదీజా! ఏమయింది నాకు? ఇదంతా చూస్తుంటే నాకేదో ప్రాణాపాయం కలుగు తుందని భయంగా ఉంది" అంటూ ముహమ్మద్ (సల్లం) జరిగిన వృత్తాంతమంతా భార్యకు తెలియజేశారు.

ఖదీజా చాలా తెలివితేటలుగల మహిళ. ఈ సంఘటన విని ఆమె భయపడలేదు. దాని వెనుక ఉన్న మర్మాన్ని గ్రహించి భర్త వైపు ఎంతో గౌరవంగా చూస్తూ ఇలా అన్నారు:

"భయపడకండి. శుభఘడియ వచ్చింది, సంతోషించండి. నన్ను సృజించిన దేవుని సాక్షి! మీరు సత్యసంధులు, దయార్ద్రహృదయులు, నిజాయితీపరులు, పేదలపాలిట పెన్నిధి. మీరు అతిథుల్ని సత్కరిస్తారు, మంచి పనులలో ప్రజలతో సహకరిస్తారు. అటువంటి మీకు దేవుడు ఎన్నటికీ ప్రాణాపాయం కలిగించడు."

అర్ధాంగి మాటలతో ముహమ్మద్ (సల్లం)కు కొంచెం ధైర్యం వచ్చింది. కలవరపాటు చాలావరకు తగ్గిపోయింది. వాడిన ముఖపద్మం వికసించింది. ఆయన క్షణంపాటు శ్రీమతి వైపు కృతజ్ఞతా భావంతో చూశారు.

తన భర్త దైవప్రవక్త కాబోతున్నాడని గ్రహించిన ఖదీజా పరమ సంతోషంతో పొంగి పోయారు. ఏమైనప్పటికీ ఈ విషయాన్ని ధృవపరచుకోవడానికి అన్నయ్య వరఖా దగ్గరికెళ్ళి అడుగుదాం అనుకున్నారు ఆమె మనసులో.

ఈ విషయాన్నే ఆమె శ్రీవారికి చెప్పి ఆయన్ని తీసుకొని వరఖా దగ్గరకు వెళ్ళారు.

వరఖా బిన్ నౌఫల్ హజ్రత్ ఖదీజా (రజి) పెద్దనాన్న కుమారుడు. వరసకు అన్నవుతాడు. వయసు బాగా పైబడిన పండుముసలి. అయితే అతను గొప్ప తత్వవేత్త. వివిధ మతాలను కాచి వడబోసిన ప్రముఖ మతపండితుడు. ప్రతి విషయాన్నీ సునిశితంగా పరిశీలించి తగిన నిర్ణయం తీసుకునే మనస్తత్వం కూడా కలవాడు.

ఈయన మొదట యూదమతం వైపు మొగ్గాడు. ఆ తరువాత క్రైస్తవ మతం స్వీకరించాడు. బైబిల్‌ని ఏండ్ల తరబడి అధ్యయనం చేసి, అందులోని లోతుపాతులు తెలుసుకున్న ప్రముఖ పరిశోధకుడు. అరబీ భాషలో దాన్ని అనువదించే పని కూడా ప్రారంభించాడు.

హజ్రత్ ఖదీజా అతని ముందు ముహమ్మద్ (సల్లం)కు ఎదురైన అపూర్వ సంఘటన గురించి ప్రస్తావిస్తూ "ఈయన చెప్పేది కూడా కాస్త విను అన్నయ్యా!" అన్నారు.

వరఖా బిన్ నౌఫల్ "బాబూ! ఇంతకూ నువ్వు హిరా గుహలో ఏం చూశావు?" అని అడిగాడు ఎంతో కుతూహలంతో.

ముహమ్మద్ (స) జరిగిన వృత్తాంతం వివరించారు. అది విని వరఖా ఇలా అన్నాడు:

"నా ప్రాణం ఎవరి అధీనంలో వుందో ఆ దేవుని సాక్షిగా చెబుతున్నాను. నీవు వర్ణించిన ఆ అద్భుతశక్తి ఎవరో కాదు. గతంలో మూసా ప్రవక్త (అలైహి) దగ్గరకు దైవసందేశం తెస్తూ వుండిన జిబ్రీల్ దూతే ఆయన. దేవుడు నిన్ను తన ప్రవక్తగా ఎన్నుకున్నాడు. నీవిప్పుడు దైవ ప్రవక్తవు. తౌరాత్, ఇంజీల్ గ్రంథాలలో నీ దౌత్యం గురించి భవిష్యత్ ప్రకటనలు ఉన్నాయి. నీ అనుచర సమాజం యావత్ ప్రపంచంలో వ్యాపిస్తుంది.

అయితే ముహమ్మద్! నీవు దైవప్రవక్త అయినట్లు ప్రకటించావంటే లోకులు నిన్ను తిరస్కరిస్తారు. స్వస్థలం నుంచి నిన్ను వెళ్ళగొడ్తారు. చివరకు నీతో యుద్ధం చేయడానికైనా వెనుదీయరు ఈ ప్రజలు. అప్పటిదాకా నేను బ్రతికి ఉంటే ఎంత బాగుండు!"

"ఏమిటీ, ప్రజలు నన్ను ఇక్కడ్నుంచి వెళ్ళగొడ్తారా?" ముహమ్మద్ (సల్లం) ఆశ్చర్యం వెలిబుచ్చుతూ అడిగారు.

"ఔను నాయనా! గతంలో దైవప్రవక్తలు వచ్చినప్పుడల్లా వారి జాతిప్రజలు ఇలాగే ప్రవర్తించారు. నాకా రోజులు చూసే భాగ్యముంటే నా సర్వశక్తులు వొడ్డి నిన్ను ఆదు కుంటాను" అంటూ వరఖా ప్రేమతో దైవప్రవక్త (స) నుదుటిని చుంబించాడు.

ఆ తరువాత మహనీయ ముహమ్మద్ (స) శ్రీమతితో పాటు అక్కడ్నుంచి లేచి భారంగా అడుగులేస్తూ ఇంటికి చేరుకున్నారు.

(-సమాప్తం-)